2e Concernbericht 2025
Gemeente Bergen op Zoom

(behorende bij het raadsvoorstel RVB25-0062)

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Programma's	5
	1. Bestuur en Ondersteuning	5
	2. Veiligheid	9
	3. Beheer openbare ruimte	11
	4. Economie	13
	5. Onderwijs	15
	6. Sport, cultuur en recreatie	17
	7. Wmo en Jeugd	20
	8. Werk en inkomen	25
	9. Milieu	27
	10. Volkshuisvesting, leefomgeving & stedelijke vernieuwing	30
	Paragraaf 1 Duurzaamheid	33
	Paragraaf 2 Dienstverlening	34
	Paragraaf 10 Bedrijfsvoering	35
3	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	36
4	Grondexploitaties	38
5	Investeringen / Uitvoeringsplan 2025	41
6	Recapitulatie	48
7	Bestuurlijke samenwerkingsverbanden	49
8	Voortgang ontwikkelingen sociaal & veilig 2025	53
9	Rapportage sturing en monitoring	58
Bijlage 1	Rapportage projecten	59

1 Inleiding

Voor u ligt het 2e Concernbericht 2025. Dit is een tussentijdse rapportage over de voortgang in het bereiken van maatschappelijke doelen en de financiële realisatie. Het geeft een actueel beeld van de uitvoering van de begroting 2025.

In dit concernbericht is de Meicirculaire 2025 verwerkt. Voor een goede prognose van de algemene uitkering 2025 is ook de Septembercirculaire 2025 meegenomen. Dit heeft geleid tot enkele bijstellingen. Daarnaast is nadrukkelijk gewerkt aan het verder versterken van de financiële beheersing. Mede naar aanleiding van enkele grotere afwijkingen in de Jaarrekening 2024 zijn processen aangescherpt en is kritisch gekeken naar de oorzaken van eerdere afwijkingen. Deze lerende aanpak heeft geleid tot meer grip. Dit zetten we de komende periode voort met als doel 'optimaal in control zijn'.

Zoals aangekondigd in het Beleidskader 2026 investeren we de komende jaren gericht in de transformatie van het sociaal domein. Hiervoor stellen we een bestemmingsreserve Transformatie Sociaal en Veilig in. Hieruit bekostigen we de investeringen in 2026 en 2027, met een mogelijke uitloop naar 2028.

De kern van onze aanpak is dat we hulp en ondersteuning dichter bij de inwoners brengen en signalen sneller oppakken. Daarnaast voeren we verbeteringen versneld door, zoals jeugdhulp op scholen en het slimmer inzetten van huishoudelijke hulp. Daarmee realiseren we zichtbare verbeteringen op korte termijn, terwijl we bouwen aan een houdbaar stelsel voor de toekomst.

Ook bevat dit concernbericht de tweede editie van de projectenrapportage. Daarmee geven we inzicht in de voortgang van de belangrijkste gemeentelijke projecten.

Financiële samenvatting

De afwijkingen in dit concernbericht zijn per saldo relatief beperkt. Op een totaal van € 308 miljoen is er per saldo een voordeel van € 2.550.000 (0,8%). Het verwacht begrotingssaldo voor 2025 komt hiermee op € 2.566.000 positief.

	(x € 1.000)	2025
Begrotingssaldo na 1e Concernbericht 2025		16
Effecten van het 2e Concernbericht 2025		2.550
Nieuw begrotingssaldo 2025 na verwerking 2e Concernbericht 2025		**2.566**

Belangrijke financiële aanpassingen zijn onder andere:
- bijstellingen uit de mei- en septembercirculaire gemeentefonds van circa € 8,1 miljoen voordeel, waar grotendeels ook lasten tegenover staan;
- € 3,5 miljoen nadeel voor jeugdhulp;
- € 1,8 miljoen voordeel bij de opvang van Oekraïense ontheemden;
- € 1,4 miljoen nadeel door de overdrachtswaarde van APPA-pensioenen;
- € 0,5 miljoen nadeel voor de voorziening voor bodemsanering van kunstgrasvelden;
- een voorstel voor reservering van € 4,4 miljoen voor de transitie in het sociaal domein, om de oplopende kosten voor Wmo en jeugdzorg te beheersen.

Nadere specificatie en toelichting op de financiële aanpassingen zijn opgenomen in de diverse programma's.

Rapporteren over de voortgang van de doelstellingen

Zoals vastgelegd in de financiële verordening wordt de gemeenteraad bij het 1e en 2e Concernbericht geïnformeerd over de voortgang van de begroting. In de Begroting 2025 staat wat we in 2025 doen om de beleidsdoelstellingen te bereiken. Deze doelstellingen en acties zijn opgenomen in de doelenbomen. De rapportage over de voortgang van die doelen en acties zijn opgenomen in dit concernbericht.

In dit concernbericht rapporteren we de voortgang per actie met een score en percentage. Zo bieden we duidelijkheid en transparantie. Waar een actie niet helemaal gaat zoals we hadden verwacht (geel of rood), lichten we dit toe.

De definities voor de scores luiden als volgt:

Groen:	Doelstelling en planning is of lijkt gehaald te worden. Er is geen bijsturing noodzakelijk.
Geel:	Doelstelling en/of planning lijkt niet geheel te worden gehaald. Bijsturing is gewenst. We geven hier een toelichting op.
Rood:	Doelstelling wordt naar verwachting niet gehaald. Er is bijsturing noodzakelijk. We geven hier een toelichting op.

Leeswijzer

Hoofdstuk 2 bevat de programma's. Elk programma begint met een beschrijving van de voortgang van de beleidsdoelstellingen en activiteiten. Daarna volgt een overzicht van de financiële bijstellingen. Wijzigingen groter dan € 50.000 lichten we toe, terwijl kleinere wijzigingen alleen worden vermeld. Bij iedere wijziging staat of het om een voor- of nadeel gaat en of het effect incidenteel (eenmalig) of structureel is. Ook de budgettair neutrale mutaties zijn in dit hoofdstuk met een korte toelichting opgenomen. Tot slot vindt u hier de taakstellingen, de overhevelingen van budgetten naar 2025 en enkele overige onderwerpen. Alle bedragen zijn afgerond op duizenden euro's.

Na de programma's volgen de paragrafen over duurzaamheid, dienstverlening en bedrijfsvoering. In hoofdstuk 3 gaan we in op het weerstandsvermogen en de risicobeheersing en leggen we de financiele kengetallen uit in vergelijking met het 1e Concernbericht 2025. Hoofdstuk 4 bevat de ontwikkelingen van de grondexploitaties. In hoofdstuk 5 rapporteren we over de investeringen uit het uitvoeringsplan 2025. Vervolgens geeft hoofdstuk 6 een overzicht van de financiële effecten per programma. In hoofdstuk 7 is informatie opgenomen over de bestuurlijke samenwerkingsverbanden. Hoofdstuk 8 bevat de rapportage over de voortgang van ontwikkelingen Sociaal en Veilig 2025. In hoofdstuk 9 vindt u de rapportage over sturing en monitoring. Tot slot is in bijlage 1 de projectenrapportage opgenomen.

2 Programma's

1. Bestuur en Ondersteuning

Beleidsdoelstellingen en activiteiten 2025: Wat gaan we doen?

Nr	Doel/actie	1e CB	2e CB	Toelichting
1.1	De gemeente werkt samen met andere overheden			
1.1.1	Om maatschappelijke opgaven op te pakken, trekken we samen op met anderen over gemeentelijke, regionale en nationale grenzen heen (Q1-Q4)	25%	66%	
1.1.2	We zetten onze lobbykracht in voor Bergen op Zoom (Q1-Q4)	25%	66%	
1.2	De gemeente voert een duurzaam financieel beleid			
1.2.1	We verbeteren het financieel voorspellend vermogen van de organisatie (Q1-Q4)	25%	40%	Hoewel we steeds meer inzicht krijgen, zijn we er nog niet. Om die reden maken we vanaf Q4 2025 een begin met maandanalyses om gerichter bij te sturen en het financieel inzicht te versterken.
1.2.2	We voeren een solide financieel beleid waarbij we rekening houden met een begrotingsoverschot van 3 miljoen euro (Q1-Q4)	25%	66%	
1.2.3	We hanteren een evenwichtig investeringsprogramma (Q1-Q4)	25%	66%	
1.2.4	We minimaliseren de afwijking tussen begroting en realisatie (Q1-Q4)	25%	50%	We proberen zoveel mogelijk ontwikkelingen op te nemen in de concernberichten, om de afwijking tussen begroting en realisatie te verkleinen. We verwachten echter nog wel nieuwe ontwikkelingen na het tweede concernbericht die zorgen voor een verschil.
1.3	De bedrijfsvoering is in control			
1.3.1	We implementeren proces- en risicomanagement (Q1-Q4)	20%	66%	Om beter inzicht in risico's te krijgen en sneller te kunnen bijsturen, bouwen we aan een vaste werkwijze voor processen en risico's. De eerste kaders en hulpmiddelen zijn ontwikkeld en in gebruik genomen.
1.3.2	We verhogen de digitale weerbaarheid (Informatieveiligheid) (Q1-Q4)	25%	66%	Onze digitale weerbaarheid groeit. We zorgen voor goede netwerkbeveiliging, logging van applicaties en een duidelijke structuur voor toegangsrechten. Zo beschermen we systemen beter, beheren we rechten veiliger en houden we grip op onze digitale veiligheid.

1.4	Het vastgoed is voldoende onderhouden			
1.4.1	We voeren het juiste onderhoud uit op het juiste moment (Q1-Q4)	25%	66%	
1.4.2	We actualiseren periodiek de meerjarenonderhoudsplannen (Q1-Q4)	25%	66%	
1.4.3	We onderhouden onze buitensport accommodaties op basis van een meerjarenonderhoudsplan (Q1-Q4)	25%	66%	
1.4.4	We richten het onderhoud op duurzame instandhouding (Q1-Q4)	25%	66%	

Financiële bijstellingen *€ 6.129.000 Voordeel*

Algemene uitkering **€ 8.104.000 voordeel (structureel)**

Meicirculaire 2025
In de meicirculaire 2025 staan de bedragen die het Rijk eerder in de Voorjaarsnota heeft aangekondigd. Een belangrijk punt is de demping van het ravijnjaar, waarbij het Rijk ook voor 2026 en 2027 (in beleidskader toegelicht) geld heeft toegevoegd (€ 1,8 miljoen). Verder zijn de verwachte kosten voor lonen en prijzen aangepast (€ 1,6 miljoen). Ook is de hervormingsagenda Jeugd uitgesteld. Dat betekent dat besparingen en kortingen pas vanaf 2028 ingaan (€ 2 miljoen). Tegenover de extra inkomsten uit de algemene uitkering staan op de andere programma's kosten voor taakmutaties. We ontvangen geld van het Rijk voor:

- WVS € 0,9 miljoen;
- Flakka aanpak € 0,2 miljoen;
- Invoeringskosten omgevingswet € 0,3 miljoen;
- Alleenverdieners- en schuldenproblematiek **€** 0,2 miljoen.

Septembercirculaire 2025
Op Prinsjesdag is de septembercirculaire 2025 gepubliceerd. Hierin geeft het Rijk aan welke bijstellingen er zijn in de middelen die gemeenten ontvangen.

Om een goede prognose van de algemene uitkering voor 2025 te maken, hebben we ook deze bijstellingen voor 2025 meegenomen in het 2e concernbericht. Voor 2026 en latere jaren is meer tijd nodig voor analyse. Daarbij kijken we ook naar taakmutaties, omdat die gevolgen hebben voor onze uitgaven. Voorafgaand aan de behandeling van de begroting 2026 wordt de gemeenteraad door een raadsinformatiebrief geïnformeerd over de uitkomsten van de septembercirculaire.

De septembercirculaire bevat voor 2025 een belangrijke financiële bijstelling. Voor een goede inschatting richting de jaarrekening nemen we die dan ook mee. Het Rijk keert € 3,1 miljoen extra uit, als nabetaling over 2023 en 2024 ter compensatie van de jeugdkosten.

In programma 7 is het instellen van een bestemmingsreserve Transformatie Sociaal en veilig opgenomen. We stellen voor de extra middelen van het Rijk daarvoor te gebruiken. Het Rijk geeft in de septembercirculaire aan dat gemeenten deze gelden in kunnen zetten voor ondersteuning van de transformatie van de Jeugdhulp, zoals afgesproken in de Hervormingsagenda.

In de septembercirculaire vindt ook de afrekening van de regiotaak Beschermd wonen plaats. Deze afrekening verwerken we budgettair neutraal. Het is een nadeel op dit programma maar een voordeel op programma 7, omdat we het budget met hetzelfde bedrag verlagen (€ 4,2 miljoen).

In de septembercirculaire is de algemene uitkeringen ook verhoogt door:

- hogere nabetaling afrekening BTW-compensatiefonds (€ 0,8 miljoen);
- hogere uitkering hoeveelheidsontwikkelingen maatstaven (€ 0,7 miljoen);
- extra uitkering voor de vervroegde landelijke verkiezingen (€ 0,2 miljoen)
- implementatie vergoeding participatiewet in balans (€ 0,2 miljoen);
- diverse kleinere posten zoals, spreidingswet, veiligheid, rijksvaccinatie (€ 0,1 miljoen).

Dividend BNG, Saver en Enexis **€ 177.000 voordeel (incidenteel)**

De dividenden van de BNG, Saver en Enexis zijn hoger dan verwacht.

Actualisatie opbrengst Onroerendezaakbelasting (OZB) **€ 311.000 voordeel (structureel)**

De OZB-opbrengsten zijn geactualiseerd op basis van de halfjaarcijfers van de Belastingsamenwerking West-Brabant (BWB), Dit resulteert in een hogere opbrengst van € 311.000.

Beveiligingsdiensten **€ 35.000 nadeel (structureel)**

Het contract voor beveiligingsdiensten is in juni 2024 gestart. Vanaf 2025 kost dit jaarlijks € 98.000. In 2025 ontvangen we vanuit de ISD een bijdrage van € 63.000.

Bijstelling reisdocumenten **€ 100.000 nadeel (structureel)**

De raming voor reisdocumenten is aangepast. Inwoners worden eerder geïnformeerd over het verlopen van hun paspoort of identiteitskaart. Daardoor worden aanvragen meer verspreid en zijn minder spoedaanvragen nodig. Ook kiezen inwoners vaker voor één document in plaats van twee, omdat de kosten hoog zijn. Hierdoor vallen zowel de legesopbrengsten en afdrachten aan het Rijk als de kosten voor thuisbezorging lager uit.

Lagere kapitaallasten **€ 92.000 voordeel (incidenteel/structureel)**

Er is een voordeel op kapitaallasten doordat de interne rente is verlaagd van 1,5% naar 1,25%. Hierdoor worden er minder rentekosten aan de investeringen toegerekend. Daarnaast zijn er investeringen die nog niet afgesloten zijn (lopen door in 2025), maar waar we bij de begroting 2025 wel vanuit zijn gegaan en waarvoor afschrijvingslasten in 2025 zijn begroot.

Doorbelasting rentewijziging van 1,5% naar 1,25% **€ 871.000 nadeel (incidenteel)**

Het renteresultaat is lager doordat de interne rente is verlaagd van 1,5% naar 1,25%. Hierdoor worden er minder rentekosten aan de investeringen toegerekend. Dit nadeel wordt gecompenseerd door lagere rentekosten op de andere programma's. Daarnaast is er voordeel doordat we minder lenen en ook lenen tegen een lager tarief dan we verwachtten. Dit voordeel compenseert het nadeel op dit programma gedeeltelijk.

Vennootschapsbelasting (Vpb) **€ 95.000 nadeel (structureel)**

Gemeenten zijn in bepaalde gevallen vennootschapsbelastingplichtig. Dit geldt wanneer zij activiteiten uitvoeren die fiscaal worden aangemerkt als het drijven van een onderneming. Reclameactiviteiten, zoals het plaatsen en exploiteren van abri's en billboards, kunnen daar onder vallen. In afwachting van definitieve uitspraken over de Vpb-plicht bij reclame, is er in overleg met de Belastingdienst gekozen om de opbrengsten uit deze activiteiten aan te geven in de aangifte Vpb. Hiermee voorkomen we mogelijke rente- en boetekosten bij een latere correctie. In 2025 zijn aanslagen over de jaren 2022, 2023 2024 en 2025 ontvangen.

Onderzoeks- en advieskosten **€ 105.000 nadeel (structureel)**

Als gevolg van extra werkzaamheden voor de SiSa-verantwoording en de rechtmatigheidsverantwoording zijn de accountantskosten hoger uitgevallen dan begroot. Daarnaast zijn ook de fiscale advieskosten hoger dan verwacht. Dit komt voornamelijk door de complexiteit van de vennootschapsbelasting en de opvolging van het boekenonderzoek dat in de voorgaande jaren heeft plaats gevonden. We verwachten dat deze kosten ook in de volgende jaren doorwerken.

Overgang pensioenvoorziening **1.381.000 nadeel (incidenteel)**

De pensioenen van politieke ambtsdragers worden door de Wet Toekomst Pensioenen herzien. Per 1 januari 2028 worden de bestaande pensioenvoorziening aan het ABP overgedragen.

Nu krijgen politieke ambtsdragers hun pensioen nog direct uit de gemeentebegroting. Hiervoor is een voorziening opgenomen. Elk jaar wordt dit bedrag opnieuw berekend. In 2027 moet de gemeente het totale bedrag via een waardeoverdracht aan het ABP overdragen. Tot dat moment kan de hoogte nog schommelen. Het definitieve bedrag wordt vastgesteld bij de overdracht in 2027.
Een extra bedrag van € 1,3 miljoen is nodig om de voorziening op peil te brengen. De voorziening wordt in de jaarrekening opnieuw berekend en zo nodig aangevuld.

Overige wijzigingen (< €50.000)

- Aanpassing additionele kosten ISD € 48.000 voordeel (incidenteel)
- Intensivering schoonmaak € 25.000 nadeel (structureel)

Budgetneutrale wijzigingen

- Winkelimpulsgelden naar Programma 4 Economie € 9.000 voordeel

2. Veiligheid

Beleidsdoelstellingen en activiteiten 2025: Wat gaan we doen?

Nr	Doel/actie	1e CB	2e CB	Toelichting
2.1	Inwoners wonen in een veilige wijk en voelen zich veilig			
2.1.1	We stellen een lokale veiligheidsagenda op (Q1)	99%	100%	De lokale veiligheidsagenda is vastgesteld en ter kennisname aangeboden aan de gemeenteraad (U25-000653).
2.1.2	We geven vorm aan wijkgericht werken (Q1-Q4)	25%	66%	De boa's voeren toezicht uit in de wijk en houden acties die bijdragen aan het verhogen van de leefbaarheid en veiligheid. We hebben een website ontwikkeld met informatie over de boa's en hun werk in de wijk. Zie ook hoofdstuk 8 'Voortgang ontwikkelingen sociaal & veilig 2025'.
2.1.3	We zetten de Bergse Veiligheidsmarinier in (Q1-Q4)	25%	66%	We zetten de twee veiligheidsregisseurs regelmatig in bij urgente onveilige situaties en incidenten. Zij werken daarnaast aan het verder vormgeven van het wijkgericht werken.
2.1.4	We gaan verder met de implementatie aanpak woonoverlast (Q1-Q4)	25%	66%	De aanpak woonoverlast is in uitvoering.
2.2	Criminaliteit wordt daadkrachtig aangepakt			
2.2.1	We blijven inzetten op de aanpak van ondermijning (Q1-Q4)	25%	66%	We hebben integrale controles uitgevoerd en informatiebijeenkomsten voor inwoners georganiseerd. De uitvoering loopt volgens planning.
2.2.2	We blijven werken aan een weerbaar bestuur (Q1-Q4)	25%	66%	We hebben een opleidingsprogramma 2025 waarmee de weerbaarheid van medewerkers wordt vergroot, we communiceren actief via de interne nieuwsbrief ondermijning en voeren het Bibob-beleid uit.
2.2.3	We stellen een plan van aanpak straatintimidatie op en starten met de uitvoering (Q2-Q4)	0%	0%	Het plan van aanpak straatintimidatie wordt opgesteld in Q4. De uitvoering van het plan komt terug in de begroting 2026. Daarnaast wordt in 2026 nadrukkelijk prioriteit gegeven aan de aanpak van geweld tegen vrouwen en meisjes, waaronder femicide.
2.3	De verbinding tussen Zorg en Veiligheid wordt versterkt			
2.3.1	We starten met de uitvoeringsfase Kenniswerkplaats Onbegrepen Gedrag (Q1-Q4)	25%	66%	De Kenniswerkplaats Onbegrepen gedrag is in uitvoering.
2.3.2	We gaan door met vroegsignalering en inzet van de wijk GGD/GGZ (Q1-Q4)	25%	66%	De inzet van de wijk GGD/GGZ is in uitvoering en wordt nog in 2025 geëvalueerd.
2.3.3	We geven uitvoering aan het plan van aanpak acute hulpvragen onbegrepen gedrag (Q1-Q4)	25%	66%	Het plan van aanpak acute hulpvragen onbegrepen gedrag is in uitvoering.
2.3.4	We geven uitvoering aan de levensloopaanpak (Q1-Q4)	25%	66%	De samenwerkingsovereenkomst tussen de betrokken partners binnen district De Markiezaten is opgesteld en de levensloopaanpak is in uitvoering.

2.3.5	We intensiveren de integrale aanpak van jeugd (overlast) (Q1-Q4)	25%	66%	We hebben het Jeugd Preventie Overleg (JPO) geëvalueerd. Partners weten ons goed te vinden en melden met regelmaat casuïstiek aan. Met de uitkomsten van de evaluatie ontwikkelen we het JPO verder door.
2.3.6	We stellen een integrale aanpak jeugd-criminaliteit op en voeren deze uit (PmG) (Q1-Q4)	25%	66%	Het Uitvoeringsplan Preventie Met Gezag (PMG) is in uitvoering en er vindt een verdiepende analyse plaats van de jeugdcriminaliteit in onze gemeente.
2.4	Risico's in de fysieke leefomgeving worden goed beheerst			
2.4.1	We blijven crisisbeheersing doorlopend ontwikkelen (Q1-Q4)	10%	50%	We werken aan het verder op orde brengen van onze interne crisis organisatie, zodat we goed voorbereid zijn op mogelijke incidenten, rampen of crises.
2.4.2	We stellen een plan van aanpak jaarwisseling op (Q3)	0%	20%	De voorbereiding voor de jaarwisseling is gestart in Q3. Het plan van aanpak wordt vastgesteld en met de gemeenteraad gedeeld in Q4.
2.4.3	We starten de uitvoeringsfase van het plan van aanpak Vastenavend (Q1+Q4)	50%	50%	
2.4.4	We starten de uitvoeringsfase van het plan van aanpak Krabbenfoor (Q2-Q3)	0%	80%	

Financiële bijstellingen *€ 13.000 Nadeel*

Overige wijzigingen (< € 50.000)

- Suppletie-uitkering bommenregeling € 17.000 nadeel (incidenteel)
- Lagere kapitaallasten € 4.000 voordeel (incidenteel)

Budgetneutrale wijzigingen

Doordat we in 2024 de brandweerkazerne hebben overgenomen van de Veiligheidsregio is de bijdrage aan de Veiligheidsregio lager. In plaats hiervan worden kapitaallasten in de begroting opgenomen.

3. Beheer openbare ruimte

Beleidsdoelstellingen en activiteiten 2025: Wat gaan we doen?

Nr	Doel/actie	1e CB	2e CB	Toelichting
3.1	De gemeente heeft een duurzame Openbare Ruimte			
3.1.1	We inventariseren overbodige verhardingen (Q1)	100%	100%	
3.1.2	We nemen deel aan het NK Tegelwippen en promoten bij onze inwoners (Q2-Q4)	25%	66%	
3.1.3	We verhogen de biodiversiteit van het openbaar Groen (Q1 – Q4)	25%	66%	
3.2	De gemeente zorgt voor een verdere optimalisatie van de openbare ruimte			
3.2.1	We verbeteren de kwaliteit van gemeentelijke nuts/schakelkasten (Q2-Q4)	25%	66%	
3.2.2	We pakken ongewenste graffiti aan op onder andere tunnels en viaducten (Q2-Q3)	25%	66%	
3.2.3	We optimaliseren het gebruik van sierheesters en vaste planten (Q1 en Q4)	25%	66%	
3.3	De gemeente levert een goede dienstverlening naar de inwoner			
3.3.1	We handelen 60% van de terugbelnotities af binnen de gestelde termijn (Q4)	25%	66%	
3.3.2	We verbeteren de communicatie over het beheer in de openbare ruimte (Q1-Q4)	25%	66%	
3.3.3	We optimaliseren de BOR-gegevens op de website (Q1)	10%	66%	

Financiële bijstellingen *€ 251.000 Nadeel*

Areaalaccres onderhoud openbare ruimte **€ 290.000 nadeel (structureel)**

In het 1e concernbericht 2025 bent u geïnformeerd over het berekend accres 2025. Volgens afspraak hebben we aan de hand van de bestedingen gekeken of extra middelen nodig zijn. Uit deze analyse blijkt dat deze middelen ontoereikend zijn.

Voor 2025 gaat het in totaal om € 854.000 (op basis van IMPACT-begroting). Hiervan is € 129.000 toe te rekenen aan het groot onderhoud van wegen en civiele kunstwerken. In de begroting was al rekening gehouden met € 185.000 voor prijsstijgingen (2,3%) en € 250.000 voor uitbreiding van het areaal. Het resterende bedrag is € 290.000. Bijna het hele bedrag (98%) komt door hogere marktprijzen. Deze stijgen sneller dan onze eigen prijsindexatie.

Lagere kapitaallasten **€ 199.000 voordeel (incidenteel/structureel)**

Er is een voordeel op kapitaallasten doordat de interne rente is verlaagd van 1,5% naar 1,25%. Hierdoor worden er minder rentekosten (€ 108.000) aan de investeringen toegerekend. Daarnaast zijn er investeringen die nog niet afgesloten zijn (lopen door in 2025), maar waar we bij de begroting 2025 wel vanuit zijn gegaan. Het voordeel hiervan op de kapitaallasten is € 91.000.

Overige wijzigingen (< € 50.000)

- Storting voorziening straatmeubilair/Verkeer & vervoer € 19.000 nadeel (structureel)

Budgetneutrale wijzigingen

- Met de aanpassing van het accres zijn ook de stortingen in de onderhoudsvoorzieningen aangepast. Het gaat om de voorzieningen voor civiele kunstwerken voor fonteinen en voor wegen (verkeersmeubilair, verkeersregelinstallaties en openbare verlichting). Vanaf dit jaar lopen deze uitgaven via de exploitatie. Deze onderdelen hebben geen of slechts kleine schommelingen in het uitgavenpatroon. Een voorziening is daarom niet meer nodig. Na deze wijziging blijven over:
    - Een voorziening civiele kunstwerken (bruggen, sluizen, viaducten, stuwen, steigers, dam- en keerwanden, kademuren etc.);
    - en een voorziening wegen (gesloten en open verharding, halfverharding en onverhard).
- Personeelskosten van Programma 4 en 10 € 132.000 nadeel
- Hogere kosten energieverbruik evenementen (onderdeel invulling taakstelling evenementen) € 16.000 nadeel
- Winkelimpulsgelden naar Programma 4 Economie € 7.000 voordeel

4. Economie

Beleidsdoelstellingen en activiteiten 2025: Wat gaan we doen?

Nr	Doel/actie	1e CB	2e CB	Toelichting
4.1	De gemeente creëert ruimte voor Economie			
4.1.1	We ontwikkelen bedrijventerrein 'Uitbreiding Oude Molen' (Q1-Q4)	25%	50%	
4.1.2	We ontwikkelen het bedrijventerrein St van Lepelstraat (Q1-Q4)	25%	50%	Voor 2026 is afgesproken om te komen tot drie producten die de ontwikkeling in gang zetten van werklocatie Ster van Lepelstraat: het opstellen van een IPVE, regionale afstemming en het hebben van samenwerkingsafspraken met een initiatiefnemer. Dit jaar is de verwachting dat we dit via de stedelijke regio met de provincie hebben afgesproken. Er dienen nog afspraken worden gemaakt met de initiatiefnemer en het werven van een geschikte projectleider.
4.1.3	We stellen gebiedspaspoorten op voor de werklocaties (Q3-Q4)	0%	25%	
4.2	De gemeente faciliteert de transitie naar een nieuwe economie			
4.2.1	We verduurzamen bedrijventerreinen (Q1-Q4)	25%	60%	
4.2.2	We verkennen de invoering van een ondernemersfonds/parkmanagement 2.0 (Q1-Q4)	10%	25%	Om voldoende draagvlak te krijgen, een zorgvuldig proces te doorlopen en daar stakeholders hierbij goed te betrekken zal er extra tijd nodig zijn om het ondernemersfonds in te voeren. Deze actie vergt daarom een bijsturing door de invoeringsdatum te verplaatsen naar 1 januari 2027.
4.2.3	We werken aan de doorontwikkeling van een duurzame haven (Theodorushaven) (Q1-Q4)	25%	40%	
4.2.4	We stellen een ontwikkelingsperspectief op voor campussen op het gebied van plantbased en circulair ondernemen (Q1-Q4)	25%	40%	In het netwerk zijn oriënterende gesprekken gevoerd met marktpartijen over de toekomst van het DAB. Dit krijgt een vervolg om het proces verder uit te werken in samenwerking met het onderwijs en bedrijfsleven.
4.3	De gemeente zet in op een beleefbare binnenstad, dorpskernen en wijkcentra			
4.3.1	We geven uitvoering aan programma binnenstad (Q1-Q4)	10%	70%	
4.3.2	We geven uitvoering aan de winkelimpulsaanvraag (Q1-Q4)	10%	60%	
4.3.3	We stellen een afweegkader horeca, retail en supermarkten op (Q1-Q4)	20%	80%	
4.4	De gemeente faciliteert een veelzijdige en duurzame vrijetijdsbesteding			
4.4.1	We werken aan positionering (Q3)	5%	75%	
4.4.2	We voeren de businesscase VVV uit (Q2-Q4)	0%	0%	In mei 2025 is de raad per raadsinformatiebrief geïnformeerd over de vervolgstappen rondom de businesscase VVV. Daarin werd vermeld dat we allereerst het positioneringstraject wordt uitgevoerd in 2026.

4.4.3	We implementeren het evenemen-tenbeleid (Q3)	25%	75%	De locatieprofielen zullen in Q2 2026 uitgewerkt zijn.
4.4.4	We implementeren het erfgoedbeleid (Q1-Q4)	0%	80%	

Financiële bijstellingen *€ 38.000 Voordeel*

Afronding Stimuleringsregeling Biobased Economy **€ 56.000 voordeel (incidenteel)**

In 2025 vindt de administratieve en financiële afronding van de Stimuleringsregeling Biobased Economy, Green Chemistry Campus met de Provincie Noord-Brabant plaats. Voor de subsidiebijdragen die we hebben verstrekt, krijgen we een bijdrage voor de uitvoeringskosten (personeelskosten).

Kapitaallasten **€ 143.000 voordeel (incidenteel/structureel)**

Er is een voordeel op kapitaallasten doordat de interne rente is verlaagd van 1,5% naar 1,25%. Hierdoor worden er minder rentekosten aan de investeringen toegerekend.

Overige wijzigingen (< € 50.000)

- Minder kosten Snippergrond € 12.000 voordeel (incidenteel)

Budgetneutrale wijzigingen

- Project Grote Oogst: In 2025 verwachten we meer uitgaven voor het project "Grote Oogst". De dekking uit de reserve duurzaamheid vindt plaats in programma 9 Milieu. € 58.000 nadeel
- Personeelskosten, verschuivingen met programma 3, 6 en 10 € 54.000 nadeel
- Inzet winkelimpulsgelden van programma 1, 3 en 10 € 29.000 nadeel

We geven uitvoering aan de winkelimpuls-aanvraag en het programma Binnenstad. Een belangrijk onderdeel hiervan is de vergroening en het toevoegen van verblijfskwaliteit in de openbare ruimte. Momenteel wordt aan planvorming voor de vergroening van de gehele binnenstad gewerkt. Voor dit traject wordt op dit moment uitsluitend personele inzet geleverd. Deze inzet kan worden ingebracht als cofinanciering voor de subsidie Impulsaanpak Winkelgebieden.

Daarnaast wordt gewerkt aan de veraangenaming van parkeergarage De Parade en aan de transformatie van locaties binnen het plangebied naar woningen. Ook voor deze trajecten worden ambtelijke uren ingezet, die eveneens kunnen worden opgevoerd als cofinanciering binnen de Impulsaanpak Binnenstad.

Taakstellingen

Taakstelling Evenementen

Het evenementenbeleid is besloten en daarin wordt gesteld dat stroom doorbelast wordt aan organisatoren. De ingangsdatum voor het doorbelasten van stroom staat momenteel op 1 november 2025. De verwachting is dat wij ongeveer de helft (€ 40.000) van de taakstelling dit jaar behalen." Het restant van de taakstelling voor 2025 wordt binnen het programma Economie, Cultuur en Recreatie gerealiseerd. De taakstelling voor 2026 wordt in de begroting 2026 gerealiseerd en verwerkt.

5. Onderwijs

Beleidsdoelstellingen en activiteiten 2025: Wat gaan we doen?

Nr	Doel/actie	1e CB	2e CB	Toelichting
5.1	In Bergen op Zoom zijn scholen heel, veilig, inclusief, toegankelijk en duurzaam			
5.1.1	We intensiveren de samenwerking met Jeugdzorg (Q1-Q4)	25%	66%	De gemeente begint met twee nieuwe projecten binnen de transformatie van het Sociaal Domein. Het eerste project is extra begeleiding voor leerlingen op meerdere middelbare scholen. Het tweede project zorgt voor extra hulp aan kinderen in de kinderopvang.
5.1.2	We voeren het meerjarige onderwijskansenbeleid (2024-2026) uit (Q1-Q4)	25%	66%	De meeste subsidies over 2024 zijn verantwoord en vastgesteld. Een aantal organisaties heeft om een paar maanden uitstel gevraagd. Deze subsidies worden uiterlijk in september 2025 vastgesteld. In september 2025 vragen de organisaties de jaarlijkse subsidie voor 2026 aan.
5.1.3	We voeren het IHP uit (Q1-Q4)	25%	66%	De verbouwing en nieuwbouw van schoolgebouwen gebeurt volgens het IHP. In 2025 zien we op de planning in het IHP vertraging ontstaan op de projecten renovatie El Feth en de Grebbe. Nieuwe aanvragen en vertragingen worden meegenomen in actualisatie IHP.
5.2	In Bergen op Zoom hebben we een breed en robuust onderwijsaanbod			
5.2.1	We stimuleren en versterken het MBO in Bergen op Zoom (Q1-Q4)	25%	66%	We voeren een onderzoek uit hoe de gemeente het onderwijs en bedrijven kan helpen om beter samen te laten werken.
5.3	We bestrijden en voorkomen laaggeletterdheid bij ouders/ volwassenen			
5.3.1	We herijken het regioplan laaggeletterdheid (Q1-Q4)	25%	66%	
5.3.2	Voor de gezinsaanpak Geletterdheid ontwikkelen we een samenhangende lokale aanpak (Q1-Q4)	50%	66%	
5.3.3	We gebruiken begrijpelijke taal (Q1-Q4)	25%	100%	In Q1 heeft ondertekening van Direct duidelijke deal plaats gevonden.

Financiële bijstellingen *€ 124.000 Nadeel*

Leerlingenvervoer **€ 200.000 nadeel (incidenteel)**

Op basis van de huidige kosten verwachten we meer vergoedingen aan de scholen voor vervoerskosten (gymonderwijs) en leerlingenvervoer. De werkelijke kosten zijn afhankelijk van het aantal aanvragen.

Kinderopvang 't Palet **€ 104.000 nadeel (incidenteel)**

Momenteel wordt verder uitgezocht hoe en of de VvE constructie bij de Brede School Borgvliet gecontinueerd kan worden en welke financiële consequenties dit heeft. In 2026 verwachten we de VvE financieel op orde te kunnen hebben, waarbij er wellicht door spreiding over meerdere jaren voldoende reserve in de VvE zit om het gebouw goed te kunnen onderhouden.

Lagere kapitaallasten onderwijshuisvesting	€ 180.000 voordeel (incidenteel/structureel)

Er is een voordeel op kapitaallasten doordat de interne rente is verlaagd van 1,5% naar 1,25%. Hierdoor worden er minder rentekosten (€124.000) aan de investeringen toegerekend. Daarnaast zijn er investeringen die nog niet afgesloten zijn (lopen door in 2025), maar waar we bij de begroting 2025 wel vanuit zijn gegaan. Hierdoor komen de kapitaallasten € 56.000 lager uit.

6. Sport, cultuur en recreatie

Beleidsdoelstellingen en activiteiten 2025: Wat gaan we doen?

Nr	Doel/actie	1e CB	2e CB	Toelichting
6.1	Bergen op Zoom heeft een toekomstbestendige sportinfrastructuur			
6.1.1	We implementeren de maatregelen die voortkomen uit de Businesscase Sport (Q1-Q4)	25%	66%	
6.1.2	We zorgen ervoor dat sport en bewegen voor alle inwoners (een leven lang) zo-veel mogelijk toegankelijk is (Q1-Q4)	25%	66%	
6.1.3	Met het lokaal Sportakkoord leveren we een bijdrage aan de uitvoering van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) (Q1-Q4)	25%	66%	
6.1.4	Met de Brede Regeling Combinatiefunc-ties (BRC) leveren we een bijdrage aan de uitvoering van het GALA (Q1-Q4)	25%	66%	
6.1.5	We herijken het uitvoerend sportbeleid op basis van de vastgestelde Pijlervisie (Q1-Q4)	25%	25%	Eind 2024 is een uitvoeringsagenda opgesteld om de ambities uit de Pijlervisie S&V te realise-ren. Deze uitvoeringsagenda geeft bij nader inzien voldoende richting en koers. De verdere uitvoering wordt voortaan gemonitord via de uitvoeringsagenda zelf waarbij dit als apart doel komt te vervallen vanaf 2026.
6.2	Bergen op Zoom heeft een toekomstbestendige culturele infrastructuur			
6.2.1	Uitvoering businesscases CKB en Markie-zenhof (Q1-Q4)	25%	66%	De beide businesscases zijn in uitwerking. Voor het Markiezenhof geldt dat het plan voor ver-zelfstandiging eind dit jaar ter definitieve be-sluitvorming aan de gemeenteraad wordt voorgelegd. De businesscase CKB wordt even-eens in het najaar aan de gemeenteraad voor-gelegd.
6.2.2	We realiseren het (ver)bouwen van de bouw-koten en formaliseren de subsi-dierelatie met de bouwclubs (Q1-Q4)	50%	66%	
6.2.3	We herijken het uitvoerend cultuurbe-leid op basis van de vastgestelde pijlervi-sies (Q1-Q4)	25%	25%	Eind 2024 is een uitvoeringsagenda opgesteld om de ambities uit de Pijlervisie S&V te realise-ren. Deze uitvoeringsagenda geeft bij nader inzien voldoende richting en koers. De verdere uitvoering wordt voortaan gemonitord via de uitvoeringsagenda zelf waarbij dit als apart doel komt te vervallen vanaf 2026.
6.2.4	We stimuleren cultuurdeelname en cultuur-educatie via o.a. Gezond Actief Leven Akkoord (GALA) en cultuursubsi-dies (going concern) (Q1-Q4)	25%	66%	
6.2.5	We zorgen ervoor dat de bibliotheek toegankelijk blijft voor alle inwoners (Q1-Q4)	25%	66%	

Financiële bijstellingen *€ 1.156.000 Nadeel*

Lagere kapitaallasten **€ 92.000 voordeel (incidenteel/structureel)**

Er is een voordeel op kapitaallasten doordat de interne rente is verlaagd van 1,5% naar 1,25%. Hierdoor worden er minder rentekosten (€ 59.000) aan de investeringen toegerekend. Daarnaast zijn er investeringen die nog niet afgesloten zijn (lopen door in 2025), maar waar we bij de begroting 2025 wel vanuit zijn gegaan. Hierdoor is er een voordeel op de kapitaallasten van € 32.000.

Voorziening bodemsanering kunstgrasvelden **€ 500.000 nadeel (incidenteel)**

Er wordt een bedrag van € 500.000 gestort in de voorziening bodemsanering kunstgrasvelden. Op de vijf kunstgrasvelden die de gemeente bezit is rubberinfill gebruikt. Dit heeft geleid heeft tot bodemverontreiniging. De bodemverontreiniging is niet schadelijk voor de volksgezondheid. De sanering wordt fasegewijs uitgevoerd in combinatie met groot onderhoud aan de velden.

Privatisering de Zoom **€ 140.000 nadeel (incidenteel)**

In 2023 is met LTC de Zoom overeenstemming bereikt over de privatisering van het door hen gehuurde tennispark. Om de vereniging te ondersteunen bij een toekomstbestendige exploitatie, zijn afspraken gemaakt over eenmalige bijdragen in de voorziening voor groot onderhoud, verduurzaming en het wegwerken van achterstallig onderhoud. Door een langdurige ruimtelijke ordeningsprocedure kon de privatisering tot nu toe niet formeel worden afgerond. Hierdoor is ook de bijbehorende erfpachtovereenkomst nog niet gepasseerd. De hiervoor gereserveerde budgetten zijn, door het overschrijden van twee begrotingsjaren, teruggevallen in de algemene reserve. Het is nu noodzakelijk om de eerder gemaakte financiële afspraken alsnog na te komen.

Overige wijzigingen (< € 50.000)

- Contract exploitatiebijdrage binnensport € 35.000 nadeel (incidenteel)
- Contract exploitatiebijdrage zwembaden € 44.000 nadeel (incidenteel)
- Huurovereenkomst sporthal Boulevard € 34.000 voordeel (structureel)

Budgetneutrale wijzigingen

- Specifieke uitkeringen Bibliotheek € 44.000 nadeel
- Monumenten (invulling taakstelling evenementen) € 48.000 voordeel
- Personeelskosten van Programma 4 € 159.000 voordeel

Taakstellingen

Taakstelling CKB

Op basis van de huidige ontwikkelingen en prognoses verwachten wij de taakstelling van € 700.000 in 2025 te realiseren. Dit is vooral het resultaat van de gerichte inzet van vacatureruimte en het actief vergroten van onze inkomsten. De uitkomst hangt mede af van de afronding van de inschrijvingsronde en de afspraken die na de start van het schooljaar worden vastgelegd.

Taakstelling Markiezenhof **€ 497.000 nadeel (incidenteel)**

Ook 2025 is nog een voorbereidingsjaar op de voorgenomen verzelfstandiging per 1 juli 2026. Dit heeft tot gevolg dat er externe ondersteuning is ingehuurd om het proces te begeleiden. Ook is er, door langdurige ziekte, een beroep gedaan op tijdelijke ondersteuning.

Daarnaast hebben het realiseren van een extra expositie en de inzet van aanvullende klimaatbeheersing in de klimaatkamers een groter beslag gelegd op het tentoonstellingsbudget dan voorzien. Naar verwachting wordt in 2025 van de taakstelling € 100.000 ingevuld.

Het ondernemingsplan van het te verzelfstandigen Markiezenhof wordt in het 4e kwartaal 2025 aan de raad aangeboden waarmee ook een definitieve invulling gegeven gaat worden aan de taakstelling.

Taakstelling BC Sport **€ 271.000 nadeel (incidenteel)**

De gewenste huurovereenkomsten voor buitensportaccommodaties zijn verder geconcretiseerd. De planning is om de huurovereenkomsten in het eerste kwartaal 2026 te ondertekenen. De ingangsdatum van de overeenkomsten is vanaf sportseizoen 2026/ 2027 (juli/ augustus 2026).

Alle conventionele veld-/ baanverlichting is vervangen door ledverlichting en de aansturingsmodules zijn vernieuwd. Het effect van verduurzaming zien we vanaf september terug in de energieverbruiken. Het eerste deel van de structurele taakstelling wordt naar verwachting gerealiseerd met € 75.000.

7. Wmo en Jeugd

Beleidsdoelstellingen en activiteiten 2025: Wat gaan we doen?

Nr	Doel/actie	1e CB	2e CB	Toelichting
7.1	De gemeente biedt de juiste zorg en ondersteuning aan haar inwoners			
7.1.1	We verbeteren de gemeentelijke toegang tot zorg en ondersteuning (Q1-Q4)	25%	66%	De uitvoering daarvan is onderdeel van de transformatie sociaal domein waarbij we werken aan de Stevige Lokale Teams. Zie ook hoofdstuk 8 'Voortgang ontwikkelingen sociaal & veilig 2025' in dit concernbericht.
7.1.2	We stellen een woonzorgvisie op (Q1)	75%	95%	Deze woonzorgvisie is inmiddels opgesteld en wordt volgens planning ter vaststelling aangeboden aan de gemeenteraad.
7.1.3	We werken aan uitvoeringsnota's op basis van de Pijlervisie Sociaal en Veilig (Q1-Q4)	50%	66%	De uitvoeringagenda Pijlervisie Sociaal en Veilig is opgesteld en in uitvoering. Zie ook hoofdstuk 8 'Voortgang ontwikkelingen sociaal & veilig in dit concernbericht.
7.2	Niemand mag buiten de boot vallen			
7.2.1	We voeren het plan van aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling uit (Q1-Q4)	50%	66%	Het plan van aanpak is in uitvoering en loopt tot en met 2025.
7.2.2	We maken gebruik van het doorbraakfonds sociaal domein (Q1-Q4)	25%	66%	Wij voeren het doorbraakfonds sociaal domein uit. Het Doorbraakfonds is er voor inwoners die vastlopen, bijvoorbeeld door schulden, ziekte of werkloosheid. Het is bedoeld voor situaties waarin snel hulp nodig is.
7.2.3	We voeren de alliantie (financieel) veilig ouder worden Brabantse-Wal uit (Q1-Q4)	25%	66%	Dit is ontwikkeld en wordt nu uitgevoerd volgens schema.
7.2.4	We werken aan het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming (Q1-Q4)	25%	66%	Dit is op schema, het beleid wordt gevormd. De uitvoering daarvan loopt mee met de vorming van de Stevige Lokale Teams (SLT's). Zie ook hoofdstuk 8 'Voortgang ontwikkelingen sociaal & veilig' in dit concernbericht.
7.2.5	We ontwikkelen het Meldpunt crisiszorg (Q1-Q4)	50%	66%	
7.2.6	We voeren het uitvoeringsprogramma Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang uit (Q1-Q4)	25%	66%	Dit is in uitvoering, een update communiceren we jaarlijks per raadsinformatiebrief.
7.2.7	We werken aan een soepele overgang 18-/18+ (Q1-Q4)	50%	66%	
7.2.8	We werken aan toekomstbestendigheid van de huisartsenzorg (Q1-Q4)	50%	66%	We houden nauw contact met de huisartsencooperaties. We ondersteunen de komst van een regionaal platform waar inwoners die een huisarts zoeken terecht kunnen.
7.3	De menselijke maat staat centraal			
7.3.1	We werken met een omgekeerde verordening (een nieuwe manier van werken) (Q1-Q4)	25%	66%	De integrale verordening is in april vastgesteld.

7.3.2	We realiseren een tussenvoorziening voor de opvang van Oekraïners en de huisvesting van vergunninghouders (Q1-Q4)	25%	25%	De realisatie neemt meer tijd in beslag, omdat het onderwerp vraagt om zorgvuldige afweging en bestuurlijke afstemming Daardoor duurt het besluitvormingsproces langer dan oorspronkelijk voorzien.
7.3.3	We werken mee aan het realiseren van lokale asielopvang (Q1-Q4)	25%	66%	Het COA geeft aan dat de uitvoering volgens planning verloopt. Zij streven ernaar om de opvanglocatie in de eerste helft van2026 gereed te hebben, als de benodigde vergunningen op tijd worden verleend.
7.4	De zorg blijft betaalbaar			
7.4.1	We werken aan de transformatie van het sociaal domein (Q1-Q4)	25%	66%	Zie ook Hoofdstuk 8 'Voortgang ontwikkelingen sociaal & veilig' en raadsinformatiebrief Voortgang transformatie Sociaal Domein (U25-001752).
7.4.2	We werken aan de doelstellingen vanuit het GALA-akkoord (Q1-Q4)	50%	66%	Het werken aan de doelstellingen via het mogelijk maken van activiteiten loopt volgens schema.
7.4.3	We werken aan het thema normaliseren (Q1-Q4)	25%	66%	Normaliseren betekent dat we gedrag, gevoelens en situaties van mensen zoveel mogelijk zien als onderdeel van het normale leven. We volgen hierbij het advies van de jeugdhulpregio West-Brabant West: 'Normaliseren, Verdragen en Vertragen'. Meer informatie staat in de raadsinformatiebrief U25-001008 over het normalisatieplan en in hoofdstuk 8 *'Voortgang ontwikkelingen sociaal & veilig*.
7.4.4	We voeren het subsidiebeleid Doen wat Nodig is uit (Q1-Q4)	25%	66%	Het subsidiebeleid is uitgevoerd volgens planning.

Financiële bijstellingen *2.030.000 Nadeel*

Instellen bestemmingsreserve Transformatie Sociaal en Veilig € 4.400.000 nadeel (incidenteel)

Zoals aangekondigd in het Beleidskader 2026 investeren we de komende jaren gericht in de transformatie van het sociaal domein. Hiervoor stellen we een bestemmingsreserve Transformatie Sociaal en Veilig in. Hieruit bekostigen we de investeringen in 2026 en 2027, met een mogelijke uitloop naar 2028.

De kern van onze aanpak is dat we hulp en ondersteuning vroegtijdig en dichtbij organiseren. We doen dit in drie grote stappen:

1. we werken aan Stevige Lokale Teams;
2. we zetten in op het versterken van de sociale basis
3. en we maken dagbesteding toegankelijk zonder indicatie, zodat inwoners eerder terechtkunnen en zwaardere zorg minder vaak nodig is.

Deze stappen brengen de ondersteuning dichter bij de inwoners en zorgen ervoor dat signalen sneller worden opgepakt en hulp eerder wordt geboden. Daarnaast voeren we verbeteringen versneld in, zoals jeugdhulp op scholen en het slimmer inzetten van huishoudelijke hulp. Daarmee realiseren we zichtbare verbeteringen op korte termijn, terwijl we bouwen aan een houdbaar stelsel voor de toekomst.

Vanaf 2029 verwachten we structurele besparingen, omdat de opbrengsten van deze maatregelen de kosten overstijgen. Daarnaast ontvangen we een eenmalige nabetaling van €3,1 miljoen van het Rijk, ter compensatie van eerder niet uitgekeerde jeugdhulpmiddelen.

In hoofdstuk 8 van het concernbericht vindt u meer uitleg over de transformatie. Tijdens de raadsinformatieavond op 7 oktober lichten we onze plannen uitgebreid toe.

Opvang vluchtelingen Oekraïne **€ 1.750.000 voordeel (incidenteel)**

De opvang van Oekraïense ontheemden gebeurt in bestaande, oudere panden in onze gemeente. Dit is efficiënt, omdat we gebouwen gebruiken die al beschikbaar zijn. Voor elke opvangplek krijgen we een vergoeding van het Rijk. In 2025 is deze vergoeding verlaagd van € 61 naar € 44 per dag per plek. Ondanks deze verlaging is de vergoeding hoger dan de kosten die we maken voor de opvang. De opvang levert nog steeds een voordeel op. Wel zitten er risico's aan het gebruik van oudere panden. Er kunnen onverwachte kosten ontstaan door noodzakelijke reparaties of onderhoud. Ook verlaagt het Rijk de vergoeding steeds verder, waardoor het voordeel naar verwachting afneemt.

Twee opvanglocaties zijn eind 2026 niet meer beschikbaar. We werken aan plannen voor nieuwe doorstroomlocaties, maar die zijn nog niet concreet. Daarom kunnen we het huidige voordeel niet meenemen naar volgende jaren. Het voordeel vloeit terug naar de algemene reserves.

Energielasten gemeentelijke Ontmoetingscentra **€ 52.000 nadeel (incidenteel)**

Sinds de stijging van de energiekosten heeft Stichting Verenigde Wijkcentra (SVW) te maken met een jaarlijks tekort van ongeveer € 200.000. Er is afgesproken dat SVW zelf minimaal 25% van dit tekort dekt. In 2023 en 2024 heeft de gemeente het resterende tekort aangevuld met incidentele middelen, onder andere vanuit het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Voor 2025 zijn er geen extra incidentele middelen meer beschikbaar.

Het daadwerkelijke tekort voor 2025 bedraagt € 52.000. Dit lager bijgestelde tekort komt door de grotere eigen bijdrage van SVW.

Landelijk Transitie Arrangement **€ 800.000 nadeel (structureel)**

Sommige kinderen hebben zeer specialistische hulp nodig, die slechts op enkele plekken in Nederland beschikbaar is. Dit valt onder het Landelijk Transitie Arrangement (LTA), vergelijkbaar met academische zorg. Deze hulp wordt landelijk ingekocht, maar moet door gemeenten worden gefinancierd. Gemeenten hebben geen invloed op de duur of het tarief.

We zien een kostenstijging omdat verstrekkingen uit 2024 in 2025 nog doorlopen, ondanks dat de aantallen lijken af te nemen.

Hoogcomplexe zorg en woonzorg **€ 1.000.000 nadeel (structureel)**

De kosten van hoogcomplexe zorg en dure woonzorg nemen fors toe. Dit komt deels door de afbouw van gesloten jeugdzorg (JeugdzorgPlus), in lijn met de landelijke afspraak om in 2035 naar (nagenoeg) nul gesloten plaatsingen te gaan.

Daarnaast is er een verschuiving zichtbaar van minder zware (en goedkopere) vormen van hoogcomplexe zorg (A tot en met C) naar zwaardere (en duurdere) vormen (D, E en woonzorg). Dit hangt ook samen met tariefontwikkelingen: aanbieders komen financieel niet altijd meer uit met lichtere arrangementen.

Gezinsgerichte jeugdhulp **€ 200.000 nadeel (structureel)**

Gezinsgerichte jeugdhulp omvat de meeste cliënten en laat een lichte toename zien. De transformatie is gestart met nadruk op preventie en eigen kracht. Het is echter nog te vroeg om de effecten hiervan volledig zichtbaar te krijgen.

Jeugdbescherming **€ 250.000 voordeel (structureel)**

Het aantal maatregelen in de jeugdbescherming neemt af ten opzichte van 2024. Dit sluit aan bij het landelijke beeld, door de afbouw van jeugdzorgplus en de verschuiving van het gedwongen kader naar hulp in het vrijwillig kader.

Jeugdreclassering **€ 150.000 voordeel (structureel)**

Ook bij jeugdreclassering is sprake van een daling van het aantal maatregelen ten opzichte van 2024. De verwachting is dat deze ontwikkeling zich in 2025 en 2026 voortzet.

Pleegzorg **€ 150.000 voordeel (structureel)**

Het gebruik van pleegzorg is licht gedaald. Dit is het gevolg van meerdere factoren:

- Er zijn minder beschikbare pleegouders;
- Er vinden minder uithuisplaatsingen plaats;
- Bij complexere hulpvragen blijkt pleegzorg vaak minder passend, waardoor wordt gekozen voor hoogcomplexe zorg of woonzorg. Hoewel er een financieel voordeel is, is dit inhoudelijk gezien niet per definitie een positieve ontwikkeling.

GGZ-crisisopvang **€ 150.000 voordeel (structureel)**

Er is sprake van een daling van het gebruik van de van de Time-Out Voorziening (TOV). De TOV is een tijdelijke opvangplek voor kinderen en jongeren (vanaf ongeveer 6 jaar) die thuis niet veilig zijn door een plotselinge crisis. Hier kunnen zij maximaal 5 dagen blijven, soms nog 5 dagen extra als dat nodig is. In die tijd krijgen ze rust, veiligheid, eten, slapen en begeleiding van professionals.

Jeugdprofessionals **€ 200.000 nadeel (structureel)**

De loonkosten van onze toegangsprofessionals jeugd stijgen door de hogere CAO.

Taakmutaties via de meicirculaire 2025 (relatie met algemene uitkering in programma 1)

Centrumgemeente Beschermd wonen en maatschappelijke opvang **€ 122.000 voordeel (structureel)**

Voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang ontvangen we als centrumgemeente middelen via de Algemene Uitkering. De bijstelling van dit budget is in dit programma verwerkt.

Aanpak Flakka problematiek **€ 162.000 nadeel (incidenteel)**

Voor de aanpak van de Flakka problematiek in de Markiezaten ontvangen we via de Algemene Uitkering € 200.000 van het Rijk. We zetten direct in op de aanpak, waarbij een klein deel van de kosten nog in 2026 worden gemaakt.

Jeugdkosten **€ 2.000.000 nadeel (structureel)**

In de voorjaarsnota gaf het Rijk aan de jeugdkosten te compenseren, ook voor het deel waarvoor gemeenten eerder een besparing mochten inboeken. Omdat de maatregelen van het Rijk zijn uitgesteld tot 2028, heeft het Rijk deze middelen in de meicirculaire weer toegevoegd aan de Algemene Uitkering.

Taakmutaties via de septembercirculaire 2025 (relatie met algemene uitkering in programma 1)

Beschermd wonen en maatschappelijke opvang **€ 4.214.000 voordeel (structureel)**

In de septembercirculaire zit de afrekening van de regiotaak Beschermd wonen. Dit budget ontvangen wij als centrumgemeente. We verwerken dit zonder financieel effect: het voordeel op dit programma wordt gecompenseerd door een nadeel van hetzelfde bedrag (€ 4,2 miljoen) op programma 1. Per saldo geeft dit een budgetneutraal effect.

Overige wijzigingen (< € 50.000)

- Inclusie budget volgens taakmutatie Algemene Uitkering € 10.000 nadeel (incidenteel)
- Kapitaallasten € 8.000 voordeel (incidenteel)

Overhevelingen van budgetten van 2025 naar 2026

We willen dat jeugdzorg en de maatschappelijke ondersteuning ook in de toekomst beschikbaar, betekenisvol en betaalbaar blijven voor inwoners die dit echt nodig hebben. Daarom zijn we gestart met gebiedsgericht werken, het versterken van de sociale basis en het vergroten van de zelfredzaamheid van inwoners. Zo bouwen we aan een duurzaam sociaal domein in Bergen op Zoom.

In het 1e concernbericht 2025 is € 950.000 aan incidentele middelen opgenomen. Door personeelskrapte, zowel intern als extern, verloopt opstart trager. De verdere opstart loopt in 2026 door. Daarvoor is naar verwachting nog een overheveling van € 250.000 nodig.

8. Werk en inkomen

Beleidsdoelstellingen en activiteiten 2025: Wat gaan we doen?

Nr	Doel/actie	1e CB	2e CB	Toelichting
8.1	Alle inwoners doen mee			
8.1.1	We bevorderen werken en meedoen naar vermogen (Q1-Q4)	25%	66%	De aangegeven activiteiten worden gedurende het gehele jaar uitgevoerd.
8.1.2	We intensiveren de ketensamenwerking tussen de GR ISD, WVS en het Werkplein (Q1-Q4)	25%	66%	Het onderzoek naar de samenwerking is afgerond. Op basis daarvan is door de directeuren/hoofden van de GR ISD, WVS en het Werkplein een advies opgesteld, waarin is opgenomen hoe de adviezen uit het onderzoek volgens hen moeten worden opgepakt. Dit advies wordt voorgelegd aan het college.
8.2	Bestaanszekerheid van kwetsbare inwoners versterken			
8.2.1	We verbeteren de aanpak vroegsignalering schulden (Q1-Q4)	0%	66%	De nieuwe aanpak wordt uitgevoerd. De evaluatie wordt dit jaar nog opgeleverd.
8.2.2	We stellen een nieuw Beleidsplan Schuld-hulpverlening op (Q2)	25%	66%	In 2025 wordt het Beleidsplan Schuldhulpverlening opiniërend voorgelegd aan de gemeenteraad. In het voorjaar 2026 wordt deze ter besluitvorming voorgelegd aan de gemeenteraad.
8.2.3	We geven vorm aan de aanpak armoede-verzachting (Q1 t/m Q4)	25%	66%	De aanpak verloopt volgens planning en loopt door tot 2027
8.2.4	We zetten de aanpak energiearmoede voort (Q1-Q4)	25%	100%	De doelstelling om 400 woningen aan te pakken is behaald.

Financiële bijstellingen *€ 199.000 Nadeel*

Afrekening WVS bijdrage **€ 1.322.000 voordeel (incidenteel)**

De jaarrekening 2024 van de WVS sloot met een positief resultaat. Een deel daarvan is toegevoegd aan de algemene reserve van de WVS, het andere deel is uitgekeerd aan de deelnemende gemeenten. Daarnaast is minder bijdrage nodig voor beschut werk uit de lage inkomens voordeelcompensatie.

Begrotingswijziging ISD 2025 **€ 240.000 nadeel (structureel)**

In de raadsvergadering van juni 2025 is de begroting van de ISD Brabantse Wal voor 2026 behandeld. Ook is toen een begrotingswijziging voor 2025 aangeboden. Met deze wijziging is budget vrijgemaakt voor:

- uitbreiding van het werkcentrum omdat meer mensen met een uitkering een grote afstand tot de arbeidsmarkt hebben.
- aanpassen van de website om de toegang tot ondersteuning voor inwoners makkelijker te maken;
- en het realiseren van een webshop om de toegang tot ondersteuning voor inwoners makkelijker te maken.

Individuele inkomenstoeslag **€ 145.000 nadeel (incidenteel)**

Het aantal personen waaraan de individuele inkomenstoeslag in 2025 is verstrekt is licht gestegen ten opzichte van 2024. Daarnaast zijn de normbedragen dit jaar met 6 % gestegen . Daarnaast verwachten we extra uitgaven door de nieuwe werkwijze vanaf 1 juli 2025. Klanten worden daarbij actief be-

naderd. Dit vergroot het bereik van de regeling en helpt inwoners geldproblemen en stress te voorkomen. We verhogen het benodigd budget met € 145.000.

Taakmutaties via de meicirculaire 2025 (relatie met algemene uitkering in programma 1)

Alleenverdienersproblematiek / problematisch schulden **€ 218.000 nadeel (incidenteel)**

Op basis van de Wet tijdelijke regeling alleenverdienersproblematiek verstrekken gemeenten in 2025-2027 een vaste tegemoetkoming aan alleenverdiener-huishoudens. Dit zijn huishoudens die door een ongunstige samenloop van regelingen te weinig toeslagen ontvangen en daardoor een inkomen onder het bestaansminimum hebben.

Gemeenten krijgen hiervoor middelen op basis van de hoogte van de tegemoetkoming voor dat jaar, het aantal rechthebbenden huishoudens en de uitvoeringskosten. We ontvangen hiervoor € 137.000. Daarnaast ontvangt de gemeente € 81.000 voor de aanpak van problematische schulden.

Ondersteuning bij werk door WVS **€ 917.000 nadeel (structureel)**

Via de meicirculaire ontvangen we participatiegelden voor de ondersteuning en begeleiding van inwoners bij werk. Regionaal is afgesproken dat deze middelen naar de WVS gaan.

Budgetneutrale wijzigingen

Bijstand levensonderhoud

Het geld dat de gemeente van het Rijk krijgt om bijstandsuitkeringen te betalen, heet het BUIG-budget (Bundeling uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten). Het Rijk informeert drie keer per jaar hoeveel dit budget is:

- In oktober vóór het nieuwe jaar: het voorlopige budget;
- In mei: het nader voorlopig budget;
- In oktober van datzelfde jaar: het definitieve budget.

In mei is het BUIG-budget met € 712.000 verlaagd. We hebben dit verwerkt. We verwachten dat het definitieve budget in oktober weer met € 400.000 wordt verhoogd, onder andere door loon- en prijsstijging.

De BUIG is een openeindregeling. Dit betekent dat iedereen die recht heeft op een uitkering deze ook moet krijgen. In de afgelopen jaren gaven we minder uit dan we ontvingen. Voor de komende jaren verwachten we juist dat het BUIG-budget niet voldoende zal zijn voor de kosten voor de uitkeringen te dekken.

Overhevelingen van budgetten van 2025 naar 2026

Actieplan armoedeverzachting

De aanpak Armoedeverzachting maakt onderdeel uit van het actieplan ‘Armoedeverzachting’. Dit actieplan heeft een loop- en ontwikkeltijd tot 2027. Het totale resterende budget is nu opgenomen in de begroting 2025. Voor de uitvoering van het actieplan zijn de middelen ook in 2026 nodig. Daarom wordt het nog resterende bedrag van € 700.000 overgeheveld naar 2026. In het vierde kwartaal 2025 wordt de gemeenteraad geïnformeerd over de voortgang van het Actieplan armoedeverzachting.

9. Milieu

Beleidsdoelstellingen en activiteiten 2025: Wat gaan we doen?

Nr	Doel/actie	1e CB	2e CB	Toelichting
9.1	Inwoners kunnen afval gescheiden aanbieden			
9.1.	We optimaliseren de dienstverlening bij Huishoudelijk afvalinzameling	10%	20%	Het grondstoffenbeleidsplan waarin het nieuwe beleid voor huishoudelijk afval is opgenomen is meerjarig 2025-2030 vandaar een geleidelijke realisatie van de doelstellingen. De planning is conform het uitvoeringsplan
9.2	Inwoners leven in een gezonde leefomgeving			
9.2.1	We stellen lucht- en geurbeleid op	50%	50%	Het opstellen van luchtbeleid is on hold gezet. In 2022 heeft uw raad besloten het Schone Lucht Akkoord (SLA) niet te ondertekenen, maar wel te onderschrijven. Gezien de veranderingen in waarden luchtkwaliteit (naar 2030 (nieuwe Europese eisen) en 2050) gaat het gehele schone luchtakkoord op de schop. Opstellen van het geurbeleid is in afwachting van de geurcontour (90P) die landelijk in ontwikkeling is. Deze geurcontour past beter bij de situatie in Bergen op Zoom. Zodra de geurcontour gereed is, wordt geurbeleid opgesteld. Het lucht- en geurbeleid worden in het omgevingsplan opgenomen. Dit plan moet uiterlijk eind 2031 gereed zijn.
9.2.2	We borgen de bodemkwaliteit en actualiseren bodembeleid	25%	25%	Het actualiseren van het bodembeleid is vertraagd. De actualisering van het bodembeleid is gekoppeld aan het project Sprong. In dit project werken regiogemeenten en OMWB samen om gezamenlijk een plan op te stellen voor het bodembeleid binnen de omgevingswet. Dit project wordt medio 2026 opgeleverd. Bodembeleid maakt straks onderdeel uit van het omgevingsplan (uiterlijk 31-12-2031 gereed).

Financiële bijstellingen *€ 337.000 Voordeel*

Resultaatbestemming OMWB 2024 **€ 62.000 voordeel (incidenteel)**

De jaarrekening 2024 van de OMWB is onlangs in het Algemeen Bestuur vastgesteld. De gemeente Bergen op Zoom ontvangt een bedrag van € 62.000

Werkprogramma OMWB / Milieuzorg **€ 155.000 voordeel (incidenteel)**

Eind februari 2025 is het werkprogramma OMWB voor onze gemeente vastgesteld. In de begroting 2025 waren de benodigde budgetten opgenomen op basis van de OMWB begroting 2025. Op basis van het vastgestelde werkprogramma 2025 en begrote budgetten ontstaat op programma 1 van het werkprogramma een voordeel van € 74.000. Daarnaast is op programma 2 van het werkprogramma sprake van minder opdrachten dan begroot. Dit levert een voordeel op van € 81.000.

Overhead CDOKE-gelden **€ 35.000 voordeel (structureel)**

Bij de herijking van de CDOKE-regeling is besloten om 0,05 fte overhead per volledige CDOKE-fte intern door te belasten.

Overige wijzigingen (< €50.000)

- Afrekening verkeerslawaai 2017 Ministerie I&W € 8.000 voordeel (incidenteel)
- Aanpassingen diverse kleine budgetten € 19.000 voordeel (incidenteel)

Budgetneutrale wijzigingen

Huishoudelijk Afval (budgetneutraal)

In december 2024 heeft de gemeenteraad ingestemd met het Grondstoffenbeleidsplan. Hierin zijn de volgende doelstellingen opgenomen:

- Verlagen van de hoeveelheid restafval naar maximaal 100 kilogram restafval per inwoner;
- Minimaal 60% van het huishoudelijk afval in 2030 recyclen.

Bij dit Grondstoffenbeleidsplan zit een Uitvoeringsplan waarmee in de periode 2025-2030 maatregelen worden genomen om deze doelstellingen te realiseren. Zo komt er minder service op restafval en meer service op grondstoffen. Deze maatregelen worden voor een groot deel ingevoerd per 2026. Het grootste deel van de kosten vallen in 2025 (voorbereiding op uitrol) en kan onttrokken worden aan de voorziening Huishoudelijk Afval. Voor de gemeentebrede omwisselactie van containers, de bestelling van de 6.300 PMD containers die op vrijwillige basis worden verstrekt, de inhuur van een afvalcoach, een communicatiecampagne en de aanpassing van de milieustraat wordt naar verwachting, en zoals in het grondstoffenbeleidsplan reeds was voorzien, circa € 500.000 onttrokken aan de voorziening huishoudelijk afval.

Met ingang van september 2025 start de inhuur van een afvalcoach. Hiervoor wordt € 25.000 onttrokken aan de voorziening huishoudelijk afval. Dit volgend het door de gemeenteraad vastgestelde Grondstoffenbeleidsplan 2025-2029 en het bijbehorende uitvoeringsplan.

Toekomstbestendig maken energiebeleid

Vanuit de Regionale Energie Strategie (RES) is besloten om middelen uit de decentralisatie-uitkering toekomstbestendig maken energiebeleid in te zetten voor ‘waterstof’. Voor onderzoek en samenwerking met de gemeente Woensdrecht verwachten we in 2025 € 32.000 en in 2026 € 39.000 hieraan te besteden.

Project Grote Oogst

In 2025 vindt een aanvullende onttrekking van € 58.000 aan de reserve duurzaamheid plaats voor het project ‘Grote Oogst’. De uitgaven van dit project vinden plaats in programma 4 Economie.

Uitgaven Duurzaamheidsmaatregelen Energie Armoede, Lokale Aanpak Isolatie, CDOKE-regeling.

Voor 2025 moet een actualisatie van de uitgaven voor bovengenoemde budgetten plaatsvinden. Voor energiearmoede verlagen we de uitgaven met € 547.000. Dit bedrag wordt in 2026 uitgegeven. Voor de Lokale Aanpak Isolatie verwachten we in 2025 € 178.000 extra uitgaven. De uitgaven voor de CDOKE-regeling stellen we met € 385.000 naar beneden bij.

Overig

Project Lokale aanpak Isolatiemaatregelen

De raad is onlangs geïnformeerd over een mogelijke tegenvaller van € 428.000 in het project Lokale aanpak isolatiemaatregelen. Deze tegenvaller komt door het faillissement van GroupCard. Bij de curator is een claim ingediend en via gerechtelijke stappen proberen we betaalde bedragen terug te krijgen.

10. Volkshuisvesting, leefomgeving & stedelijke vernieuwing

Beleidsdoelstellingen en activiteiten 2025: Wat gaan we doen?

Nr	Doel/actie	1e CB	2e CB	Toelichting
10.1	De woningnood wordt verkleind door de bouw van 500 nieuwe woningen per jaar			
10.1.1	We geven prioriteit aan de uitvoering van de benoemde pilot projecten woningbouw (Q1-Q4)	50%	66%	We hebben vijf pilotprojecten benoemd: Plein 13, Vrederust, Westersingel, Waterfront en Bravis. Per project wordt een Integraal Programma van Eisen opgesteld. Voor Plein 13 is deze vastgesteld, voor de overige projecten zijn deze in voorbereiding.
10.1.2	We stellen capaciteit beschikbaar voor de zes focusprojecten met Stadlander (Q1-Q4)	25%	66%	Eind 2024 is een projectleider voor de focusprojecten aangesteld. Na de startfase is de projectmatige inzet op de projecten van Stadlander volop bezig in 2025.
10.1.3	We zetten in op stedelijke vernieuwing van de wijken Gageldonk- Oost en Warande (Q1-Q4)	0%	66%	Met Stadlander voorbereiding van gezamenlijk ontwerp ten behoeve van herinrichting openbare ruimte rondom Groeshof en Bunthof.
10.2	Er is een passend woningbestand, afgestemd op de vraag van de verschillende doelgroepen			
10.2.1	We maken een nieuw Volkshuisvesting-programma (Q1)	25%	50%	De opvolger van de woonvisie is het Volkshuisvestingsprogramma. Deze Wordt eind 2025 voor vaststelling aangeboden aan de gemeenteraad.
10.2.2	We werken verder aan de Woonzorgvisie (Q2)	25%	90%	Samen met de regiogemeenten in West-Brabant is een woonzorgvisie ontwikkeld, deze wordt in Q3 2025vastgesteld.
10.2.3	We geven voorrang aan huisvesting voor senioren (Q1-Q4)	25%	66%	Senioren vormen een van de aandachtsgroepen in de woonzorgvisie en het volkshuisvestingsprogramma. Binnen het woonprogramma en de IPvE's wordt gezorgd voor voldoende passende en aantrekkelijke woonruimte voor senioren. Bij het project De Brombeer wordt een Knarrenhof gerealiseerd.
10.2.4	We werken regionaal aan themagerichte aanpak arbeidsmigranten (Q1-Q4)	10%	10%	Arbeidsmigranten vormen een van de aandachtsgroepen in de woonzorgvisie en het volkshuisvestingsprogramma; Bergen op Zoom is bezig met een breed Plan van Aanpak voor arbeidsmigranten met aandacht voor diverse knelpunten. We zetten in op meer plaatsen voor humane huisvesting voor arbeidsmigranten die kortdurend in de gemeente Bergen op Zoom werken (short- en midstay). Conform de woondeal realiseert de regio 7.500 plekken huisvestingsplaatsen tot en met 2030. Op basis van fair share betekent dit voor Bergen op Zoom ongeveer een opgave van circa 1.100 plekken huisvestingsplaatsen (short en midstay). De plannen voor de Havendijk (450 plaatsen) zijn vertraagd in verband met bezwaarprocedures, waardoor deze aantallen niet op schema liggen

10.2.5	We geven wederzijds uitvoering aan onze prestatieafspraken met Stadlander (Q1-Q4)	25%	66%	De prestatieafspraken van 2024-2028 zijn verder uitgewerkt in jaarschijven. De jaarschijf van 2025 wordt uitgevoerd conform afspraken. De jaarschijf voor 2026 is in voorbereiding
10.2.6	We helpen starters op de huizenmarkt op weg (Q1-Q4)	250%	100%	Het budget voor starterslening is in 2025 volledig benut. In totaal zijn er in 2025 37 aanvragen gehonoreerd, en er staan 21 reserveringen open die naar verwachting worden toegekend. Het fonds is daarmee voor 2025 uitgeput. Voor 2026 is verhoging van het budget aangevraagd (revolverend fonds). Om de wensen van starters op de woningmarkt goed in beeld te krijgen, organiseren we in Q4 2025 een jongerensymposium
10.2.7	We geven invulling aan de uitbreidingsopgave voor de woonwagenstandplaatsen (Q3)	25%	25%	De woonwagenstandplaatsen en woonwagens van de gemeente zijn in eigendom overgedragen naar wooncorporatie Stadlander. Een concept van het Parapluplan Woonwagenstandplaatsen is in voorbereiding. Een onderzoek naar uitbreiding van woonwagenstandplaatsen is gestart.
10.3	De gemeente geeft duidelijk aan welke ruimtelijke mogelijkheden er zijn per locatie			
10.3.1	We werken aan het opstellen van het omgevingsplan (Q1-Q4)	25%	66%	Met het opstellen van het omgevingsplan liggen we op schema; hiervoor is structureel een bedrag toegekend. De uitvoering van het omgevingsplan vindt de komende zes jaar plaats, hieraan gekoppeld is een eenmalig bedrag a 250k (uitgekeerd in de meicirculaire) dat om deze reden wordt doorgeschoven naar 2026.
10.3.2	We verbeteren onze dienstverlening in de geest van de omgevingswet (Q1-Q4)	25%	66%	Bij het opstellen van het omgevingsplan wordt gelijktijdig naar verbetering van de dienstverlening gekeken. De uitvoering hiervan is tevens gekoppeld aan de genoemde uitvoering onder 10.3.1.
10.4	Iedereen kan zich (duurzaam) verplaatsen in onze gemeente en heeft voldoende parkeergelegenheid			
10.4.1	We ontwikkelen een integrale duurzame mobiliteitsaanpak (Q4)	25%	75%	De Nota Mobiliteit en de Nota Parkeernormering zijn in afronding en worden eind 2025 vastgesteld.

Financiële bijstellingen *€ 184.000 Nadeel*

Beheer woonwagens **€ 20.000 nadeel (incidenteel)**

De overdracht van standplaatsen aan Stadlander is vertraagd en staat nu gepland voor het derde kwartaal van 2025. Voor 2025 verwachten we een nadeel. De extra kosten komen door:

- langere inhuur van de regisseur en onderhoud van standplaatsen;
- hogere kapitaallasten;
- eenmalig extra kosten voor waterschade bij woonwagenlocatie de Lepelaar.

Daartegenover staan extra opbrengsten, zoals:

- verkoop van standplaatsen;
- hogere huuropbrengsten door de latere overdracht;
- lagere doorbelasting van rente;
- een lagere vergoeding aan Stadlander door een verkochte Standplaats.

Inhuur ruimtelijke plannen, projecten **€ 271.000 nadeel (incidenteel)**

In de meicirculaire ontvingen we middelen voor het uitvoeren van taken van de omgevingswet. Voor 2025 zetten we deze middelen in voor het opstellen van het omgevingsplan en voor educatie- en scholingsbudget.

Opbrengst leges omgevingsvergunningen **€ 50.000 voordeel (incidenteel)**

Komende maanden verwachten we een meeropbrengst van € 250.000 aan leges voor omgevingsvergunningen. Tegenover deze opbrengsten zien we wel over 2025 extra inhuurkosten voor € 200.000.

Overige wijzigingen (< € 50.000)

- Kapitaallasten € 16.000 voordeel (incidenteel)

Budgetneutrale wijzigingen

- Personeelskosten, verschuivingen met programma 3 en 4 € 27.000 voordeel
- Inzet winkelimpulsgelden naar programma 4 € 13.000 voordeel

Stedelijke Vernieuwing

We werken aan de stedelijke vernieuwing van de wijk Gageldonk-West. In dit kader is het project Vijverberg-Zuid, fase 5.3 opgezet, waarbij 32 sociale huurwoningen zijn gerealiseerd. We hebben daarom een aanvraag ingediend bij de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties voor een bijdrage op grond van de Regeling Startbouwimpuls (SBI).

Bij besluit van 6 december 2023 is een SBI-bijdrage van € 400.000 toegekend om de realisatie van het project te faciliteren. Na besluitvorming is het DAEB aanwijzingsbesluit en de subsidieverleningsbeschikking op de voorgeschreven wijze aan Stichting Stadlander bekend gemaakt. Het project is gerealiseerd. De SBI-gelden betalen we door aan Stadlander, met in achtneming van de staatssteunregels.

Daarnaast vindt in 2025 een aanvullende onttrekking plaats aan de reserve ISV voor aankoop van grond binnen het project Gageldonk-West € 703.000.

Overhevelingen van budgetten van 2025 naar 2026

Omgevingsplan / Omgevingswet

In het Beleidskader 2024 is een structureel bedrag opgenomen voor het opstellen van het omgevingsplan, dat uiterlijk in 2032 gereed moet zijn. Daarnaast is in de meicirculaire 2025 een aanvullend bedrag toegekend ter compensatie van de gemeentelijke kosten voor dit plan; dit was in 2024 nog niet voorzien. Dit extra budget wordt dit jaar niet besteed, maar is de komende jaren wel noodzakelijk. We verwachten in 2025 circa € 250.000 niet uit te geven. Voorgesteld wordt dit bedrag over te hevelen naar 2026, zodat de uitvoering van de taken en de verdere uitwerking van het omgevingsplan de komende jaren geborgd blijft.

Paragraaf 1 Duurzaamheid

Beleidsdoelstellingen en activiteiten 2025: Wat gaan we doen?

Nr	Doel/actie	1e CB	2e CB	Toelichting
11.1	Bergen op Zoom is klimaatneutraal in 2050			
11.1.1	We verduurzamen de gebouwde omgeving	30%	66%	Oorspronkelijk was het de bedoeling om in Q4 het wijkuitvoeringsplan (WUP) voor zowel Bergse Plaat als Warande-Oost op te leveren. Door een openstaande vacature sinds februari kan alleen de WUP voor Bergse Plaat in Q4 2025 worden afgerond. De aangepaste planning wordt meegenomen in de begroting 2026.
11.1.2	We werken aan de realisatie van de doelstellingen uit de Regionale energie-strategie 2.0	25%	66%	
11.1.3	We stimuleren duurzame mobiliteit	50%	75%	
11.2	Bergen op Zoom is waterrobuust en klimaatbestendig			
11.2.1	We voeren de Bergse Adaptatiestrategie uit	10%	20%	
11.3	Bergen op Zoom wordt 100% circulair in 2025			
11.3.1	We verankeren circulariteit in het beleid	25%	66%	
11.3.2	We reduceren de hoeveelheid huishoudelijk restafval	25%	15%	Het in december 2024 vastgestelde grondstoffenbeleidsplan gaat uit van gemiddeld 100 kg restafval per inwoner in 2030. Het bijbehorende uitvoeringsplan wordt nu geleidelijk uitgevoerd.
11.4	Bergen op Zoom is natuurrijk			
11.4.1	We werken naar natuur inclusief als beleidsuitgangspunt	25%	66%	
11.4.2	We koppelen het nieuwe groenstructuurplan aan het Landschapsontwikkelingsplan (LOP)	25%	66%	
11.4.3	We stimuleren natuureducatie middels lokale samenwerkingen	25%	66%	
11.5	Bergen op Zoom heeft een veilige, gezonde leefomgeving voor mens en dier			
11.5.1	Wij hanteren bodem en water als sturende begrippen voor ruimtelijke ontwikkelingen	50%	66%	
11.5.2	We intensiveren de gemeente brede communicatie	50%	66%	
11.5.3	We stimuleren lokale samenwerkingen bij verduurzaming	30%	60%	

Paragraaf 2 Dienstverlening

Beleidsdoelstellingen en activiteiten 2025: Wat gaan we doen?

Nr	Doel/actie	1e CB	2e CB	Toelichting
12.1	Het jaarlijkse actieplan is uitgevoerd			
12.1.1	We actualiseren kwaliteitsafspraken in het licht van onze dienstverleningsbeloften.	15%	50%	Een deel is al geactualiseerd waaronder terugbelafspraken
12.1.2	We gebruiken de ervaringen van inwoners om onze dienstverlening te verbeteren	50%	50%	Het Klant Contact Centrum is in Q2 gestart met het verzenden van het dienstverleningsfeedbackformulier.
12.1.3	We bereiden de inrichting van ons nieuw DMS en inwonerportaal voor	25%	60%	Volledige livegang van het nieuwe geïntegreerde zaaksysteem inclusief een inwonersportal staat gepland in Q1 2026.
12.1.4	We gaan reisdocumenten thuisbezorgen	100%	100%	Thuisbezorging wordt de klant 100% aangeboden, het is aan de klant om hier gebruik van te maken.
12.2	We gedragen ons naar de kernwaarden en beloften voor dienstverlening			
12.2.1	We bieden opleidingen en training aan medewerkers	25%	30%	
12.3	We zijn duidelijk zichtbaar voor inwoners			
12.3.1	We geven met partners verder vorm aan wijkgericht werken	25%	40%	
12.3.2	We nemen deel aan pop up spreekuren	25%	40%	
12.4	We zorgen voor voldoende uitvoeringskracht			
12.4.1	We werken integraal samen om de dienstverlening aan inwoners te verbeteren	25%	40%	Het Verbeterteam Dienstverlening is van start gegaan. In het Verbeterteam zit een organisatiebrede vertegenwoordiging.

Paragraaf 10 Bedrijfsvoering

Beleidsdoelstellingen en activiteiten 2025: Wat gaan we doen?

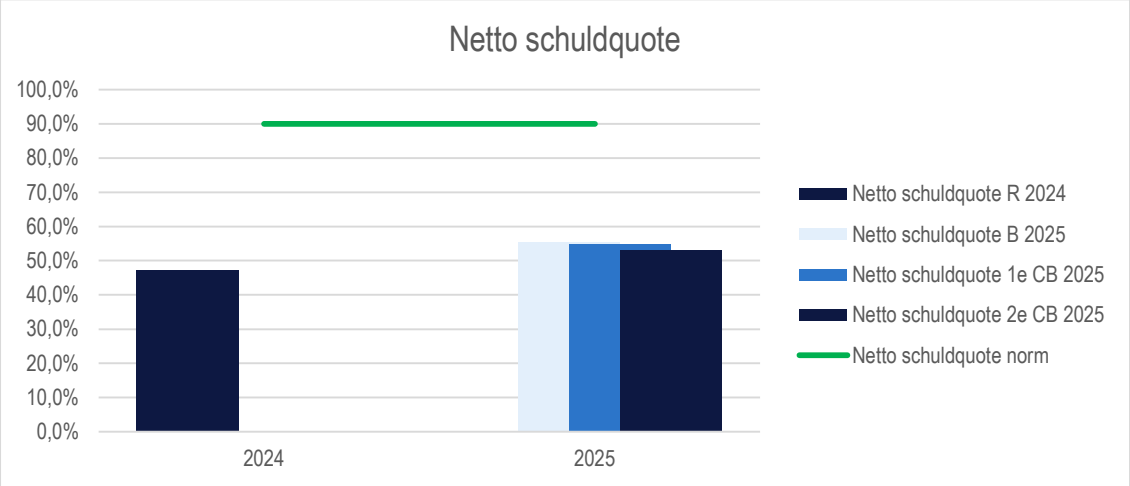
Nr	Doel/actie	Score		Toelichting
13.1	De organisatie moet kunnen inspelen op veranderingen			
13.1.1	We geven uitvoering aan het organisatie ontwikkelingsplan 'Bergen in Beweging'	25%	66%	we actualiseerden verschillende beleidsstukken, zoals de sturingsfilosofie. Ook stelden we een rapportage op waar we de voortgang van de organisatieontwikkeling meten.
13.1.2	Onze uitvoeringskracht is op orde	10%	10%	Door de krapte op de arbeidsmarkt lukt het (nog) niet om alle vacatures op te vullen. Vooral specifieke functies vragen om meer specifieke aandacht.
13.2	De bedrijfsvoering is in control			
13.2.1	We zorgen voor een rechtmatigheidsverantwoording en blijven binnen de door de raad vastgestelde toleranties.	25%	50%	We werken aan rechtmatigheid binnen de afgesproken toleranties. Door strengere regelgeving kan echter begrotingsonrechtmatigheid ontstaan. In 2025 maken we hierover duidelijke afspraken met de raad door het aanpassen van de financiële verordening.
13.2.2	We vervangen applicaties die niet meer onderhouden worden of waar contracten van aflopen en implementeren een applicatie voor proces- en risicomanagement.	25%	66%	
13.2.3.	We voeren achterstallig onderhoud binnen het stadskantoor uit.	25%	50%	Het grootste gedeelte van het achterstallig onderhoud is uitgevoerd, het laatste deel is de Publieksruimte, hiervan wordt in 2026 het achterstallig onderhoud uitgevoerd

3 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In dit 2e concernbericht lichten we kengetallen toe ten opzichte van het 1e concernbericht 2025. We kijken dus alleen naar de effecten in 2025. Voor de effecten vanaf 2026 verwijzen we naar de Begroting 2026. Daar wordt ingegaan op de ontwikkeling van de kengetallen in de komende jaren.

Netto schuldquote

	Bedragen in €1 miljoen	R 2024	B 2025	1e CB 2025	2e CB 2025
A	Netto schulden	€ 160,70	€ 172,20	€ 172,30	€ 165,00
B	Totaal baten begroting	€ 340,10	€ 311,40	€ 311,40	€ 334,10
	Netto schuldquote (=(A/B)*100%)	**47,3%**	**55,3%**	**55,3%**	**49,4%**
	Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	**46,8%**	**54,8%**	**54,8%**	**48,9%**

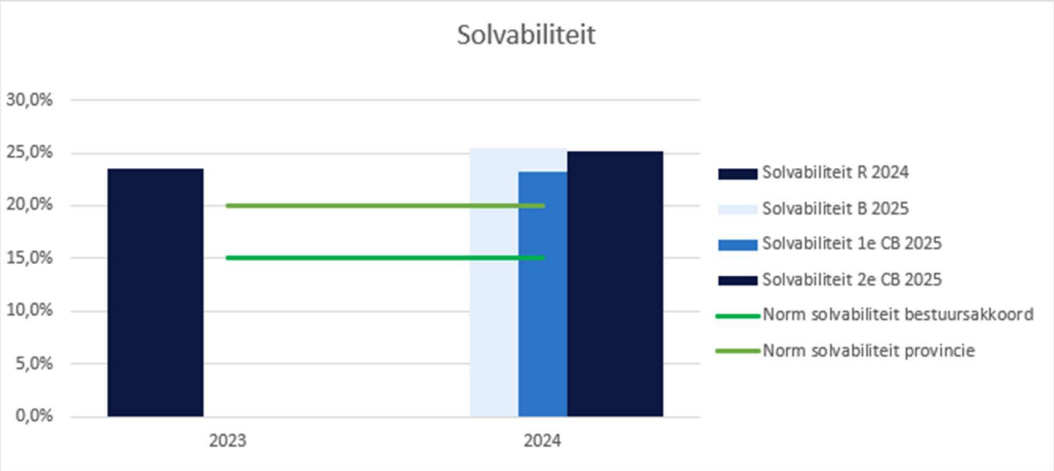

Eind 2024 bedroeg de schuld € 161 miljoen. De verwachting was dat de schuld in 2025 zou oplopen, bij het 1e concernbericht leek dat ook nog het geval. Inmiddels verwachten we dat de schuld lager uitvalt, naar verwachting € 165 miljoen. De belangrijkste reden hiervoor is een beter dan verwacht resultaat bij het 2e concernbericht.

Belangrijk om hierbij te vermelden is dat de exacte schuldenomvang zich niet eenvoudig laat schatten. We benadrukken dat de dagelijkse kasstromen deze standen aanzienlijk kunnen beïnvloeden en dat de opgenomen cijfers dus een momentopname zijn.

Solvabiliteit

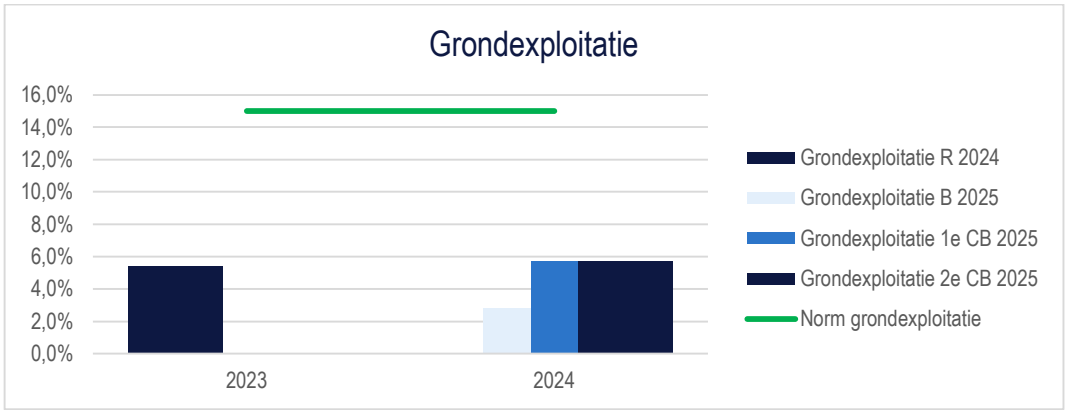
	Bedragen in €1 miljoen	R 2024	B 2025	1e CB 2025	2e CB 2025
A	Eigen vermogen	€ 82,70	€ 86,20	€ 81,30	€ 88,20
B	Balanstotaal	€ 351,60	€ 340,00	€ 351,00	€ 351,00
	Solvabiliteit (=(A/B)*100%)	**23,5%**	**25,4%**	**23,2%**	**25,1%**

De omvang van het eigen vermogen valt eind 2025 hoger uit dan verwacht bij het 1e concernbericht. Het positieve saldo van het 2e concernbericht 2025 draagt bij aan de toename van de algemene reserve. Verder leidt de vorming van een reserve Transformatie Sociaal Domein ook tot een toename van het bedrag in de reserves. Daarnaast dragen ook de overheveling naar 2026 in dit concernbericht in positieve zin bij aan de stand van de Algemene Reserve per eind 2025. De norm van 15% komt uit het bestuursakkoord. De toezichthouder (de Provincie) hanteert een norm vanaf 20% als 'neutraal'. Die norm wordt inmiddels ook gehaald.

Grondexploitatie

	Bedragen in €1 miljoen	R 2024	B 2025	1e CB 2025	2e CB 2025
A	Totaal van alle bouwgronden (wel of niet in exploitatie)	€ 12,40	€ 8,60	€ 17,70	€ 17,70
B	Totaal baten begroting	€ 340,10	€ 311,40	€ 311,40	€ 334,10
	Grondexploitatie (=(A/B)*100%)	**3,6%**	**2,8%**	**5,7%**	**5,3%**

Het kengetal grondexploitatie wijzigt licht ten opzichte van de verwachting die we in het 1e concernbericht 2025 hadden. Dit komt doordat het begrotingstotaal hoger is geworden.

Structurele exploitatieruimte en Belastingcapaciteit

De kengetallen structurele exploitatieruimte en belastingcapaciteit zijn beide niet opnieuw berekend in het 2e concernbericht 2025. We berekenen deze voor 2025 weer bij de Jaarstukken 2025. In de Begroting 2026 zijn de cijfers voor de komende jaren wel opgenomen.

4 Grondexploitaties

Toelichting op voortgang en financiële mutaties grondexploitaties

De gemeente werkt aan meerdere grondexploitaties. Dat zijn projecten waarbij de gemeente grond ontwikkelt voor woningbouw of bedrijventerreinen. De financiële waarde van de grondexploitaties wordt regelmatig aangepast op basis van de nieuwste informatie. In dit hoofdstuk leggen we uit wat er is veranderd. Alles bij elkaar zorgen deze aanpassingen voor een positief effect op de algemene reserve van € 158.000.

We maken verschil tussen positieve en negatieve grondexploitaties. Positieve exploitaties leveren naar verwachting winst op, terwijl negatieve exploitaties een verlies laten zien. Beide soorten worden apart toegelicht. We noemen geen exacte bedragen per project, omdat dit gevoelige informatie is die niet openbaar mag worden vanwege marktrisico's.

Positieve grondexploitaties

In onderstaande tabel staan de nieuwe eindwaarden. Eindwaarde is het verwachte financiële resultaat aan het einde van het project. Soms moet een deel van de winst al eerder worden geboekt. Dat heet tussentijdse winstneming en is verplicht volgens wet- en regelgeving.

				Bijgestelde
Positieve grondexploitaties	**Eindwaarde**	**Eindwaarde**	**Verschil**	**winstneming**
	begroot	**bijgesteld**	**eindwaarde**	**2025**
Meander 2	1.687.000	1.755.000	68.000	1.185.000
Terpen 1	1.012.000	970.000	-42.000	693.000
Terpen 2	3.153.000	3.313.000	160.000	193.000
Groene Gordijn	699.000	618.000	-81.000	14.000
Stationsgebied	441.000	441.000	-	441.000
Oude Molen	754.000	748.000	-6.000	18.000
Totaal	**7.746.000**	**7.845.000**	**99.000**	**2.544.000**

Meander 2

De planning van de kosten voor het woonrijp maken is aangepast. De meeste werkzaamheden vinden nu in 2025 plaats, terwijl eerder was gepland dat de helft pas in 2026 zou gebeuren. Ook komen de inkomsten uit de verkoop van kavels aan de Sportlaan eerder binnen. Het verwachte resultaat daalt met € 68.000.

Terpen 1

De terp Blauwborst is bouwrijp gemaakt. De 6 particuliere bouwkavels zijn in de verkoop. Naar verwachting worden vijf kavels in 2025 geleverd, de laatste in 2026. Door hogere kosten voor het woonrijp maken daalt het verwachte resultaat aan het einde van de looptijd met € 42.000.

Terpen 2

De uitgifte van kavels op de terpen Grutto en Roerdomp gaat verder in de tweede helft van 2025 en in 2026. Het woonrijp maken gebeurt pas nadat de meeste woningen op de vrije kavels zijn gebouwd. Voor de terp Baardman maken we in 2025 afspraken met de ontwikkelaar over wat er precies gebouwd wordt en in welke volgorde.

De kosten voor het bouwrijp maken zijn lager dan eerder gedacht. Daardoor stijgt de verwachte eindwaarde aan het einde van de looptijd met € 151.000.

Stationsgebied

De grondexploitatie voor het Stationsgebied is onderdeel geworden van het pilotproject Plein 13. Daarom hoeft het plan in 2025 nu niet worden aangepast. Het verwachte resultaat blijft gelijk.

Oude Molen

Voor bedrijventerrein Oude Molen is de planning van de grondopbrengsten aangepast. De laatste kavel wordt waarschijnlijk in 2026 geleverd. Ook het woonrijp maken is dan klaar. Het verwachte financiële resultaat daalt met € 6.000.

Groene Gordijn

Alle vrije kavels zijn inmiddels geleverd. De ontwikkeling van gebouw EP4 op de Cort Heijligerskazerne staat gepland voor 2026. De opbrengst daarvan wordt ook in 2026 verwacht. Door een langere looptijd en hogere plankosten daalt het resultaat met € 81.000.

Negatieve grondexploitaties

In de tabel hieronder staan de netto contante waarden van de negatieve grondexploitaties. Dat zijn projecten die naar verwachting een verlies opleveren. De netto contante waarde is het financiële resultaat van het project, omgerekend naar de waarde van nu. Hierbij wordt rekening gehouden met het feit dat geld in de toekomst minder waard is dan nu. Ook zijn in de tabel de eindwaarden opgenomen: het verwachte financiële resultaat aan het einde van het project.

Negatieve grondexploitaties	Netto contante waarde begroot	Netto contante waarde bijgesteld	Verschil
Havendijk en Plein	-9.714.000	-9.386.000	328.000
Nieuwe Vesting Zuid Oost	-16.377.000	-16.520.000	-143.000
Wal 2	-1.552.000	-1.582.000	-30.000
Totaal	**-27.643.000**	**-27.488.000**	**155.000**

Negatieve grondexploitaties	Eindwaarde begroot	Eindwaarde bijgesteld	Verschil eindwaarde
Havendijk en Plein	-10.107.000	-10.363.000	-256.000
Nieuwe Vesting Zuid Oost	-16.705.000	-16.851.000	-146.000
Wal 2	-1.647.000	-1.679.000	-32.000
Totaal	**-28.459.000**	**-28.893.000**	**-434.000**

Havendijk en Plein

In april 2022 besloot het college mee te werken aan een plan voor logieshuisvesting voor internationale werknemers. In 2025 is de vergunning voor het bouwen van de huisvesting verleend.

Tegen de vergunning is beroep ingediend bij de rechtbank. De verwachting is dat daarna ook hoger beroep komt bij de Raad van State. De juridische procedure kan 2 tot 3 jaar duren. Daarom kunnen de gronden waarschijnlijk pas in 2028 worden geleverd. De laatste werkzaamheden, zoals het inrichten van het openbare gebied, kunnen dan in 2029 worden uitgevoerd.

Door de langere looptijd stijgen de rentekosten. Hierdoor daalt het verwachte resultaat met € 256.000.

Nieuwe Vesting Zuid Oost

De reconstructie van de kruising Calandweg/Markiezaatsweg is gestart. Een deel van de kosten wordt betaald met een SPUK-subsidie. De rest wordt betaald vanuit de grondexploitatie. De bijdrage uit de grondexploitatie was eerst geraamd op € 186.000. Dit bedrag wordt verhoogd naar € 364.000. Hierdoor daalt het verwachte resultaat met € 146.000.

Wal 2

Momenteel wordt er gewerkt aan het bouwrijp maken van het plangebied. De kosten voor bouw- en woonrijp maken zijn hoger dan verwacht. Ook de plankosten vallen hoger uit. Hierdoor daalt het saldo van de grondexploitatie met € 32.000.

Samenvattend overzicht algemene reserve

Alles bij elkaar leiden de aanpassingen op de grondexploitaties in 2025 tot het volgende effect op de algemene reserve. Het gaat om een positieve bijstelling van € 158.000 in 2025.

Samenvatting algemene reserve	Effect op algemene reserve begroot	Effect op algemene reserve bijgesteld	Verschil effect op algemene reserve 2025	Verschil effect op algemene reserve 2026	Verschil effect op algemene reserve 2027	Verschil effect op algemene reserve totaal
Mutatie voor algemene reserve ivm tussentijdse winstneming 2024	2.387.000	2.547.000	160.000	-342.000	185.000	3.000
Toevoeging aan algemene reserve ivm dotatie aan verliesvoorziening	-	155.000	155.000	-	-	155.000
Totaal effect op algemene reserve	**2.387.000**	**2.702.000**	**315.000**	**-342.000**	**185.000**	**158.000**

Voorbereidingskredieten voor grondexploitaties in voorbereiding

In 2023 en 2024 zijn kredieten beschikbaar gesteld voor het voorbereiden van nieuwe gebiedsontwikkelingen. Het gaat om de focusprojecten Waterfront, Plein 13, Westersingel en de Bravis locatie – en daarnaast ook voor bedrijventerrein Schans 6.

De kosten die in deze fase worden gemaakt, worden later verwerkt in de vast te stellen grondexploitatie. Als voorbereidingskosten pas in 2026 worden gemaakt en er in 2025 nog geen definitief plan is vastgesteld, blijft het voorbereidingskrediet ook in 2026 beschikbaar.

We hebben beoordeeld of de hoogte van de voorbereidingskredieten nog voldoende is. Voor Westersingel is een bijraming nodig voor het opstellen van een stedenbouwkundig plan en overige extra plankosten. Voor de andere projecten zijn geen tussentijdse bijstellingen noodzakelijk. In de tabel hieronder staat dit opgenomen.

Voorbereidingskredieten in voorbereiding zijnde grondexploitaties	Beschikbaar gesteld tot en met 2025	Extra nodig	Voorbereidingskrediet na bijstelling
Waterfront	€ 808.000	€ -	€ 808.000
Plein 13	€ 1.038.000	€ -	€ 1.038.000
Westersingel	€ 312.000	€ 80.500	€ 392.500
Schans 6	€ 83.000	€ -	€ 83.000
Bravis	€ 143.500	€ -	€ 143.500
Totaal	**€ 683.100**	**€ 80.500**	**€ 763.600**

Als een grondexploitatie uiteindelijk toch niet wordt vastgesteld, dan komen de gemaakte kosten voor die ontwikkeling ten laste van de algemene reserve.

5 Investeringen / Uitvoeringsplan 2025

Kapitaallasten

Er is een voordeel op kapitaallasten van € 745.000 (€ 274.000 afschrijving en € 471.000 rente) door een lagere rekenrente (1,25% in plaats van 1,50%) en door investeringen die nog niet afgesloten zijn en doorlopen in 2025. In 2024 was het voordeel op kapitaallasten € 1.649.000.

Het voordeel is exclusief de onderuitputting kapitaallasten op riolering van € 915.000 (€ 86.000 afschrijving en € 829.000 rente). Omdat riolering een gesloten financiering betreft, komt het voordeel ten gunste van de voorziening riolering.

De grote onderdelen / investeringen, die naast de rente, het voordeel veroorzaken zijn:

- Vastgoed € 259.000: betreft parkeergarage en onderwijshuisvesting;
- Wegen € 99.000: betreft Halsterseweg Noord en Vestinggronden Zuid;
- Civiele kunstwerken € 42.000: betreft herstel beschoeiing Cromvliet;
- Speelvoorzieningen € 37.000: betreft vervangingsinvestering speelvoorzieningen;
- Overige stelposten € 87.000: betreft niet opgenomen ruimte binnen de Moederkredieten.

Kredieten

In oktober van vorig jaar is de nota Investeren en afschrijven vastgesteld. In deze geactualiseerde nota zijn een aantal mutaties doorgevoerd die voor het vaststellen van de investeringskredieten bij het concernbericht van belang zijn:

- Het investeringsbudget wordt verlaagd met het onrendabele deel van een investering. Een investeringskrediet kan dus uit een rendabel deel en een onrendabel deel bestaan. Dekking van het rendabele deel kan bijvoorbeeld komen uit lagere energiekosten
- Verandering en mutaties van investeringskredieten die beschikbaar worden gesteld is toegestaan. Zowel het opvoeren van investeringskredieten die in een later jaar stonden gepland als de hoogte van het investeringskrediet. Uitgangspunt is wel dat de hoogte van het investeringsbudget in het lopende jaar niet wordt overschreden.

Aan deze twee punten wordt in de toelichting op de investeringskredieten in dit concernbericht extra aandacht gegeven. Investeringskredieten volgens het uitvoeringsplan, zoals door de raad vastgesteld bij de Begroting 2025, worden niet nader toegelicht. Dit betreft een administratief technische handeling en betreft geen heroverwegingsmoment. Ook voor de investeringskredieten die voldoen aan de twee punten hierboven genoemd is het beschikbaar stellen van het investeringskrediet geen heroverwegingsmoment. Deze worden wel toegelicht.

Beschikbaar te stellen investeringskredieten nog te formaliseren

Er wordt gevraagd om in 2025 de volgende kredieten beschikbaar te stellen:

	2025	2026	2027	2028
Bedrijfsvoering en bedrijfsmiddelen				
Evenementenkasten	€ 41.000			
Subtotaal	**€ 41.000**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Vastgoed				
Herschikken/bemeteren nutsvz. Sportparken	€ 25.000	€ 175.000		
Herinrichting veld 1a Rozenoord	€ 100.000	€ 215.000		
Nieuwbouw kleedaccommodaties Rozenoord	€ 60.000	€ 1.200.000		
Subtotaal	**€ 185.000**	**€ 1.590.000**	**€ 0**	**€ 0**
Openbare ruimte				
Vervangen meubilair 2025	€ 264.000			
Vervangen speelvoorzieningen 2025	€ 379.000			
Gageldonk West	€ 337.000			
Scheldebalkon	€ 150.000			
Antwerpsestraatweg Zuid van Olympialaan (3b)	€ 255.000			
Jacob Obrechtlaan / Erasmuslaan	€ 411.000	€ 650.000		
Burgemeester Elkhuizenlaan	€ 15.000			
Subtotaal	**€ 1.811.000**	**€ 650.000**	**€ 0**	**€ 0**
Riolering				
Antwerpsestraatweg Zuid van Olympialaan (3b)	€ 50.000			
Gageldonk West	€ 1.991.000			
Scheldebalkon	€ 117.000			
Wateroverlast 2025	€ 200.000			
Franciscus/Pastoor Dekker/Bernadettestraat	€ 60.000			
Jacob Obrechtlaan / Erasmuslaan	€ 236.000	€ 450.000		
Lage Meren (Drebbelstr/Edisonln/Franklinpad/Wattweg)	€ 150.000			
Nieuwe Molenweg	€ 280.000	€ 940.000		€ 400.000
De Kuil	€ 150.000			
Klein Molenbeek	€ 50.000			
Muziekbuurt	€ 100.000			
Noord- en Zuidzijde Haven (westelijk deel)	€ 100.000			
Vijverberg vijvers (Noord)	€ 50.000			
Wouwsestraatweg BoZ	€ 80.000			
Zeelandhaven	€ 50.000			
Subtotaal	**€ 3.664.000**	**€ 1.390.000**	**€ 0**	**€ 400.000**
IHP				
Subtotaal	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**

Toelichting op beschikbaar te stellen kredieten

Vastgoed

Herschikken / bemeteren nutsvoorzieningen sportparken
Dit betreft een investering die voort komt uit de Businesscase Sport, waarin sportverenigingen zelf de energiekosten gaan betalen. Om dit goed door te kunnen voeren is het herschikken van meters noodzakelijk om de kosten door te kunnen berekenen aan de juiste gebruikers. Van het oorspronkelijk bedrag van € 200.000 wordt € 25.000 beschikbaar gesteld in 2025 en het restant in 2026.

Herinrichten veld 1a Rozenoord
Van het oorspronkelijk bedrag van € 315.000 wordt € 100.000 beschikbaar gesteld in 2025 en het restant in 2026.

Nieuwbouw kleedaccommodaties(s) Rozenoord
Van het oorspronkelijk bedrag van € 1.260.000 verdeeld over de jaren 2025 en 2026 van respectievelijk 830.000 en € 430.000 wordt € 60.000 beschikbaar gesteld in 2025 en het restant in 2026.

Openbare ruimte

Gageldonk West en Scheldebalkon
Zowel Gageldonk West als Scheldebalkon zijn twee majeure langlopende projecten die in nauwe samenwerking met Stadlander worden uitgevoerd. De planning in uitvoering is dynamisch en is om deze reden recentelijk door de verantwoordelijke projectleiders geactualiseerd. De financiële gevolgen voor 2025 zijn uitgevoerd in het Uitvoeringsplan. Voor 2025 leidt dit voor Gageldonk tot een hoger bedrag van € 77.000 tot een krediet van € 337.000 en voor Scheldebalkon tot een lager bedrag van €71.000 tot een krediet van €150.000.

Jacob Obrechtlaan / Erasmuslaan
Recent is de raad geïnformeerd over de aanpassing op het project Herinrichting Erasmuslaan / Jacob Obrechtlaan (raadsinformatiebrief U25-002931), omdat de budgetten tot uitvoering van dit werk ontoereikend waren. De verhoging van het krediet (totaal € 339.000, waarvan € 197.000 ten laste van openbare ruimte en € 142.000 ten laste van riolen) is verwerkt in het Uitvoeringsplan.

Burgemeester Elkhuizenlaan
Uit een recente controle op verstrekkingen versus programmering is vastgesteld dat de bijdrage vanuit het product wegen te laag is gevoteerd. Binnen de beschikbare ruime van het Uitvoeringsplan openbare ruimte wordt deze aanvulling van € 15.000 alsnog op het project beschikbaar gesteld.

Riolering

Gageldonk West en Scheldebalkon
Zie hiervoor de toelichting onder Uitvoeringsplan Openbare ruimte. Voor 2025 leidt dit op het product riolering voor Gageldonk tot een hoger bedrag van € 272.000, waardoor het krediet € 1.991.000 wordt. Voor Scheldebalkon zijn geen financiële consequenties.

Wateroverlast 2025
Vanuit het gereserveerde bedrag van € 250.000 wordt een bedrag van € 50.000 beschikbaar gesteld als voorbereidingskrediet voor het project Vijverberg Noord.

Jacob Obrechtlaan / Erasmuslaan
Zie hiervoor de toelichting onder Uitvoeringsplan Openbare ruimte.

Muziekbuurt
Recent is gestart met de voorbereiding van het integraal project Muziekbuurt in Bergen op Zoom. In het Uitvoeringsplan was hiervoor een bedrag opgenomen van € 500.000. Voor dit moment kan worden volstaan met een voorbereidingskrediet van € 100.000.

Noord- en Zuidzijde Haven (westelijk deel)
In verband met de te maken kosten op het uitvoeringsdeel van het project Noord- en Zuidzijde haven, inclusief kademuren) wordt vooruitlopend op de aanbesteding, een bedrag van € 100.000 beschikbaar gesteld.

Vervroegen van beschikbaar stellen voorbereidingskredieten
Als gevolg van onvoldoende personele capaciteit in engineering bij stakeholders (nutsbedrijven) en in vakbekwaam personeel bij aannemers is het ieder jaar lastig om het gewenste en geprogrammeerde werk uit te voeren. Met name nutsbedrijven starten pas met hun eigen voorbereidingen, nadat ook zicht is op een definitief ontwerp van het werk. Dit vergt de nodige voorbereidingen en vervolgens ook een financiële aanpassing in de programmering. In de huidige programmering moeten de voorbereidingskredieten, afhankelijk van complexiteit van een project, in plaats van één jaar vooraf, minimaal twee tot drie vooraf beschikbaar worden gesteld.

Dit heeft geleid tot een aanpassing in het Uitvoeringsplan voor de projecten Franciscusstraat / Pastoor Dekkerstraat / Bernadettestraat (+ € 60.000), Lage Meren (Drebbelstraat, Edisonlaan, Franklinpad en Wattweg) (+ € 150.000) en Klein Molenbeek (+ € 50.000).

Deze voorbereidingskredieten kunnen verstrekt worden binnen de gewijzigde programmering van het project Muziekbuurt.

Ophogen of verlagen eerder verstrekte investeringskredieten

Grond Oude Molen II (+ € 147.000)
In 2023 is een krediet van € 1.700.000 beschikbaar gesteld voor de aankoop van grond Oude Molen II. Tot op heden heeft aankoop van de grond nog niet plaatsgevonden omdat het bestemmingsplan nog niet onherroepelijk is. Er lopen bezwaren tegen. Als deze worden ingetrokken, is levering voor 1 januari 2026 mogelijk. Consequentie is dat de koopsom hoger wordt, omdat bij levering ook de rente (4%) betaald moet worden over de verlate afname.

Vastgoed

Verlagen krediet nieuwe woonwagenlocaties (- € 162.000)
Het krediet nieuwe woonwagenlocatie kan worden verlaagd van € 362.000 naar € 200.000. Voor haalbaarheid van in- of uitbreiding van nieuwe woonwagenlocaties moeten diverse haalbaarheidsonderzoeken gedaan worden. We hebben op 29 juli dit jaar hiervoor opdracht gegeven.

Verhogen krediet Verduurzamen buitensport (+ € 178.000), Parkeerruimte Rozenoord (+ € 105.000) en Verduurzamen beregeningsinstallatie (+ € 105.000)
In 2024 zijn kredieten op vastgoed sport beschikbaar gesteld. Op deze projecten is sprake van de SPUK-regeling BTW voor sport en bewegen. Deze regeling is nog niet administratief verwerkt op de verstrekte kredieten en wordt bij het 2e concernbericht alsnog budgetneutraal opgenomen.

Openbare ruimte

Antwerpsestraatweg Zuid, fase 3b tussen Jan Steenpad en rotonde Markiezaatsweg (+ € 352.000)
De herinrichting van Antwerpsestraatweg Zuid / GREX De Wal 2 is uitgevoerd in 2025. Gunning van deze aanbesteding heeft plaatsgevonden op basis van beste prijs / kwaliteit inschrijving en heeft plaatsgevonden in verband met eerder aangegane contractuele afspraken / verplichtingen. De hogere kosten worden gefinancierd vanuit het Uitvoeringsplan Openbare ruimte van € 246.000 en Riolering van € 106.000. Binnen het Uitvoeringsplan Openbare ruimte en Riolering is hiervoor voldoende ruimte beschikbaar.

Herinrichting Gouvernementsplein (+ € 200.000)
Als onderdeel van de visie Toekomstbeeld Binnenstad is in het voorjaar van 2025 het Gouvernementsplein vergroend en voorzien van meer verblijfskwaliteit. In het uitvoeringsplan 2024 was hiervoor aanvankelijk € 225.000 gereserveerd. Dankzij de toekenning van de Rijkssubsidie Impulsaanpak Winkelgebieden in december 2024 kunnen we extra kwaliteit toevoegen, waaronder een speelaanleiding. De speelaanleiding wordt eind 2025/begin 2026 gerealiseerd. De verwachte kosten bedragen hierdoor € 425.000. De extra € 200.000 wordt gefinancierd uit de subsidiebijdrage van de Impulsaanpak Winkelgebieden

Verhoging kredieten Gageldonk West (+ € 1.497.000)
In 2011 zijn de gemeente Bergen op Zoom en woningcorporatie Stadlander gestart met een meerjarig ontwikkelingsprogramma voor Gageldonk West. Voor het gehele Gageldonk-project is één werkkrediet ingesteld. De verhoging van het werkkrediet met € 1.497.000 is nodig om prijsstijgingen sinds het oorspronkelijke krediet (prijspeil 2012) op te vangen. Deze verhoging is al verwerkt in de Begroting 2026-2029. In het vervolg zal een benodigde prijsindexatie van kredieten tijdiger worden meegenomen in de planning & control cyclus.

Mozartstraat Halsteren (+ € 450.000)
In 2024 heeft Stadlander aan Mozartstraat in Halsteren de bestaande huurwoningen gesloopt en opnieuw gebouwd. Hierbij is de afspraak gemaakt dat ook de openbare ruimte vernieuwd zou worden, waaraan een beperkt bedrag van € 50.000 is bijgedragen. Het netto verstrekt krediet bedraagt € 50.000, Hierop moet nog een administratieve aanpassing (budgetneutraal) plaatsvinden voor de begrote uitgaven en begrote ontvangsten, beide met € 450.000.

Vijverberg vijvers (+ € 197.000)
Bij het 1e concernbericht 2025 heeft verstrekking plaatsgevonden van het totaal krediet voor de uitvoering van het project Vijverberg vijvers Zuid. Op dit verstrekte krediet moet nog een administratieve wijziging (budgetneutraal) voor de begrote uitgaven en ontvangsten doorgevoerd worden voor de subsidie (Impulsregeling klimaatadaptatie) op dit project van € 197.000.

Actualisatie Uitvoeringsplan 2025-2028

Bedrijfsvoering

Inrichting Raadszaal
In het Uitvoeringsplan was een bedrag opgenomen van € 100.000 voor de inrichting van de raadszaal. Dit houdt verband met de uitbreiding van het aantal volksvertegenwoordigers, waardoor twee extra zitplaatsen in de raadszaal gecreëerd moeten worden.

Uit ontvangen informatie blijkt dat een volledige nieuwe opstelling niet aan de orde is..Het Uitvoeringsplan is hierop aangepast.

Vastgoed

Netto investering verduurzamen vastgoed
Het oorspronkelijke bedrag van € 700.000 wordt volledig doorgeschoven naar de programmering van 2026.

Herschikken / bemeteren nutsvoorzieningen sportparken
Dit betreft een investering die voort komt uit de Businesscase Sport, waarin sportverenigingen zelf de energiekosten gaan betalen. Om dit goed door te kunnen voeren is het herschikken van meters noodzakelijk om de kosten door te kunnen berekenen aan de juiste gebruikers. Van het oorspronkelijk bedrag van € 200.000 wordt € 25.000 beschikbaar gesteld in 2025 en het restant in 2026.

Herinrichten veld 1a Rozenoord
Van het oorspronkelijk bedrag van € 315.000 wordt € 100.000 beschikbaar gesteld in 2025 en het restant in 2026.

Nieuwbouw kleedaccommodaties(s) Rozenoord
Van het oorspronkelijk bedrag van € 1.260.000 verdeeld over de jaren 2025 en 2026 van respectievelijk 830.000 en € 430.000 wordt € 60.000 beschikbaar gesteld in 2025 en het restant in 2026.

Vervangen huurwoonwagens locatie
Voor het vervangen van huurwoonwagens was een bedrag van € 175.000 opgenomen in het Uitvoeringsplan. In verband met de overdracht van de verhuurde portefeuille aan Stadlander medio van dit jaar, komt de investering te vervallen. Het Uitvoeringsplan is hierop aangepast.

Riolering

Grebbe
Binnen het Uitvoeringsplan riolering was een bedrag van € 500.000 gereserveerd voor het herstel van het riool voor het niet-toegankelijk deel. Momenteel is sprake van een uitloop op het project op het toegankelijk deel. Verwachting is dat pas in 2026 gestart wordt met het laatste deel.

Scheldevesting en Markiezaten
Binnen het Uitvoeringsplan riolering was een bedrag van € 185.000 gereserveerd voor dit project. De voorbereidingen hierop zijn nog bezig, start van het project is voorzien in 2026. Het krediet is daarom doorgeschoven naar 2026.

IHP

In overleg met de schoolbesturen zijn een aantal kredieten doorgeschoven, waaronder de Montessori school, Grebbe, El Feth en KOV Grebbe. Hierdoor komt het investeringsvolume voor 2025 lager uit dan opgenomen in het IHP bij de Begroting 2025.

Voor 2025 geeft het dan voor het Uitvoeringsplan het volgende beeld:

bedragen x € 1.000	2025
Investeringsbudget 2025 Bedrijfsvoering/-middelen	
Investeringsbudget bij Begroting 2025	638
Beschikbaar gesteld t/m 2e Concernbericht 2025	588
Verschil	**50**
Investeringsbudget 2025 Vastgoed	
Investeringsbudget bij Begroting 2025	3.005
Beschikbaar gesteld t/m 2e Concernbericht 2025	816
Verschil	**2.189**
Investeringsbudget 2025 Openbare Ruimte	
Investeringsbudget bij Begroting 2025	6.546
Beschikbaar gesteld t/m 2e Concernbericht 2025	6.335
Verschil	***211***

Investeringsbudget Riolering	
Budget Begroting 2025	9.651
Beschikbaar gesteld t/m 2e Concernbericht 2025	10.735
Verschil	**-1.084**

Investeringsbudget IHP	
Budget begroting 2025	4.251
Beschikbaar gesteld t/m 2e Concernbericht 2025	2.057
Verschil	**2.194**

Het geactualiseerde uitvoeringsplan voor 2025 laat zien dat voor de onderdelen bedrijfsvoerings/-middelen, vastgoed en openbare ruimte het beschikbaar gestelde investeringsbudget lager uitkomt dan bij de begroting. Dit komt vooral door het doorschuiven van kredieten in de openbare ruimte en vastgoed.

Het beschikbaar gestelde investeringsbudget riolering is nu hoger dan bij de begroting 2025. Dit komt met name door het naar voren halen van investeringsvolumes bij Nieuwe Molenweg en het stamriool. Hierover is de raad geïnformeerd en de hogere kosten kunnen opgevangen worden binnen de voorziening riolering.

Door het doorschuiven van kredieten komt het investeringsvolume voor IHP in 2025 lager uit dan de bij begroting aangegeven.

6 Recapitulatie

De tabel hieronder geeft per programma het saldo van alle begrotingsaanpassingen, welke in de begroting 2025 worden verwerkt:

Programma 1	Bestuur en Ondersteuning	€ 6.129.000	voordeel
Programma 2	Veiligheid	- € 13.000	nadeel
Programma 3	Beheer openbare ruimte	- € 251.000	nadeel
Programma 4	Economie	€ 38.000	voordeel
Programma 5	Onderwijs	- € 124.000	nadeel
Programma 6	Sport, cultuur en recreatie	- € 1.156.000	nadeel
Programma 7	WMO en Jeugd	- € 2.030.000	nadeel
Programma 8	Werk en inkomen	- € 199.000	nadeel
Programma 9	Milieu	€ 338.000	voordeel
Programma 10	Volkshuisvesting, leefomgeving	- € 184.000	nadeel
Saldo begrotingsaanpassingen 2e Concernbericht 2025		**€ 2.550.000**	**voordeel**

7 Bestuurlijke samenwerkingsverbanden

Belgisch-Nederlands Grensoverleg (BENEGO)
Op 25 juni vond een vergadering van het Algemeen Bestuur van BENEGO plaats in de Kolonie van Merksplas, een nieuwe lidgemeente aan Vlaamse zijde die tijdens deze vergadering formeel werd toegelaten tot het netwerk. Tijdens deze bijeenkomst werd Steven Adriaansen, burgemeester van Woensdrecht, formeel aangesteld als voorzitter. Burgemeester Adriaansen was tot nu toe ondervoorzitter van BENEGO. Die rol wordt overgenomen door Tinne Rombouts, burgemeester van Hoogstraten. Inhoudelijk is opnieuw beeldvormend gesproken over de financiële situatie van het netwerk in verhouding tot de bestuurlijke ambities. Het Dagelijks Bestuur stelt daarbij voor om 2026 te zien als overgangsjaar (waarin nog ingeteerd kan worden op de financiële reserves om de plannen mee te bekostigen), maar de ambities leiden in 2027 tot een substantiële toename van de lidgelden (met 177%). Daarmee neemt de contributie vanuit Bergen op Zoom toe van de huidige €3.000 naar €9.000 per jaar. Hierover moet in het Algemeen Bestuur dit najaar een definitief besluit worden genomen. Op 26 november vindt de volgende vergadering van het Algemeen Bestuur van BENEGO plaats.

Bestuurlijk Grensoverleg Vlaanderen-Nederland (BGO)
Het BGO kwam op 16 juni bijeen in Den Bosch en betrof onder meer een inhoudelijke terugkoppeling van de Vlaams-Nederlandse top van 1 april. Daarbij is, zoals verwacht, akkoord gegeven op de hoofdlijnen van de voorgestelde strategische agenda voor de gedeelde grensregio. De insteek is dat deze agenda de komende periode verder wordt uitgewerkt en bij een volgend BGO-overleg wordt gepresenteerd, mits de kabinetsval aan Nederlandse zijde niet voor vertraging zorgt. Die kabinetsval zorgt er in ieder geval voor dat het tweejaarlijkse Thalassa-overleg (tussen de Nederlandse en de Belgische federale regering) in het najaar van 2025 geen doorgang vindt, omdat dit overleg enkel plaatsvindt bij twee functionerende regeringen. Ook meer reguliere grensoverschrijdende onderwerpen, zoals het aanstaande vuurwerkverbod in Nederland, de grenscontroles en politiesamenwerking, kwamen aan bod in het BGO-overleg. Vanuit de twee voorzitters van het BGO is, in samenwerking met het “Schakelpunt Grensbelemmeringen,” recentelijk een advies neergelegd bij de zorgministers in beide landen om te komen tot een definitieve oplossing in het langlopende dossier rondom grensoverschrijdend ambulancevervoer. In het advies is aanbevolen om alle Nederlandse ziekenhuizen in de Vlaams-Nederlandse grensregio te erkennen via een aangepaste Benelux-beschikking voor spoedvervoer, zodat patiënten voortaan zonder omwegen naar de dichtstbijzijnde spoedgevallendienst kunnen worden gebracht. Er is goede hoop dat beide ministers dit advies zullen overnemen, zodat grenzeloze ambulancezorg gerealiseerd kan worden. Het volgende BGO is nog niet gepland, maar zal naar verwachting in het eerste kwartaal van 2026 plaatsvinden.

Grote Oogst

Er is een kleine afwijking in de planning met betrekking tot 1. Vervolgonderzoek voor kansrijkheid energie hub en 2. Klimaatadaptatie.

1. Vervolgonderzoek voor kansrijkheid energie hub:
   Het onderzoek met meer ondernemers vraagt om meer tijd voor de uitwerking van het onderzoek. De uitwerking is opgeschoven naar Q2 2026.

2. Klimaatadaptatie:
   Met klimaatadaptatie gaan we meer deelprojecten ontwikkelen. Als aanvulling op de wandelroutes gaan we een concept voor eco-towerrs ontwikkelen om 3 towers te bouwen ter bevordering van de biodiversiteit op TNP. De uitwerking wordt daardoor langer en is verlengd naar Q4 2026.

Jeugdhulpregio West-Brabant West

In 2025 heeft de jeugdregio West-Brabant West belangrijke stappen gezet richting een toekomstbestendige jeugdhulp. Op basis van de Hervormingsagenda Jeugd en landelijke wetgeving is gewerkt aan de voorbereiding van een Gemeenschappelijke Regeling (GR) met een uitvoeringsorganisatie.

Daarnaast is er regionaal gewerkt aan de visie op de profielen en inkoop van toegangsprofessionals. De samenwerking met partners is versterkt en er wordt actief ingezet op het normaliseren van hulp: lichte ondersteuning waar het kan, zwaardere jeugdhulp alleen waar het echt nodig is.
Ook is er voortgang geboekt op het gebied van datagedreven werken. Zo is het dashboard Jeugd in Beeld (JIB) ontwikkeld, waarmee gemeenten beter inzicht krijgen in trends, signalen en resultaten binnen de jeugdhulp. Voor jeugdigen in crisissituaties is de Time-out Voorziening verder doorontwikkeld, en de samenwerking met partners is geïntensiveerd om snellere doorstroom en betere continuïteit van zorg te realiseren.

M50

In Leidschendam-Voorburg, waar de voorjaars ALV van het landelijke netwerk van middelgrote gemeenten op 16 mei plaatsvond, is burgemeester Jan de Boer van Den Helder bevestigd als nieuw lid van het Dagelijks Bestuur. Naast de reeds bestaande Pijlers op het gebied van Financiën, Ruimte en Sociaal Domein, is er tijdens deze ALV een nieuwe Pijler rondom Veiligheid gelanceerd. Hierin gaan met name burgemeesters aan de slag met gezamenlijke belangen op het gebied van bestuursrechtelijke maatregelen, de informatiepositie van burgemeesters op het vlak van openbare orde en veiligheid en de uitvoeringscapaciteit in specifiek gemeenten van onze omvang. Dit vanuit het beeld dat verschillende middelgrote gemeenten te maken hebben met grootstedelijke problematiek zonder dat hiervoor bij bijvoorbeeld de lokale politie voldoende capaciteit beschikbaar is (in dezelfde mate als deze er voor grotere steden wellicht wel is).

De sterke groei van het M50 netwerk (inmiddels bijna 80 leden met in totaal ruim 7 miljoen leden) leidt tot keuzes in de verdere professionalisering. Dit zodat het “geluid van middelgroot” nog beter gehoord wordt. Hierop worden dit najaar scenario’s uitgewerkt, die tijdens de volgende ALV ter besluitvorming voorgelegd worden aan alle leden.

In de tussentijd heeft de kabinetsval ook effect op de inzet van de M50 richting politiek Den Haag. Rondom Prinsjesdag zal het M50 bestuur specifiek de banden aanhalen met Tweede Kamerleden woonachtig in een middelgrote gemeente.

De volgende M50 ledenvergadering is op 14 november in de gemeente Noordoostpolder.

Stedelijke Regio West-Brabant (SRWB)
In navolging op de ondertekening van het Pact van Moerdijk (juni 2024) heeft de SRWB vervolgstappen gemaakt in 2025. Dit samenwerkingsverband (in oprichting) is een samenwerking tussen de gemeenten Bergen op Zoom, Woensdrecht, Steenbergen, Roosendaal, Rucphen, Halderberge en Moerdijk en het waterschap Brabantse Delta. De Provincie ondersteund ons actief hierbij. Er is in juni dit jaar een governance en werkplan vastgesteld waarbij we integrale opgaven op het gebied van wonen, economie, mobiliteit, groen en blauw en brede welvaart ruimtelijk-economisch aanpakken. Deze ruimtelijk-economische opgaven staan opgeschreven in de Regionale Investeringsagenda (RIA) wat we als kompas gebruiken en jaarlijks, via een werkplan, onze opgaven uit prioriteren. Deze RIA is ook weer in verbinding met de NOVEX Verstedelijkingsagenda vanuit Provincie Noord-Brabant. Dit najaar zal het samenwerkingsverband (naar verwachting) formeel worden op basis van een samenwerkingsovereenkomst. Op dit moment is de SRWB met RWB in gesprek om een aantal opgaven met elkaar af te stemmen. Dat wil zeggen dat de rolduiding in de economische opgaven verduidelijkt wordt zoals: Waar kunnen we elkaar projectmatig in versterken?

Vereniging Brabantse Gemeenten (VBG)
Op de ALV van 21 mei waren vooral verenigingszaken geagendeerd. Zo is ingestemd met het voorstel van het bestuur om in 2025 geen contributie te heffen (dit zorgt in Bergen op Zoom voor een beperkt voordeel van zo'n €1.500), en zijn verschillende nieuwe leden van het Algemeen en Dagelijks Bestuur benoemd. Inhoudelijk gaven de onderzoeksinstituten PON & Telos een toelichting op hun werkzaamheden binnen het "Praktijknetwerk Brede Welvaart in Brabant." Met dit praktijknetwerk ondersteunen zij onder andere gemeenten bij het vertalen van het bredewelvaartsdenken naar een concrete aanpak. Binnen andere bestuurlijke samenwerkingsverbanden (o.a. MidStad Brabant) maakt Bergen op Zoom gebruik van de informatie en expertise van deze onderzoeksinstituten om werk te maken van brede welvaart in onze gemeente en regio. De volgende VBG-ALV stond gepland op 29 oktober, maar is vanwege de Tweede Kamerverkiezingen verplaatst naar 26 november.

Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)
De kabinetsval op 3 juni heeft grote invloed op de manier van handelen van de VNG. Kort na de val heeft de VNG namens gemeenten opgeroepen om het land niet stil te laten vallen in afwachting van de uitkomst van nieuwe verkiezingen, maar om op belangrijke onderwerpen gewoon verder te werken aan oplossingen. Daarnaast heeft de VNG de gesprekken met het demissionaire kabinet voortgezet om hen te houden aan de aanbevelingen van de commissie Van Ark inzake de jeugdzorg, waarbij een stap naar de rechter niet wordt uitgesloten. Op 4 september vindt hierover een Overhedenoverleg plaats, waarin het kabinet heeft beloofd meer duidelijkheid te geven over de wijze van compensatie voor de kosten van de jeugdzorg in 2023 en 2024. De kabinetsval stond ook centraal tijdens het VNG Jaarcongres op 17 en 18 juni in Eindhoven, waarbij Koning Willem-Alexander in zijn openingsspeech een warm pleitbezorger bleek van de impact van het werk van gemeenten. In haar speech refereerde de (inmiddels toenmalig) demissionair minister Judith Uitermark aan de inzet die dit vraagt van politieke ambtsdragers en de aandacht die dit behoeft. Tijdens de ALV in Eindhoven is, naast de speeches, besloten om de ALV na de gemeenteraadsverkiezingen in 2026 te verplaatsen van juni naar 29 en 30 september. De tendens is dat collegevorming

steeds langer duurt, waardoor bestuurders in de nieuw te vormen colleges onvoldoende tijd hebben zich in te schrijven voor het VNG Jaarcongres of zich kandidaat te stellen voor een positie in een VNG-commissie wanneer deze ALV in juni zou plaatsvinden.

Die verplaatsing zorgt ervoor dat (statutair) reeds in de ALV in het najaar van 2025 een aantal zaken ter besluitvorming vastgesteld moeten worden. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om het contributievoorstel en de gemeentelijke bijdrage aan de Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering (GGU) voor 2027.

De Najaars-ALV van de VNG staat gepland op 28 november.

Wonen West-Brabant

De eerste versie van de 'Woondeal West-Brabant West 2022 - 2030' is opgesteld in 2022 en ondertekend op het Provinciehuis op 7 maart 2023. In de woondeal was de afspraak opgenomen de Woondeal periodiek te herijken. Tijdens het Bestuurlijk Overleg Wonen van 25 juni 2026 is de geactualiseerde 'Woondeal West-Brabant 2025' geaccordeerd door de betrokken wethouders, gedeputeerde, corporatiebestuurders en de vertegenwoordiger vanuit het ministerie van VRO. De Woondeal is een set aan afspraken tussen bovengenoemde partijen die bijdragen aan de landelijke woningbouwopgave. De Woondeal gaat over de periode tot en met 2030.

Een aantal bijzonderheden uit zoals die zijn vastgelegd in de 'Woondeal West-Brabant 2025':

- Ten opzichte van de eerdere Woondeal is de woningbouwopgave naar boven bijgesteld. Uit landelijke en provinciale prognoses blijkt de woningbehoefte nog groter dan eerder aangenomen. Voor de periode 2025 tot en met 2030 is de regionale nieuwbouwopgave ten minste 8.930 woningen (een plus van ruim 1.800 woningen).
- Als regio houden we vast aan de norm van 'twee derde betaalbaar' en '30% sociaal' op regionaal, lokaal en projectniveau. Tijdens de Woontop van december 2024 zijn deze normen op regionaal niveau verplichtend gesteld, maar we kiezen ervoor dit ook op lokaal en projectniveau aan te houden. We merken dat deze helderheid de voortgang, snelheid en niet te vergeten de betaalbaarheid van bouwen goed doet.
- In deze versie van de Woondeal is een apart hoofdstuk opgenomen over versnellen van de woningbouw. Als regio willen we hierop blijven inzetten via de versnellingstafel en een combinatie van sleutellocaties, parallel plannen, flexwoningen, transformatie en industrieel bouwen.
- Voor de huisvesting van de verschillende aandachtsgroepen is zo concreet mogelijk aangegeven wat de regionale opgave is. Het gaat om senioren, uitstroom uit maatschappelijk opvang / beschermd wonen / jeugdzorg / detentie, statushouders en asielzoekers, arbeidsmigranten en woonwagenbewoners. Zodra de Wet versterking regie op volkshuisvesting van kracht is, zorgen we (mede op basis van de regionale Woonzorgvisie) voor een regionaal afgestemde huisvestingsverordening.

Het Bestuurlijk Overleg Wonen West-Brabant wordt vier keer per jaar georganiseerd. Daarnaast is er een Bestuurlijk Kernteam wonen wat zo'n 8 tot 10 keer per jaar bijeenkomt. Het volgende BOW West-Brabant staat gepland op 8 oktober 2026. Tijdens dit overleg staat op o.a. op de agenda:

- Vaststellen Uitvoeringsagenda Wonen informeren communicatie Woondeal 2025.

8 Voortgang ontwikkelingen sociaal & veilig 2025

Deze voortgangsrapportage is een aanvulling op de informatie in de programma's 2, 5, 6, 7 en 8 in het 2e concernbericht. Deze rapportage is dit jaar nog opgenomen als apart onderdeel van het concernbericht, vanaf volgend jaar rapporteren we dit in het betreffende programma.
In deze rapportage leest u over:

- Transformatie sociaal domein;
- Meedoen;
- Ontwikkelen;
- Gezond leven makkelijker maken;
- Een veilige stad.

Transformatie Sociaal Domein

De samenleving verandert: de vraag naar zorg neemt toe en de kosten stijgen mee. De manier waarop zorg en ondersteuning nu is geregeld, is op termijn niet vol te houden. Om aanbod van passende ondersteuning ook in de toekomst beschikbaar voor inwoners én betaalbaar voor instanties te houden, werken Gemeente Bergen op Zoom en partners aan een transformatie van het sociaal domein. Deze transformatie zet in op het versterken van de sociale basis van inwoners en het dichtbij en efficiënt organiseren van zorg. Waar mogelijk verplaatst een deel van individuele, geïndiceerde ondersteuning naar nieuwe, collectieve oplossingen. Begin 2026 start daarom in het eerste van vijf gebieden een nieuwe werkwijze met onder andere 'Stevige Lokale Teams' en wijkgerichte dagbesteding zonder indicatie. Deze werkwijze wordt in 2027 in de hele gemeente uitgerold.

Waarom is een transformatie van het sociaal domein nodig?
De samenleving verandert, zo ook in Bergen op Zoom. We hebben te maken met:

Toenemende vraag aan ondersteuning: Steeds meer mensen doen een beroep op ondersteuning vanuit de gemeente. Vergrijzing, eenzaamheid, psychische klachten en druk op mantelzorg dragen eraan bij dat het aantal hulpvragen toeneemt.

Complexe problemen: Mensen hebben steeds vaker te maken met meer dan één hulpvraag tegelijk, die elkaar raken. Iemand die zijn baan kwijtraakt, heeft soms ook schulden of gezondheidsproblemen. Het vraagt om ondersteuning die goed samenhangt.

Versnippering: Er zijn meerdere loketten en instanties actief in het sociaal domein. Van jeugdhulp tot maatschappelijke ondersteuning en van inkomensvraagstukken tot participatie. Daardoor is het voor inwoners niet altijd duidelijk waar ze terecht kunnen met hulpvragen.

Stijgende kosten: Uitgaven in het sociaal domein lopen de laatste jaren snel op. Niet alleen door de toenemende vraag. Ook de kosten per indicatie stijgen door onder andere personeelstekorten, zwaardere hulp- en zorgvragen en inflatie. De druk op het sociaal domein neemt dus snel toe. Doorgaan op dezelfde manier zorgt ervoor dat ondersteuning niet altijd beschikbaar is voor inwoners die het nodig hebben en dat het systeem onbetaalbaar wordt. Oftewel, er is verandering nodig in het sociaal domein van Bergen op Zoom.

Wat willen we bereiken met een transformatie van het sociaal domein?

De transformatie heeft een duidelijke opgave:
"Het sociaal domein in Bergen op Zoom toekomstbestendig maken"

Om het sociaal domein toekomstbestendig te maken, heeft de transformatie twee doelstellingen:

1. Beschikbare ondersteuning (inhoudelijk): We blijven inwoners van Bergen op Zoom, nu en in de toekomst, passende ondersteuning bieden door de sociale basis te versterken en collectieve voorzieningen aan te bieden;
2. Betaalbare ondersteuning (financieel): We dempen financiële tekorten en houden het sociaal domein betaalbaar door in te zetten op preventie, kosten beter beheersbaar te maken en minder afhankelijk te zijn van dure, individuele zorgtrajecten.

Zie ook raadsinformatiebrief 'Voortgang transformatie Sociaal Domein' (U25-001752).

Wat gaan we doen?
De gemeente verandert de manier waarop inwoners hulp en ondersteuning krijgen. Doel is dat inwoners sneller en dichter bij huis geholpen worden, voordat problemen groter worden en zwaardere zorg nodig is. Dit doen we door drie belangrijke veranderingen.

1. In de wijken komen sterke lokale teams die verschillende soorten hulp samenbrengen. Inwoners hoeven daardoor niet meer langs meerdere loketten en krijgen eerder de juiste ondersteuning. Dit voorkomt dat problemen escaleren en bespaart op dure zorg;
2. Daarnaast maken we dagbesteding laagdrempelig en vrij toegankelijk in de buurt. Zo kunnen meer inwoners meedoen, actief blijven en elkaar ontmoeten, zonder dat een officiële indicatie nodig is;
3. Ook onderzoeken we hoe we huishoudelijke hulp doelmatiger kunnen inzetten, zodat deze beschikbaar blijft voor inwoners die het echt nodig hebben en de kosten beheersbaar blijven.

Versterken van de sociale Basis
Naast deze drie veranderingen versterken we de sociale basis in de gemeente. Bergen op Zoom heeft een rijk verenigingsleven en veel ontmoetingsplekken waar inwoners elkaar al vinden. Door deze te ondersteunen, kunnen we sneller signaleren en eerder hulp bieden.

Het versnelspoor
Samen met partners werken we bovendien aan een 'versnelspoor': initiatieven die op korte termijn kunnen starten en direct bijdragen aan betere en efficiëntere ondersteuning. Daarbij kun je denken aan projecten als 'doelmatiger huishoudelijke ondersteuning' dat zich richt op mogelijke besparingen bij de huishoudelijke ondersteuning binnen de Wmo, het voeren van 'stopgesprekken', waarbij we via deze gesprekken sturen op afschalen en afsluiten van lopende jeugdhulptrajecten. En Trajectvoorzieningen, waarbij we zorgen dat er op scholen in het voortgezet onderwijs jeugdhulp wordt georganiseerd. Verder analyseren we het zorggebruik via datagedreven werken en monitoren is ook een onderdeel van het versnelspoor.

Met deze aanpak zorgen we dat meer inwoners meedoen, problemen vroeg worden aangepakt en de ondersteuning ook in de toekomst betaalbaar blijft.

Uitvoering motie Grip op Jeugdzorg
Op 26 juni heeft de gemeenteraad de motie 'Grip op Jeugdzorg' aangenomen. Met deze motie heeft is het college gevraagd om nog dit jaar een voorstel te doen voor het monitoren van het sociaal domein en om opties voor de toegang tot de jeugdzorg voor te leggen.

De acties die in de motie worden gevraagd, voeren we uit met de bredere transformatie van het sociaal domein. Zo werken we aan de ontwikkeling van stevige lokale teams, waarin de toegangsprofessional jeugd een belangrijke vervult, én aan het versnelspoor transformatie, gericht op betere analyse en monitoring van het jeugdhulpgebruik. De motie bevestigt en ondersteunt daarmee de ingezette koers van de transformatie.

Meedoen

Onder dit thema verstaan we kort gezegd het bevorderen van participatie, werken en sociaal contact voor alle inwoners.

Uitvoering actieplan armoedeverzachting: samen werken aan energiearmoede (P8)
In Bergen op Zoom-Oost droegen bijstandsgerechtigden en statushouders als Hulpfixer bij aan de verduurzaming van 600 woningen. Hulpfixers helpen inwoners aan huis met kleine energiebesparende maatregelen. Deze samenwerking met Duurzaamheid had drie doelen: het verbeteren van de energie-efficiëntie, het signaleren van energiearmoede en het creëren van werkervaring voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Het project is in augustus succesvol afgerond en de 600 woningen zijn bereikt. Vier kandidaten – waaronder twee statushouders – liepen mee via de Participatiewet en de Banenafspraak als Hulpfixer.

Sociale activering
Binnen de groep inwoners met een bijstandsuitkering groeit het aantal mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Voor hen is uitstroom naar werk vaak niet haalbaar. Om toch mee te kunnen doen, zetten we sinds eind 2023 medewerkers sociale activering in.

Deze medewerkers voeren gesprekken met inwoners, brengen wensen en mogelijkheden in beeld en zoeken samen naar een passende plek in de samenleving. Dat kan bijvoorbeeld betekenen dat iemand die structuur mist een paar ochtenden meedraait bij de kringloopwinkel, of dat een alleenstaande ouder nieuwe contacten en talenten ontdekt door vrijwilligerswerk in de bibliotheek. Ook inwoners met een psychische kwetsbaarheid vinden soms juist in een wijkcentrum de mogelijkheid om stap voor stap weer mee te doen.

Door nauwe samenwerking met organisaties zoals wijkcentra, de bibliotheek, zorgaanbieders en de kringloopwinkel zorgen we dat inwoners die (nog) niet aan het werk kunnen, toch actief bijdragen, sociale contacten opbouwen en weer perspectief ervaren.

Sport en bewegen (P6)
We willen dat alle inwoners toegang hebben tot het sport en beweegaanbod in of nabij onze gemeente. Daarom zijn wij aangesloten bij het loket Uniek Sporten. In deze regionale samenwerking werken we met meerdere gemeenten samen aan een passende sportinfrastructuur voor mensen met een beperking met als doel hen blijvend in beweging te brengen. De overeenkomst is onlangs herzien en verlengd voor een periode van twee jaar. In 2024 is de nieuwe opdracht voor de Fitfabriek vastgesteld. De Pijlervisie Sociaal & Veilig vormt de basis voor de kaders in de opdracht. Met deze opdracht willen we meer sturen op de effecten van sport en bewegen maar ook op het verhogen van de sportdeelname en het beweeggedrag. De Fitfabriek is aangehaakt bij de transformatie opgave en er wordt onderzocht welke rol zij hierbij kunnen innemen met betrekking tot sport en bewegen. Dit sluit aan bij de uitgangspunten uit bovengenoemde opdracht.

Ontwikkelen

Hier gaat het onder andere over stimuleren van onderwijskansen, talentontwikkeling en soepele overgangen van jeugd naar volwassenheid.

Gelijke kansen Alliantie (P5)
Vanaf 1 juli 2025 is een nieuwe subsidieperiode van twee jaar gestart via de Gelijke Kansen Alliantie. LPS ontvangt subsidie voor extra ondersteuning bij het Leesfeest in het Huis van de Wijk in Gageldonk-West, voor uitbreiding van de VoorleesExpress en voor de start van de DoorleesExpress. Met de DoorleesExpress bereiken we ook oudere basisschoolleerlingen en hun ouders.

Lezen op Recept (P5)
Het initiatief *Lezen op Recept* is nu ook gestart bij het tweede consultatiebureau in Halsteren. Zo bereiken we alle ouders die met hun kind naar het consultatiebureau komen. Tijdens de gesprekken wijzen we ouders op de taalontwikkeling van hun kind. Ook bespreken we mogelijke laaggeletterdheid bij de ouders. Zij krijgen informatie over hoe zij de Nederlandse taal kunnen verbeteren. Daarnaast ontvangen zij in vier jaar tijd zes voorleesboeken en een bon voor het BoekStartkoffertje. De gemeente Bergen op Zoom betaalt dit vanuit het onderwijskansenbeleid.

Thuis in taal (P5)
De gemeente subsidieert vanuit het onderwijskansenbudget de aanpak Thuis in Taal. Hier wordt in het schooljaar 2025-2026 mee gestart. Op 4 locaties van scholen en kinderopvang en één locatie voor kinderopvang zal gestart worden met een aanpak om taalontwikkeling van kinderen te vergroten in samenwerking tussen school, kinderopvang en de ouders. Het gaat om locaties waar kinderen zitten met een grote kans op onderwijsachterstanden.

Toekomstbestendige sportverenigingen (P6)
We werken aan toekomstbestendige sportverenigingen. Om dit te bereiken is het van belang een goed beeld te krijgen van de uitdagingen die sportverenigingen op zich af zien komen. Eind 2024 is de sportclub APK afgenomen bij de sportverenigingen. De resultaten van de APK zijn geanalyseerd en verwerkt in een rapportage. Het geeft inzicht in hoe de verenigingen ervoor staan op het gebied van vrijwilligers, duurzaamheid en inclusiviteit. Maar ook ledental, financiën en veilige sportomgeving. Dit geeft handvatten om onze verenigingsondersteuning actief en gericht in te zetten.

Gezond Leven Makkelijk Maken

Voorbeelden van acties die hieronder vallen zijn het stimuleren van sport en bewegen, positieve gezondheid en het versterken van de sportinfrastructuur. (P6)

Om meer inwoners te laten sporten en bewegen, is een goed en betaalbaar aanbod van sportaccommodaties nodig. Samen met sportverenigingen voeren we de maatregelen uit de businesscase sport uit. We maken duidelijke afspraken over wie welke taken en verantwoordelijkheden heeft. Deze afspraken leggen we vast in nieuwe huurovereenkomsten. In het eerste kwartaal van 2025 hebben we hierover met alle buitensportverenigingen gesproken. Op basis van deze gesprekken zijn de huurovereenkomsten aangepast. Het doel is dat deze per juli/augustus 2026 ingaan.

Een Veilige Stad

Hierbij gaat het onder meer over het verbeteren van de veiligheid in de wijken, toezicht en handhaving, de aanpak van ondermijning en het raakvlak tussen zorg en veiligheid.

Veilige wijken (P2)
We hebben gewerkt aan de verdere positionering van de wijkboa's. Hiervoor is een internetpagina gerealiseerd en gepubliceerd: www.bergenopzoom.nl/handhaving. Op deze webpagina worden de wijkboa's voorgesteld en wordt informatie gegeven over het wijkgericht werken. We onderzoeken op welke wijze de zichtbaarheid van de webpagina en de beschikbare informatie vergroot kan worden.

We zijn gestart met de ontwikkeling van een wijkveiligheidsplan voor Wijk Oost. Het plan wordt naar verwachting in het derde kwartaal van 2025 afgerond en zal in het vierde kwartaal worden geïmplementeerd. De opgedane inzichten en werkwijze zullen vervolgens dienen als basis voor de ontwikkeling van wijkveiligheidsplannen voor de overige wijken binnen de gemeente.

Ondermijning (P2)
Gedurende het hele jaar worden integrale controles uitgevoerd. Deze vinden plaats op basis van thema's of actuele ontwikkelingen. Er zijn bijeenkomsten georganiseerd voor inwoners, zoals de boerenlunch over ondermijning in het buitengebied en een bijeenkomst over digitale veiligheid (cybercriminaliteit). Deze bijeenkomsten dragen bij aan bewustwording en samenwerking tussen gemeente en inwoners.

De interne communicatie over ondermijning verloopt actief via een maandelijkse nieuwsbrief en presentaties binnen de organisatie. Het privacy protocol voor de aanpak van ondermijning is opgesteld en de gegevensbeschermingstoets (DPIA) voor de aanpak van ondermijning is afgerond.

Samenwerking sociaal en veilig (P2)
Binnen de samenwerking tussen veiligheid en het sociaal domein zijn gerichte stappen gezet om de verbinding tussen toezicht en zorg te versterken. In dit kader zijn meerdere dagdelen georganiseerd waarbij een boa samen met een Wmo-consulent de wijk in ging. Door deze gezamenlijke aanpak wordt signalering verbeterd en kan informatie direct worden doorgeleid naar de juiste professional. Dit draagt bij aan een efficiëntere en effectievere ondersteuning van inwoners.

Aanpak designerdrugs (P2)
Het toenemende gebruik van Flakka zorgde voor forse overlast. Dankzij lokale inzet en nieuwe landelijke wetgeving is de situatie rondom Flakka enigszins gestabiliseerd. In de regio van het Zorg- en Veiligheidshuis De Markiezaten neemt het aantal complexe gevallen van designerdrugsgebruik echter toe, vooral in Bergen op Zoom en Roosendaal. Deze problematiek raakt meerdere domeinen tegelijk, van zorg en veiligheid tot overlast en maatschappelijke ontwrichting.

Sinds 1 juli 2025 geldt een verbod op meerdere stofgroepen, wat de beschikbaarheid van designerdrugs beperkt. De aanvraag voor extra geld bij het Ministerie van Justitie en Veiligheid is toegekend. Inmiddels is de tweede fase van onze integrale aanpak gestart. Hierbij is de focus verbreed naar de bredere designerdrugsproblematiek. In samenwerking met regionale en grensoverschrijdende partners wordt gewerkt aan persoonsgerichte zorg, verbetering van het (verslavings-)zorgaanbod en een structurele aanpak van deze complexe casuïstiek.

Daarnaast zetten we stevig in op repressie en strafrechtelijke interventies. Er is extra aandacht voor de aanpak van ondermijnende criminaliteit die samenhangt met de productie en handel in designerdrugs. Door strafrechtelijke inzet te combineren met zorg en preventie, streven we naar een integrale aanpak die zowel de overlast als de criminele infrastructuur duurzaam terugdringt.

Aanpak jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit (P2)
Het Jeugd Preventie Overleg (JPO) is sinds januari actief en vindt tweewekelijks plaats met deelname van gemeente, politie, jongerenwerk en jeugdprofessionals. Het overleg richt zich op trends, overlastlocaties en casuïstiek en ontwikkelt zich volgens Learning by Doing. In juni is de eerste evaluatie uitgevoerd. Hieruit blijkt dat partners het overleg goed weten te vinden en regelmatig casussen aandragen.

In de volgende fase wordt gewerkt aan het verder structureren van de regie op casusoverleggen en het versterken van de operationele uitvoering. Het JPO zal nadrukkelijker gepositioneerd worden binnen de gemeentelijke organisatie en bij ketenpartners. Daarbij fungeert het JPO als overkoepelend kader voor alle jeugdinterventies vanuit het programma PmG (Preventie met Gezag). De komende periode ligt de focus op het in beeld brengen van jonge aanwas en potentiële jonge aanwas, en het hierop gericht acteren. Tevens wordt een verdiepingsanalyse opgesteld met betrekking tot jeugdcriminaliteit in de gemeente.

9 Rapportage sturing en monitoring

Op basis van de raadsinformatiebrief Voortgangsbericht organisatieontwikkeling (U24-007175) wordt in 2025 voor het eerst gerapporteerd over de drie beschreven KPI's in de concernberichten. De rapportage is in onderstaande tabel uitgewerkt per KPI. We geven een norm aan en de waarde op de peildatum van het 2e concernbericht, inclusief toelichting. Alle KPI's zijn verbeterd ten opzichte van de waarden in het 1e concernbericht 2025.

Nr.	Omschrijving	Norm	Waarde 1e CB 2025	Waarde 2e CB 2025	Toelichting
KPI.1	Tevreden inwoners en ondernemers	>=80%	71%	77%	Op basis van de tevredenheidsscore die inwoners en ondernemers kunnen geven na elk contact met het KCC en het percentage meldingen van inwoners dat binnen de normtijd wordt afgehandeld, wordt een waarde toegekend aan deze KPI. De norm is gesteld op 80%. De uitkomst voor het 2e concernbericht is 77%. De realisatie ligt daarmee 3% lager dan de norm, maar is wel gestegen met 6% ten opzichte van het 1e concernbericht. De komende jaren breiden we het aantal indicatoren waarop de KPI 'Tevreden inwoners en ondernemers' is gebaseerd uit, mits van toegevoegde waarde.
KPI.2	Tevreden medewerkers – eNPS*	>12	31	38	De eNPS wordt 2 keer per jaar gemeten. In juni 2025 is de eNPS opnieuw gemeten en de uitkomst is 38 op een schaal van -100 tot +100. De meest recente meting is de hoogste sinds we hiermee zijn begonnen in juni 2024.
KPI.3	Financiële gezondheid – Rapportcijfer o.b.v. BDO-benchmark methode**	>=6	6,5	8,5	De BDO-benchmark geeft een rapportcijfer voor de financiële positie van een gemeente, op basis van financiële kengetallen en de begrotingssaldi voor vier jaar – van 2025 t/m 2028. Door de positieve ontwikkelingen in het 2e concernbericht 2025 en de sterke toename van de begrotingssaldi voor 2026 tot en met 2029 in de Begroting 2026, is het rapportcijfer gestegen naar een 8,5.

**eNPS staat voor employee net promoter score. Medewerkers geven een score van 1 tot 10 op de vraag: "Zou je de gemeente Bergen op Zoom aanbevelen als werkgever?" De NPS wordt bepaald door het percentage promoters (respondenten die een 9 of een 10 geven) en het percentage detractors (respondenten die een 1 tot 6 geven) van elkaar af te trekken. De score is een getal tussen de -100 en de +100.*

*** Op basis van de berekeningswijze van de BDO-benchmark kun je een rapportcijfer geven van 1 tot 10 aan de financiële gezondheid van een gemeente. Een 6 betekent een voldoende.*

Bijlage 1 Rapportage projecten

1. Voorwoord

Voor u ligt de tweede Rapportage Projecten van de gemeente Bergen op Zoom als bijlage bij het tweede concernbericht 2025. Het college van burgemeester en wethouders rapporteert tweemaal per jaar over de voorbereiding en uitvoering van de projecten. Met deze integrale rapportage projecten hebben we de Monitor Grote Projecten (de laatste was U24-006419) en de Voortgangsrapportage Programma Versnelling Woningbouw (de laatste was U25-001001) vervangen zoals toegezegd (U24-005911). We hebben de opzet en werkwijze besproken met de auditcommissie. Deze rapportage bouwen we per keer verder uit en vormt een vast onderdeel van de planning en control cyclus.

De periodieke integrale rapportage projecten is onderdeel van de reguliere planning en control cyclus.

Doel van de rapportage
Het doel van de rapportage is om de gemeenteraad een compleet en integraal inzicht te geven. Zo krijgt de controlerende taak van de raad bij (grote) projecten vorm en inhoud. Deze rapportage richt zich primair op de inhoud van het project, het proces, de voortgang (planning) en bestuurlijke aspecten.

Zoals opgenomen in de financiële verordening informeren we de gemeenteraad bij de tussentijdse rapportages (het 1e en 2e concernbericht) over de voortgang van de begroting. In het beleidskader en de begroting nemen we op welke projecten gestart worden, welke projecten onderhanden zijn en welke afgerond zullen worden. De rapportages over de voortgang van die projecten zijn opgenomen in deze rapportage.

Per project geven we met een score de algemene stand van zaken aan. Op die manier streven we naar duidelijkheid en transparantie. Wanneer iets loopt zoals verwacht (groen), lichten we een project niet toe, tenzij er bijzondere mijlpalen behaald zijn. Als een actie niet helemaal gaat zoals we hadden verwacht (geel of rood), dan lichten we dit toe.
De definities voor de scores luiden als volgt:

Groen:	Doelstelling (scope en kwaliteit) en planning (tijd) is gehaald of lijkt gehaald te worden. Het project blijft binnen eerder gestelde financiële kaders. Er is geen bijsturing noodzakelijk.
Geel:	Doelstelling (scope en kwaliteit) of planning lijkt niet geheel te worden gerealiseerd. Er zijn (mogelijk) beperkte budgetoverschrijdingen. Bijsturing is gewenst en zal naar verwachting effectief zijn. We geven hier een toelichting op.
Rood:	Doelstelling (scope of kwaliteit) wordt naar verwachting niet gehaald, afgesproken einddatum wordt niet gehaald of extra middelen (krediet) zijn noodzakelijk, er is negatieve aandacht in de media, het draagvlak ontbreekt of er zijn andere bestuurlijke issues. Bijsturing heeft (nog) niet plaatsgevonden of is niet mogelijk (gebleken). We geven hier een toelichting op.

Leeswijzer
Na het voorwoord volgt in hoofdstuk 2 een toelichting op de vorm van de rapportage, de informatie die u per project aantreft en de ontwikkeling en verbetering van de rapportage. In hoofdstuk 3 volgt een algemene analyse op basis van de toelichtingen per project en het algehele beeld van alle projecten. U treft in hoofdstuk 4 het overzicht van alle projecten met de ingevulde status en een toelichting per project indien dat van toepassing is.

2. De rapportage

In deze rapportage geven we op hoofdlijnen een overzicht van alle projecten van enige omvang (projecten klasse 1, 2 en 3, zie hieronder) binnen de gemeente Bergen op Zoom. In het afgelopen half jaar hebben we geprobeerd om een compleet overzicht te krijgen van alle projecten en deze op te nemen in een dashboard. Dat is goeddeels gelukt. Er zijn nog enkele activiteiten uit te zoeken zoals de vraag in hoeverre binnen de transitie sociaal domein sprake is van projecten die ook in dit dashboard thuishoren. Zolang projecten niet formeel gestart zijn volgens de werkwijze projectmatig werken worden ze niet opgenomen. Daarnaast is het nog geen automatisme om nieuw gestarte projecten op te nemen in het dashboard. Dat gaat wel steeds beter. Over de grootste projecten (categorie 3 en 3+) rapporteren we uitgebreider in hoofdstuk 4.

2.1 Classificatie van projecten

Bij aanvang van een project scoren we zo goed mogelijk de opgave op een set van criteria:

1. Zekerheid over benodigde kennis (o.a. hoe innovatief en hebben we veel ervaring?)
2. Overeenstemming over normen en waarden (hoeveel draagvlak is er voor het project?)
3. Complexiteit (aantal betrokkenen en mate van interactie)
4. Bestuurlijk belang (is het opgenomen in het bestuursakkoord en is het politiek gevoelig?)
5. Financiële omvang

Dat doen we aan de hand van een set van veertien vragen. Deze tool is recent ontwikkeld en moet nog beproefd en verfijnd worden. Per vraag kan uit een set van antwoorden gekozen worden. De laagste score levert 0 punten en hoogste score het maximum voor die vraag. Vragen worden onderling verschillend gewogen. De score wijst een categorie aan: 0, 1, 2, 3 en 3+. Projectleider en ambtelijk opdrachtgever gebruiken dit om te bepalen welke ambtelijk inzet voor het project gepast is en stemmen dit af met de wethouder en het college.

Classificatie van projecten binnen Bergen op Zoom

	Doel/actie	Bestuurlijk Opdrachtgever	Ambtelijk Opdrachtgever	Toelichting
	Projectmatige activiteit	Binnen regulier werk	In de lijn	Klussen met een duidelijk begin en eind binnen de reguliere taakuitoefening.
0.	Intern project (binnen afdeling)	Binnen regulier werk	In de lijn	“micro-projecten”. Klus die zo complex is dat extra investeren in voorbereiding de moeite waard is en projectmatig werken nuttig is. Vaak uit te voeren door één persoon.
1.	Compact project	Binnen portefeuille wethouder	Beperkt (Manager)	Team van meer dan één persoon. Geleid door een projectleider. Volledig conform projectmatig werken, maar alleen de noodzakelijke/verplichte onderdelen.
2.	Gemiddeld project	Binnen portefeuille wethouder	Manager	Multidisciplinair. Afdeling overstijgend. Volledig conform projectmatig werken. Deel facultatieve onderdelen toegepast. Passende inzet Omgevingsmanagement, projectbeheersing en contractmanagement gewenst.
3.	Omvangrijk project	Aangewezen wethouder	Manager/ Directie	Groot multidisciplinair team. Afdeling overstijgend. Volledig conform projectmatig werken. Compleet instrumentarium projectmatig werken noodzakelijk inclusief uitgebreide inzet. Contractmanagement, omgevingsmanagent en projectbeheersing.
3+	Zeer omvangrijk project	Aangewezen wethouder + stuurgroep	Directie/ Manager	Projecten waarvoor we alles uit de kast moeten halen om het te laten slagen.

2.2 Nieuwe en afgeronde projecten

In deze periode zijn 14 projecten opgestart. Daarnaast zijn er in de ontwikkeling van de rapportage en het projectmatig werken in algemene zin vorderingen in de projectbeheersing. Enkele lopende projecten waren in de vorige periode nog niet opgenomen in de systemen. Twee projecten zijn met één op te starten project samengevoegd tot één groter project en een tweetal projecten is gesplitst. Dergelijke mutaties proberen we tot een minimum te beperken maar passen in de fase van onze ontwikkeling en het gegeven dat dit pas de tweede rapportage is op deze wijze.

Mutaties in het overzicht

In de verslagperiode zijn:
- 6 projecten afgerond;
- 14 projecten opgestart (+ 14);
- 2 projecten alsnog opgenomen in de rapportage (eerder al gestart) (+ 2);
- 2 projecten samengevoegd (-/- 1);
- 2 projecten gesplitst (+ 2).

In de vorige periode is 1 project afgerond en daarom niet meer in de rapportage opgenomen (-/- 1).

Totaal zijn nu 76 projecten opgenomen in de rapportage.

Afgeronde projecten sinds vorige rapportage en daarom voor het laatst opgenomen in de rapportage

Projectnaam	Class.	Programma	Portfolio
Herbestrating Artilleriestraat – Molenbergstraat	1	3. Beheer Openbare Ruimte	Beheer Openbare Ruimte
Mozartstraat (Halsteren)	2	3. Beheer Openbare Ruimte	Beheer Openbare Ruimte
Recreatieve voorziening 2022-2025	1	3. Beheer Openbare Ruimte	Beheer Openbare Ruimte
Herinrichting Wouwseweg	1	3. Beheer Openbare Ruimte	Beheer Openbare Ruimte
Herinrichting Vogelenzang	1	3. Beheer Openbare Ruimte	Beheer Openbare Ruimte
Gouvernementsplein	1	4. Economie	Economie

Gestarte projecten sinds vorige rapportage

Projectnaam	Class.	Programma	Portfolio
Anton van Duinkerken park	2	4. Economie	Economie
De Schaft, Fort de Roovere	2	4. Economie	Economie
Klein Molenbeek	2	3. Beheer Openbare Ruimte	Beheer Openbare Ruimte
Koning Willem II straat	2	10. Volkshuisvesting, etc.	10.2 Woningbouw Stadlander
Lage Meren	2	3. Beheer Openbare Ruimte	Beheer Openbare Ruimte
Muziekbuurt	2	3. Beheer Openbare Ruimte	Beheer Openbare Ruimte
Ontwikkeling containerterminal	2	4. Economie	Economie
Van Aldegondebaan	2	10. Volkshuisvesting, etc.	10.3 Woningbouw initiatief derden
Verbeterplan Informatiehuishouding	2	1. Bestuur en ondersteuning	Bestuur en ondersteuning
Verhoogde Digitale Weerbaarheid	2	1. Bestuur en ondersteuning	Bestuur en ondersteuning

Visie op Werkplekken en Dienstverlening	2	1. Bestuur en ondersteuning	Bestuur en ondersteuning
Watermolenplein	1	10. Volkshuisvesting, etc.	10.3 Woningbouw initiatief derden
Windpark Halsteren	2	10. Volkshuisvesting, etc.	10.4 Initiatieven derden overig
Wouwsestraatweg	2	3. Beheer Openbare Ruimte	Beheer Openbare Ruimte

Projecten eerder al gestart nu alsnog opgenomen in rapportage

Projectnaam	Class.	Programma	Portfolio
De Grebbe vervanging kous inclusief grote inspectie	2	3. Beheer Openbare Ruimte	Beheer Openbare Ruimte
Renovatie rioolputten stam-riolering	2	3. Beheer Openbare Ruimte	Beheer Openbare Ruimte

Samengevoegde projecten

Projectnaam	Class.	Programma	Portfolio
OUD: Nieuwstraat	2	3. Beheer Openbare Ruimte	Beheer Openbare Ruimte
OUD: Kromstraat	2	3. Beheer Openbare Ruimte	Beheer Openbare Ruimte
NIEUW: Nieuwstraat, Kromstraat, Waterstraat	2	3. Beheer Openbare Ruimte	Beheer Openbare Ruimte

Gesplitste projecten

Projectnaam	Class.	Programma	Portfolio
OUD: Implementatie Management Control Framework		1. Bestuur en Ondersteuning	Bestuur en Ondersteuning
NIEUW: Invoering Procesmanagement	2	1. Bestuur en Ondersteuning	Bestuur en Ondersteuning
NIEUW: Invoering risicomanagement en ISMS	2	1. Bestuur en Ondersteuning	Bestuur en Ondersteuning
OUD: Waterfront	3	10. Volkshuisvesting, etc.	10.1 Woningbouw eigen initiatieven
NIEUW: Waterfront	3	10. Volkshuisvesting, etc.	10.1 Woningbouw eigen initiatieven
NIEUW: Reconstructie Markiezaatsweg Calandweg	2	10. Volkshuisvesting, etc.	10.1 Woningbouw eigen initiatieven

Projecten in vorige periode afgerond en daarom niet meer in rapportage zijn opgenomen

Projectnaam	Class.	Programma	Portfolio
Gemalen	1	3. Beheer Openbare Ruimte	Beheer Openbare Ruimte

Verwacht in komende periodes te starten projecten (niet uitputtend)

Projectnaam	Class.	Programma	Portfolio
Ster van Lepelstraat	3	4. Economie	Economie
Grote Hazelaar	1 of 2	3. Beheer Openbare Ruimte	Beheer Openbare Ruimte
Zeeland haven	1	3. Beheer Openbare Ruimte	Beheer Openbare Ruimte
Franciscusstraat, Pastoor Dekker-straat en Bernadettestraat	2	3. Beheer Openbare Ruimte	Beheer Openbare Ruimte
Verplaatsen Jachthaven	2	4. Economie	Economie
Scholencomplex en woningbouw	2 of 3	5 of 10	Onderwijs of 10.3 Woningbouw initiatieven derden
Vml. Midgetgolf	2	10. Volkshuisvesting, etc.	10.1 Woningbouw eigen initiatie-ven

2.3 Toelichting kerngegevens

Per project (klasse 3) treft u een aantal kerngegevens aan volgens onze standaard projectmatig werken (PMW). Voor de financiële getallen hebben we nog geen standaard systematiek. We bouwen aan een overzicht van al onze projecten waarbij we gegevens zo veel op eenzelfde wijze vastleggen en beschikbaar stellen. Waar dat (nog) niet het geval is, geven we dat aan.

Naam, programma en portfolio

Een project is vaak onder verschillende namen bekend (financieel, besluitvorming, in de tijd). We vermelden de naam zoals we verwachten dat die bekend is bij de gemeenteraad.
We hebben alle projecten gekoppeld aan de programma's van de begroting. Daarbinnen hebben we eventueel verschillende portfolio's onderkend. Zie het overzicht van de projecten in hoofdstuk 4 voor de indeling. Daarmee is duidelijk waar het initiatief voor een project vandaan komt en waar financiële dekking is ondergebracht.

Classificatie

Zie hoofdstuk 2 van deze rapportage. De classificatie vermelden we in het totaaloverzicht van alle projecten. Op dit moment werken wij aan het classificeren van onze projecten. Vanuit de woningbouwversnelling zijn de focusprojecten opgenomen als groot project (klasse 3). Vanuit de overige projecten hebben we het project Kademuren en Schans 6 ingeschat als groot project (klasse 3).

Fase

We hanteren de projectfaseringen van projectmatig werken[1]. Voor projecten in de fysieke omgeving zijn dat zes fasen (initiatie, definitie, ontwerp, voorbereiding, realisatie, nazorg). Voor projecten in algemene zin zijn dat minimaal vier fasen (initiëren, definiëren, uitvoeren, afronden) en in woningbouwprojecten kan er aan de initiatiefase nog een ideefase voorafgaan.

Soort krediet	PMW-fase	Eindproduct van fase
	Ideefase	Besluit op principe verzoek
Voorbereidingskrediet (fase 1)	Initiëren	Nota van uitgangspunten/ Startnotitie
Voorbereidingskrediet (fase 2)	Definiëren	Voorkeursvariant

Voorbereidingskrediet (fase 3)	Uitvoeren: Ontwerpen	Ontwerp/ Projectplan
	Uitvoeren: Voorbereiden	Gunning Aannemer
Uitvoeringskrediet	Uitvoeren: Realiseren	Oplevering
Uitvoeringskrediet	Afronden (verlenen nazorg)	Project decharge

Overige kerngegevens

Naam en portfolio	
	Periode
U-nummer	We vermelden het laatst behandelde bestuursvoorstel. Daarbij streven we ernaar om in bestuursvoorstellen een compleet overzicht te geven van alle eerdere besluiten.
Fase	Zie hiervoor
Voorbereidingskrediet	De verleende gesommeerde voorbereidingskredieten door het college aan de ambtelijke organisatie. Bedragen x €1.000
Uitvoeringskrediet	De verleende gesommeerde uitvoeringskredieten door het college aan de ambtelijke organisatie. Bedragen x €1.000
Totaal krediet	De som van alle verleende kredieten (voorbereiding en uitvoering) door het college aan de ambtelijke organisatie. Bedragen x €1.000
Prognose totale kosten	De actuele prognose voor de totale kosten van het gehele project. In het begin van een project is dit een (deterministisch) bedrag gebaseerd op kentallen en grove inschattingen. Na de eerste fase zal de prognose steeds meer gebaseerd worden op specifieke inzichten en concrete ramingen. We gaan ons oriënteren op het gebruik van SSK (Standaard Systematiek Kostenramingen). Waar mogelijk werken we met een bandbreedte. Bedragen x €1.000
Startdatum	De datum van het vaststellen van het projectcanvas, het principebesluit of het eerste kredietbesluit. De datum waarop de interne projectopdracht (canvas) is vastgesteld kan later zijn dan de andere twee besluiten. De inrichting van een projectteam kan ruim later zijn dan de start van een project in formele zin. Van de genoemde mogelijke datum vermelden we de vroegste.
Eindprognose (datum)	De datum waarop het project decharge verleend wordt door de ambtelijk opdrachtgever (scope is volledig gerealiseerd).
Bestuurlijk opdrachtgever	Bij project van klasse 3 wordt expliciet een bestuurlijk opdrachtgever aangewezen (projectwethouder). Dat kan de portefeuillehouder zijn van de portefeuille waarbinnen het project valt, maar dat hoeft niet.
Ambtelijk opdrachtgever	De manager of directeur die eindgebruiker is van het projectresultaat dan wel beleidsmatig verantwoordelijk is voor het initiatief (initiatiefnemer) om het onderliggende probleem op te lossen.
Status	De kleurcodering zoals in het voorwoord opgenomen.

Ten aanzien van projecten met een grondexploitatie bekijken we nog hoe we de financiën in de overzichten opnemen.

2.4 Ontwikkeling en verbetering van de rapportage

Deze rapportage en methodiek bouwt voort op de ervaringen met de monitor grote projecten en de voortgangsrapportage versnelling woningbouw. Deze rapportage stimuleert harmonisering over projecten heen en verbetert het inzicht en leren tussen en over projecten en programma's heen. Deze tweede rapportage is gelijk in opzet aan de eerste rapportage. Op basis van de ervaringen van de

eerste rapportage waren er geen grote wensen/behoeftes om direct te verwerken. De eerste rapportage is gebruikt als startpunt voor verdere ontwikkeling.

De rapportage is nog niet compleet. Voor het aanleveren van sommige informatie ontbreekt op dit moment nog een onderliggend systeem of werkwijze. We geven in deze rapportage aan welke kerngegevens we van alle projecten willen verstrekken en welke gegevens we meer uitgebreid voor de grote projecten willen opnemen. Het lukt nog niet op alle onderdelen om de gewenste informatie daadwerkelijk te leveren. Daarom zijn sommige velden nog niet ingevuld.

In deze tweede rapportage zijn we erin geslaagd om alle projecten te classificeren. Dat is de belangrijkste aanvulling ten opzichte van de eerste rapportage. Daarnaast hebben we duidelijk vermeld welke projecten zijn toegevoegd en welke zijn afgerond. We proberen ook aan te geven welke projecten we verwachten te starten en af te ronden in de komende periode. Daarnaast is voor de meeste projecten de unieke projectcode uit ons registratiesysteem opgenomen zodat een en ander gemakkelijker te herleiden is.

We richten ons bij de volgende rapportage op het aanvullen van de kerngegevens (bijvoorbeeld de startdatum van elk project). En we proberen een goede verbinding te maken met de begroting. We gaan bekijken hoe we de financiële gegevens kunnen gaan opnemen. Een Koppeling met het financiele systeem is complex en volgt later. Suggesties voor aanvullingen en verbeteringen zijn welkom. We zullen verbeterwensen in de tijd programmeren en oppakken.

We hebben in deze rapportage opnieuw een poging gedaan om een analyse te geven over de projecten heen (op het geheel). We zoeken daarbij nog naar de passende vorm en omvang. Een volgende keer verwachten we aanvullende overzichten van alle projecten te verstrekken (bijvoorbeeld grafieken met projecten per fase e.d.).

3. Algemene ontwikkelingen en trends (analyse)

3.1 Beïnvloedbaar

Personeel en organisatie

In de afgelopen periode zijn nieuwe medewerkers aangetrokken, vooral omgevingsmanagers (drie medewerkers) en projectondersteuners (vijf medewerkers). Het aantal ingehuurde projectleiders is licht gedaald, maar zal in de komende periode nog verder gaan dalen. Het uitbreiden van de capaciteit op projectleiding, omgevingsmanagement en projectondersteuning/projectbeheersing maakt het nu noodzakelijk om de overige projectrollen te versterken en te gaan bouwen aan de kwaliteit. Nu meer medewerkers meer projecten oppakken is het noodzakelijk een kwaliteitsmanagementsysteem op te gaan bouwen waarmee projecten eenduidiger, transparanter en voorspelbaarder gaan verlopen. Het organiseren van raamcontracten om gemakkelijker te voorzien in een flexibele schil loopt maar duurt wat langer dan gehoopt. Oorzaak hiervan is de inzet op de lopende projecten. De arbeidsmarkt verschilt per rol. Die flexibele rol is nu ook noodzakelijk voor inhoudelijk bijdrages in projecten en directievoering en toezicht bij projecten in de uitvoering. Het blijft vooral moeilijk om projectmanagers te vinden voor de grootste projecten.

Beleidskaders en werken vanuit maatschappelijke meerwaarde

Het aandachtspunt uit de vorige periode blijft. Er wordt op diverse beleidsterreinen gewerkt aan actualisatie van het beleidskader. De achterstand van afgelopen 10 tot 20 jaar weinig beleid vernieuwen/ actualiseren is niet snel weggewerkt. Op diverse onderdelen werken we daarom met beleidsnota's waarin de nieuwste beleidsmatige inzichten niet of slechts beperkt zijn verwerkt. Dit maakt dat bij diverse projecten het lastig is om de uitgangspunten (in een nota van uitgangspunten of integraal programma van eisen) vanuit actueel vastgesteld beleid op te stellen. In de totstandkoming van projecten moeten daarom meer beleidsmatige keuzes gemaakt worden dan wenselijk is. Daarnaast maakt de totstandkoming van de participatievisie dat we meer inspanning leveren op Omgevingsmanagement. Omdat we actief werken aan duurzaamheid en klimaatbestendigheid gaan we bij projecten steeds vaker uit van levenscycluskosten en het creëren van zo veel mogelijk maatschappelijke meerwaarde (maatschappelijk kosten/baten analyse). Dit leidt tot keuzemogelijkheden die we op een gepaste manier vanuit beleid moeten maken en/ of moeten voorleggen aan de raad.

3.2 Niet of nauwelijks beïnvloedbaar

Stikstof

De uitspraak van de Raad van State van 18 december 2024 inzake het intern salderen in het stikstof dossier heeft impact op vele projecten in het land. Ook in de gemeente Bergen op Zoom. Alle nieuwbouwprojecten hebben hier in meer of mindere mate mee te maken. De provincie Noord-Brabant geeft nog steeds aan dat vooralsnog geen milieuvergunningen verstrekt zullen worden. Dat wil niet zeggen dat alle projecten per definitie stil komen te liggen. Op dit moment zijn er nog geen acute problemen binnen de lopende projecten maar we hebben bij enkele projecten wel discussies over de mogelijke beperkingen die worden opgelegd. We blijven in gesprek met de provincie en diverse stakeholders om informatie te verkrijgen en de problematiek waar we tegenaan lopen ook weer neer te leggen bij provincie en rijksoverheid.

Netcongestie

Bij alle projecten waarvoor een nieuwe of grotere aansluiting op het energienet noodzakelijk is (al dan niet tijdelijk), is sprake van lange wachttijden. Op dit moment speelt er geen acute casus bij onze eigen projecten omdat nieuwe woningen nog wel worden aangesloten. Verder zijn er geen nieuwe inzichten of ontwikkelingen ten opzichte van de vorige rapportage.

4. Projecten

4.1 Overzicht van de projecten

Projecten per programma

ID	Project naam	Class.	Startdatum	Projectfase	Status	Toelichting
1	Bestuur en Ondersteuning					
BV100126/I&A	Digitale Duurzame Dienstverlening	2		Realiseren	Groen	
BV100124/I&A	Implementatie HRM-Personeels- en Salaris Administratie Systeem	2		Ontwerpen	Groen	
100145	Invoering Procesmanagement	2		Initiëren	Geel	Plan van Aanpak nog niet afgerond.
100144	Invoering risicomanagement en information security management systeem (ISMS)	2		Initiëren	Geel	Het inrichten van de applicatie kost meer tijd. Daarnaast vraagt de borging van voldoende capaciteit blijvend aandacht.
ECO100136/ERV	Positionering Bergen op Zoom	2		Realiseren	Groen	
100155	Verbeterplan Informatiehuishouding	2		Definiëren	Groen	
100154	Verhoogde Digitale Weerbaarheid	2		Definiëren	Geel	
BV100137/PRO	Visie op Participatie	2		Realiseren	Groen	De uitvoering – ook wel invoeringsplan genoemd – van participatie is opgestart. We hebben een kwartiermaker participatie die de randvoorwaarden voor participatie gereed maakt. Dat gaat onder andere over middelen en inzet. Dat gebeurt op een rijdende trein die op deze manier in 2026 volgens dienstregeling kan rijden.
100146	Visie op Werkplekken en Dienstverlening	2		Definiëren	Groen	
2	Veiligheid					
4	Economie					
ECO100139/RCP	Anton van Duinkerken park	1		Initiëren	Groen	
100148	De Schaft, Fort de Roovere	1		Definiëren	Geel	Huidige raming van de kosten zijn hoger dan beschikbaar budget.
	Gouvernementsplein	1		Afronden	Groen	

ECO100140/RCP	Ontwikkeling containerterminal	2		Definiëren	Geel	Essers werkt conform planning aan bouwen nieuwe containerterminal. In maart 2026 verlaten zij de oude locatie. Een inspectie is gepland om de huidige locatie aan de Vierlinghweg, tijdig en schoon aan te leveren.
ECO100094/RCP	Schans 6	3		Definiëren	Groen	
5	Onderwijs					
MO100138/RCP	Tijdelijke huisvesting primair onderwijs	2		Voorbereiden	Groen	
6	Sport, cultuur en recreatie					
WBE100072/RCP	Bouwkoten, Huisvesting Bergse Bouwers	2		Realiseren	Groen	
7	Wmo en Jeugd					
MO100123/RCP	Tussenvoorziening, Doorstroomlocaties	2		Definiëren	Groen	
8	Werk en inkomen					
9	Milieu					

ID	Project naam	Class.	Startdatum	Projectfase	Status	Toelichting
3	Beheer openbare ruimte					
	Groot onderhoud wegen 2023-2024	1		Realiseren	Groen	
	Recreatieve voorzieningen 2022-2025	1		Afronden	Groen	Bijna volledig afgerond. Komt niet terug in volgende rapportage.
BOR100067/RCP	Burgemeester Elkhuizenlaan Halsteren	2		Realiseren	Groen	
100162	De Grebbe vervanging kous inclusief grote inspectie	2		Realiseren	Groen	
BOR100053/RCP	Erasmuslaan – Jacob Obrechtlaan Zuid	2		Realiseren	Groen	
BOR100057/RCP	Herbestrating Artilleriestraat – Molenbergstraat	1		Afgerond	Groen	
BOR100068/RCP	Herinrichting Jankenberg	2		Voorbereiden	Groen	
	Herinrichting Wouwseweg	1		Afgerond	Groen	
BOR100077/RCP	Herstructurering De Kuil	2		Definiëren	Groen	
?	Herstructurering Vogelenzang	?		Afgerond	Groen	
BOR100130/RCP	Jannelandseweg	2		Initiëren	Groen	

BOR100066/RCP	Kademuren	3		Ontwerpen	Groen	Zie paragraaf 4.7.
100160	Klein Molenbeek	2		Definiëren	Geel	Aankoop gronden blijkt complexer dan vooraf gedacht en kost daarom meer tijd en inspanning.
100152	Lage Meren	2		Definiëren	Groen	
100157	Muziekbuurt	2		Definiëren	Groen	
BOR100119/RCP	Nieuwe Molenweg e.o.	1		Realiseren	Groen	
BOR100069/RCP	Nieuwstraat, Kromstraat en Water-straat)	2		Definiëren	Groen	
ECO100052/RCP	Parkeergarage Grote Markt	2		Realiseren	Groen	
BOR100065/RCP	Plasticslaan	2		Afronden	Groen	
BOR100055/RCP	Reconstructie Antwerpsestraatweg dl 2	2		Voorbereiden	Groen	
?	Reconstructie Antwerpsestraatweg dl 3	?		Afronden	Geel	Extra kosten, een RIB over dit onderwerp is in voorbereiding.
100161	Renovatie rioolputten stam-riolering	2		Realiseren	Groen	
BOR100059/RCP	Rooseveltlaan	2		Voorbereiden	Groen	
BOR100071/RCP	Sportpark Rozenoord – aanleg parkeer-terrein	2		Voorbereiden	Groen	
BOR100078/RCP	Vijverbergvijvers Noord en Zuid	2		Realiseren	Groen	
BOR100134/RCP	Kruising Olympialaan – Antwerpse-straatweg – Laan van Borgvliet	2		Voorbereiden	Groen	
BOR100135/RCP	Rivierenbuurt	2		Initiëren	Groen	
100147	Wouwsestraatweg	2		Definiëren	Groen	

ID	Project naam	Class.	Startdatum	Projectfase	Status	Toelichting
10	Volkshuisvesting, leefomgeving & Ste-delijke vernieuwing					
WBE100088/RCP	Gageldonk Oost	2		Initiëren	Groen	
WBE100064/RCP	Gageldonk West	2		Realiseren	Groen	
10.1	**Woningbouw eigen initiatieven**					
BOR100095/RCP	Restpercelen Ambachtsweg	2		Realiseren	Groen	
	Nieuwe vesting	1		Afronden	Groen	

WBD100092/RCP	Cort Heiligerskazerne	2		Ontwerpen	Groen	
WBE100050/RCP	Markiezaten	2		Realiseren	Geel	Riolering in Buurt 4 voldoet niet. Oorzaak en gevolgen worden onderzocht.
WBE100083/RCP	Plein 13	3		Definiëren	Groen	Zie paragraaf 4.4
WBE100075/RCP	Waterfront	3		Definiëren	Geel	Zie paragraaf 4.2
100156	Reconstructie Markiezaatsweg Calandweg	2		Realiseren	Groen	Afgesplitst als apart project van Waterfront
WBD100085/RCP	Westersingel	3		Definiëren	Groen	Zie paragraaf 4.3
ECO100080/RCP	Schans 5	2		Afronden	Groen	
10.2	**Woningbouw Stadlander**					
WBS100100/RCP	Argolaan – Warandeflat	2		Definiëren	Groen	
WBS100099/RCP	Avondvrede	2		Definiëren	Groen	
WBS100101/RCP	Coehoornparkstraat	2		Definiëren	Groen	
WBS100104/RCP	Stroatse Parel Lepelstraat	2		Ontwerpen	Groen	
WBS100103/RCP	Hart van Halsteren	2		Realiseren	Groen	
100143	Koning Willem II straat	2		Definiëren	Groen	
WBS100102/RCP	Oranje Buren – Stalenbrugstraat	2		Ontwerpen	Groen	
WBE100063/RCP	Scheldeburen/ Scheldeflat	2		Voorbereiden	Groen	
10.3	**Woningbouw initiatieven derden**					
100149	Van Aldegondebaan	2		Definiëren	Geel	Het huidige initiatief past niet binnen de contour van het spoor (vanwege externe veiligheid). Het beleid wordt aangepast waardoor in Q4 nieuwe ontwerp mogelijkheden ontstaan.
WBD100089/RCP	Mazairac	2		Realiseren	Groen	
100159	Buitenvest-Ravelstraat	1		Definiëren	Groen	
WBE100133/RCP	Antwerpsestraatweg – Frans Halsstraat	2		Definiëren	Groen	
WBD100132/RCP	Pieter Breughelstraat – Frans Halsstraat	2		Definiëren	Rood	Ontwikkelaar zou eind 2023 omgevingsvergunning indienen, en heeft dit tot op heden nog niet gedaan. Onduidelijkheid over haalbaarheid van plan. Ambtelijke kosten zijn betaald.
WBS100097/RCP	Mozartstraat Halsteren	2		Afgerond	Groen	
WBE100098/RCP	Havendijk Arbeidsmigranten	2		Ontwerpen	Rood	Nog geen onherroepelijke vergunning vanwege juridische procedures (ingestelde beroepen). Zie RIB juni 2025 (U25-003297)

WBD100107/RCP	Ruimte voor Ruimte Lepelstraat	2		Ontwerpen	Groen	
WBD100105/RCP	Dumontsdreef	2		Definiëren	Groen	
WBD100084/RCP	Vrederust (Landgoed Vrederust (GGZ))	3		Initiëren	Rood	Zie paragraaf 4.5
WBD100086/RCP	Bravis	3		Definiëren	Groen	Zie paragraaf 4.6
100158	Watermolenplein	1		Definiëren	Groen	
10.4	**Initiatieven derden overig**					
ECO100131/RCP	Hoogspanningsstation Halsteren	2		Definiëren	Geel	Behandeling bij RvS is nog niet ingepland daardoor is de voortgang van het project onzeker.
ECO100127/RCP	Poortgebied (Port of BoZ)	2		Initiëren	Geel	Voortdurende vertraging als gevolg van procedure Raad van State.. Ambtelijke en bestuurlijke gesprekken vorderen moeizaam hoewel er wel lichte vorderingen zijn en enkele bezwaarpunten zijn opgelost.
MO100087/RCP	Nieuwbouwlocatie De Grebbe en Mercedesgarage	2		Ontwerpen	Groen	
100150	Windpark Halsteren	2		Definiëren	Groen	

4.2 Waterfront

Doelstelling van het project
Gelet op de ligging, bereikbaarheid en de grote woningbouwopgave is Waterfront aangemerkt als focusproject voor de woningbouwversnelling. In februari 2025 is op basis van een aangenomen motie gestart met de herijking van het project. De focus ligt op de locaties Spaensche Scharen en de voormalige Speeltuin. De eerder vastgestelde projectopdracht voor Waterfront wordt herijkt.

Voortgang: behaalde (tussen)resultaten en mijlpalen
Geen nieuwe inzichten en/of ontwikkelingen ten opzichte van de vorige rapportage.

Financiën
Na de aanpassing van het project Waterfront is de focus gelegd op de locaties Spaensche Scharen en Speeltuin. Hierbij streven we naar een kostenneutraal eindresultaat van de grondexploitatie. Op dit moment wordt een haalbaarheidsanalyse opgesteld. Het voorbereidingskrediet is door de aanpassing van het project en de benodigde cofinanciering voor de reconstructie Markiezaatsweg opgehoogd naar € 1.405.000,-. Zie ook 2e concernbericht en raadsinformatiebrief (U25-002922).

Tijd (voortgang en planning)
Op basis van de aangenomen motie wordt dit project herijkt. Door deze herijking loopt het project vertraging op. Momenteel wordt gewerkt aan de herijking van de projectopdracht. Parallel hieraan is doorgewerkt aan het IPVE. Naar verwachting kan dit in oktober 2025 ter besluitvorming worden voorgelegd aan de gemeenteraad. Tevens wordt gewerkt aan de stedenbouwkundige verkenning van beide locaties en de financiële haalbaarheidsanalyses voor de grondexploitatie. Er wordt gezocht naar balans tussen zorgvuldigheid (participatie) en snelheid (harde voorwaarde Woningbouw op Korte Termijn1 subsidie - start bouw 1e fase woningen in 2027).

Omgeving (communicatie en participatie)
Op basis van de aangenomen motie is dit onderdeel herijkt. De belangenverenigingen Waterfront vormen nu samen een participatiegroep. We overleggen sinds maart 2025 ambtelijk met deze groep. De deelnemers aan de groep koppelen terug aan hun eigen achterban en brengen in de overleggen in wat zij daar ophalen. De groep heeft een adviserende rol bij de totstandkoming van het IPVE en het stedenbouwkundigplan. Bij het IPvE en stedenbouwkundigplan geven zij een schriftelijk advies. Daarnaast organiseren we in overleg met de participatiegroep een plenaire cyclus bijpraten-doorpraten-terugkoppelen om de uitkomsten van het traject breed te bespreken.

Scope en kwaliteit
De scope beperkt zich tot de locaties Spaensche Scharen en Speeltuin. We streven naar de realisatie van 600 woningen. De kwaliteit wordt geborgd in het herijkte IPVE en de herijkte projectopdracht.

Naam en portfolio	Waterfront	Woningbouw eigen initiatief
	Vorige periode	Huidige periode
U-nummer	U25-001680	U25-001680
Fase	Definitiefase	Definitiefase
Voorbereidingskrediet	Nader te bepalen.	€ 1.405.000
Uitvoeringskrediet	Nog niet vastgesteld.	Nog niet vastgesteld.
Totaal krediet	Nog niet vastgesteld.	Nog niet vastgesteld.
Prognose totale kosten	Nader te bepalen.	Nader te bepalen.
Start datum		2027
Eindprognose (datum)	Nader te bepalen.	Nader te bepalen.

Bestuurlijk opdrachtgever	Wethouder Joost Pals	Wethouder Joost Pals
Ambtelijk opdrachtgever	Edwin Schellekens	Sabrina Mulders-Meesters
Status	Geel	Geel

4.3 Westersingel

Doelstelling van het project
Doelstelling: afronden van fase 1 “Stadsreparatie Westersingel”, waarbij de focus ligt op de ontwikkeling op de locatie Stoelemat, Westersingel 50 en Koepelplaats. Hierdoor vindt reparatie plaats van de historische stadsstructuur en daarnaast wordt een bijdrage geleverd aan de woningbouwopgave.

Voortgang: behaalde (tussen)resultaten en mijlpalen
Het concept IPvE is met een raadsinformatiebrief behandeld in de commissie RDE op 18 juni 2025. In de raadscyclus van september wordt het definitieve IPvE middels een raadsbesluit aangeboden.

Financiën
Voor de verdere uitwerking wordt uitgegaan van ca. 130 woningen. Deze variant laat in de haalbaarheidsanalyse een positieve netto contante waarde zien. De haalbaarheidsanalyse wordt bij verdere planuitwerking herhalend uitgevoerd om de financiële gevolgen in beeld te hebben. Uitgangspunt voor de grondexploitatie is minimaal een budgettair neutraal resultaat.

Tijd (voortgang en planning)
We werken conform planning. Het definitieve IPvE zal in de raadscyclus van september besluitvormend worden aangeboden. Op dit moment staat de uitvraag uit voor een stedenbouwkundigbureau voor het opstellen van een stedenbouwkundigplan (SBP). Het participatietraject en informeren van de raad over het SBP start in Q4 2025 en doorlopen in 2026.

Omgeving (communicatie en participatie)
In februari en maart 2025 is een participatietraject doorlopen met de participatiewerkgroep van Vereniging Binnenstad Bergen op Zoom (VB), Buurtvereniging Respectvolle Stadsreparatie Westersingel (BRSW) en de Gemeente. Gezamenlijk is een participatieplan vastgesteld, zijn de gezamenlijke belangen vastgelegd en zijn we inhoudelijk aan de slag gegaan met het concept IPvE. De besturen van VB en BRSW zijn verantwoordelijk voor de terugkoppeling naar hun achterban over de voortgang. Voor het Stedenbouwkundigplan werken we ook met de werkgroep, maar zal tevens een plenaire participatiecyclus worden doorlopen (bijpraten, doorpraten, terugkoppelen).

Scope en kwaliteit
Geen bijzonderheden.

Naam en portfolio	Westersingel	Woningbouw eigen initiatief
	Vorige periode	Huidige periode
U-nummer	U25-000991	U25-000991
Fase	Definiëren	Uitvoeren - ontwerpfase
Voorbereidingskrediet	€312.000	€312.000
Uitvoeringskrediet		
Totaal krediet	€312.000	€312.000
Prognose totale kosten		
Start datum	24-07-2023	24-07-2023

Eindprognose (datum)	31-12-2029	31-12-2029
Bestuurlijk opdrachtgever	Wethouder Berend Doedens	Wethouder Berend Doedens
Ambtelijk opdrachtgever	Edwin Schellekens	Sabrina Mulders-Meesters
Status	Groen	Groen

4.4 Plein 13

Doelstelling van het project
Gelet op de ligging, bereikbaarheid en de grote woningbouwopgave is Plein 13 aangemerkt als focusproject voor de woningbouwversnelling. Het gebied leent zich bij uitstek voor hoogwaardige transformatie met mogelijk combinatie van de functies werken en voorzieningen. Het project biedt kansen om de stedelijke economie van Bergen op Zoom en de nabijgelegen binnenstad te versterken.

Voortgang: behaalde (tussen)resultaten en mijlpalen
Op 13 mei 2025 besloot het college tot vrijgave concept masterplan voor participatie en de gevoelens peilende raadsmededeling concept masterplan. Op 9 september besloot het college het Masterplan door te geleiden naar de raad voor besluitvorming.

Financiën
Uitgangspunt is dat het nieuwe plan budgettair neutraal sluit. De eerste doorrekeningen van het concept masterplan waren negatief. De laatste doorrekening gaf een (licht) positief resultaat. Er is een subsidieaanvraag gedaan voor de regeling Woningbouw op Korte Termijn 2.0. voor de mobiliteitshub. Wanneer in het najaar duidelijkheid is verkregen over deze subsidie, wordt de grondexploitatie definitief gemaakt en ter besluitvorming aan de raad voorgelegd.

Tijd (voortgang en planning)
In mei en augustus heeft participatie over het masterplan plaatsgevonden. Het definitieve masterplan wordt op 30 oktober 2025 ter besluitvorming aan de raad aangeboden.

Omgeving (communicatie en participatie)
Het IPvE is ruimtelijk vertaald in een masterplan dat in mei 2025 in participatie met belanghebbenden en raad is gebracht. De reacties zijn betrokken bij de verdere uitwerking naar het definitieve masterplan wat in augustus opnieuw in een participatiebijeenkomst is besproken.

Scope en kwaliteit
In het Integraal Programma van Eisen Plein 13 zijn de kwalitatieve randvoorwaarden van de diverse beleidsvelden voor de herontwikkeling van het plangebied Plein 13 geborgd. De raad heeft dit IPvE op 27 februari 2025 vastgesteld. Het masterplan is opgesteld voor het gehele plangebied Plein 13. Momenteel is een beeldkwaliteitsplan in voorbereiding. De gemeente heeft een deel van de gronden in eigendom. Dit betekent dat de gemeente zowel een actieve als een faciliterende grondpolitiek voert voor dit project. Met initiatiefnemers die zelf willen realiseren worden anterieure overeenkomsten gesloten.

Naam en portfolio	**Plein 13**	**Woningbouw eigen initiatief**
	Vorige periode	Huidige periode
U-nummer	RVB24-0093	RVB24-0093
Fase	Ontwerpfase - Haalbaarheidsanalyse	Ontwerpfase - Haalbaarheidsanalyse
Voorbereidingskrediet	€558.000	€ 1.038.000
Uitvoeringskrediet	Nog niet beschikbaar gesteld.	Nog niet beschikbaar gesteld.

Totaal krediet	€558.000	€1.038.000
Prognose totale kosten		
Start datum	6 juni 2023	6 juni 2023
Eindprognose (datum)	31 december 2040	31 december 2040
Bestuurlijk opdrachtgever	Dominique Hopmans	Dominique Hopmans
Ambtelijk opdrachtgever	Edwin Schellekens	Sabrina Mulders-Meesters
Status	Groen	Groen

4.5 Vrederust

Doelstelling van het project
Het Landgoed Vrederust met wonen en zorg toekomstbestendig (her)ontwikkelen en daarmee een integraal levendig gebied creëren, ingebed in natuur, wat bijdraagt aan het realiseren van een veelvoud van maatschappelijke rijks-, provinciale- en gemeentelijke doelstellingen. GGZ-WNB is trekker van het project Vrederust en grotendeels eigenaar van de gronden. De overige gronden in het plangebied zijn van woningcorporatie Stadlander. De gemeente heeft een proactieve faciliterende rol in dit project.

Voortgang: behaalde (tussen)resultaten en mijlpalen
Geen nieuwe inzichten of ontwikkelingen ten opzichte van vorige rapportage.

Financiën
Inmiddels is de financiële bijdrage vanuit GGZ-WNB volledig benut en dienen aanvullende afspraken gemaakt te worden op de intentieovereenkomst. Gezien de ontstane situatie is voorlopig afgesproken om alleen ambtelijke capaciteit in te zetten voor het begeleiden van de locatiebezoeken voor de gemeenteraad en daarna te bekijken of aanvullende afspraken nodig zijn op de intentieovereenkomst.

Tijd (voortgang en planning)
Het streven was om in juni 2025 zowel het IPVE als de Ontwikkelvisie ter besluitvorming voor te leggen aan de raad. Dit was na de uitkomst van de oordeelsvormende raad in april 2025 niet langer haalbaar. De raad heeft in juli 2025 een breed gedragen motie (RMO25-0045) aangenomen waardoor nu eerst via een tweetal locatiebezoeken met de gemeenteraad gesproken wordt over het vervolg van het project.

Omgeving (communicatie en participatie)
In juni 2024 is het communicatie- en participatietraject door GGZ-WNB opgestart met bewoners en andere belanghebbenden. De gemeente kent hierin een faciliterende rol. In juni 2024 is de raad via een beeldvormende avond geïnformeerd. In oktober 2024 is de raad bijgepraat over de focusprojecten, waaronder ook Vrederust. In april 2025 heeft het vervolg van de participatie en communicatie met bewoners en belanghebbenden plaatsgevonden. Er zijn geen wezenlijke wijzigingen. Vervolg wordt nader bekeken in relatie tot de aangenomen moties.

Scope en kwaliteit
Er is een IPVE en een ontwikkelvisie in voorbereiding om de kwaliteit te borgen.

Naam en portfolio	Vrederust	Woningbouw eigen initiatief
	Vorige periode	Huidige periode
U-nummer	Niet van toepassing.	Niet van toepassing.
Fase	Definitiefase	Definitiefase
Voorbereidingskrediet	Niet van toepassing.	Niet van toepassing.
Uitvoeringskrediet	Niet van toepassing	Niet van toepassing
Totaal krediet	Kostenverhaal, groot € 68.000	Kostenverhaal, groot € 68.000
Prognose totale kosten	Nader te bepalen op basis van plankos-tenscan	Nader te bepalen op basis van plankos-tenscan
Start datum	18-07-2023	18-07-2023
Eindprognose (datum)	31-12-2032	31-12-2032
Bestuurlijk opdrachtgever	Hans Peter Verroen	Hans Peter Verroen
Ambtelijk opdrachtgever	Edwin Schellekens	Sabrina Mulders - Meesters
Status	Groen	Rood

4.6 Bravis

Doelstelling van het project
De gemeente Bergen op Zoom en Stichting Bravis Ziekenhuis hebben op 6 februari 2025 een intentie-overeenkomst getekend voor de herontwikkeling van het Bravis-terrein. De herontwikkeling van het Bravis-terrein gaat niet alleen om het bouwen van woningen, als onderdeel van de woningbouwopgave, maar heeft ook betrekking op het realiseren van een door Bravis gerealiseerd zorgplein en het bieden van toegevoegde waarde op uiteenlopende terreinen in Bergen op Zoom. Opgemerkt dient te worden dat Bravis in deze de initiatiefnemer is en de gemeente hierin een proactieve ondersteunende bijdrage levert.

Voortgang: behaalde (tussen)resultaten en mijlpalen
Tussen februari en augustus is in samenwerking met interne disciplines, Stadlander en Bravis een concept-IPvE opgesteld. Dit vormt het kader voor de verdere planontwikkeling. Naast woningbouw voorziet het plan in een zorgplein, waar Bravis en mogelijk andere zorgaanbieders zorgdiensten aanbieden, zoals consulten, beeldvormende diagnostiek, functie-onderzoek, eenvoudige dermatologische ingrepen en een apotheek.

Financiën
Geen nieuwe inzichten en/of ontwikkelingen ten opzichte van de vorige rapportage.

Tijd (voortgang en planning)
Gezien de langere doorlooptijd voor het tot stand brengen van het IPvE zal de intentieovereenkomst van 6 februari 2025 worden verlengd. Voorgesteld is om een tweede locatiebezoek te organiseren. Dit locatiebezoek staat in het teken van het voorlopig stedenbouwkundig ontwerp. Naar verwachting is het voorlopig stedenbouwkundig plan in Q2 2026 gereed.

Omgeving (communicatie en participatie)
In Q2 2026 wordt eveneens het participatietraject opgestart.

Scope en kwaliteit
In het Integraal Programma van Eisen worden de kwalitatieve randvoorwaarden van de diverse beleidsvelden voor de herontwikkeling van het plangebied beschreven.

Naam en portfolio	Bravis	Woningbouw eigen initiatief
	Vorige periode	Huidige periode
U-nummer		
Fase	Definiëren	Definiëren
Voorbereidingskrediet	Niet van toepassing	Niet van toepassing
Uitvoeringskrediet	Niet van toepassing	Niet van toepassing
Totaal krediet	Kostenverhaal, € 143.500	Kostenverhaal, € 143.500
Prognose totale kosten	Nader te bepalen op basis van plankos-tenscan	Nader te bepalen op basis van plankos-tenscan
Start datum	6 februari 2025 (definitiefase)	11 september 2025 (definitiefase)
Eindprognose (datum)		
Bestuurlijk opdrachtgever	Wethouder Joey van Aken	Wethouder Joey van Aken
Ambtelijk opdrachtgever	Sabrina Mulders	Sabrina Mulders
Status	Groen	Groen

4.7 Kademuren

Doelstelling van het project
Veilige klimaat adaptieve en schone leefomgeving en daardoor een goede, veilige openbare ruimte die maatschappelijke en sociale meerwaarde biedt. Dit bereiken we door de veiligheid van de kademuren van de Oude Binnenhaven te verbeteren en de waterafvoer klimaatbestendig te maken. We hebben een vergroenings- en duurzaamheidsdoelstelling toegevoegd. Vervanging van de huidige lichtmasten met LED-verlichting zorgt voor minder onderhoud en energieverbruik.

Voortgang: behaalde (tussen)resultaten en mijlpalen
De voorbereidingsfase is afgerond. Er was een duidelijke voorkeur voor de historische variant (amendement Bergs Collectief en Samen0164, 28 mei 2025). De raad stemde unaniem in met het uitvoeringskrediet (RVB25-0020), waarmee de aanbesteding kan worden voorbereid. Big-bags zijn om en om verwijderd om de kademuren te inspecteren. Deze worden nu periodiek gemonitord; zoals verwacht zijn er geen vervormingen geconstateerd.

Financiën
De voorbereidingsfase is binnen budget gebleven. Voor de realisatiefase is het krediet gevoteerd door de raad (RVB25-020). In overleg met Beheer is de aanleg van de overstortput bij de duikers aan de Rijtuigweg toegevoegd aan de scope. Dit is op 21 augustus bevestigd in de Regiegroep.

Tijd (voortgang en planning)
Voorbereidingsfase (fase 3) verloopt inhoudelijk op planning. Het ontwerp wordt Q3 opgeleverd. Er wordt nu gewerkt langs de volgende tijdlijnen: Overall: Start uitvoering Q1/Q2 2026, Afronding Verkenning: Q2 2025 (was Q3 2025)

Omgeving (communicatie en participatie)
Het vertrouwen met de omgeving is hersteld. Er komen nu positieve signalen. De betrokkenheid is groot. Er is veel input gegeven op de inrichting van de buitenruimte bovengronds.

Scope en kwaliteit
Kwaliteit en scope zijn stabiel. De overstortput bij de duikers (Rijtuigweg) is inclusief budget aan de scope toegevoegd. De contract- en aanbestedingsstrategie is vastgesteld; gekozen is voor RAW-UAV.

Naam en portfolio	Kademuren	Beheer Openbare Ruimte
	Vorige periode	Huidige periode
U-nummer	RMD24-0018	RMD24-0018
Fase	Initiëren	Ontwerpen
Voorbereidingskrediet	+ € 500.000	€ 661.735 + € 500.000 (€ 1.161.735)
Uitvoeringskrediet		€ 5.700.000
Totaal krediet		€ 6.861.735
Prognose totale kosten		Nader te bepalen
Start datum	2014	2014
Eindprognose (datum)		
Bestuurlijk opdrachtgever	Wethouder Hans Peter Verroen	Wethouder Hans Peter Verroen
Ambtelijk opdrachtgever	Ico Goedhart	Ico Goedhart
Status	Groen	Groen

4.8 Schans 6

Doelstelling van het project
Schans 6 wordt een vooruitstrevende, natuurinclusieve en duurzame gebiedsontwikkeling, waarin versterkte landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten de basis vormen voor ruimte aan het midden- en kleinbedrijf en woningbouw, met aandacht voor een optimale ontsluiting.

Voortgang: behaalde (tussen)resultaten en mijlpalen
Op 9 april is door de ambtelijk opdrachtgever het projectcanvas (de projectopdracht) vastgesteld.
Op 10 juli 2025 heeft een project startup plaats gevonden met het projectteam
19 augustus 2025?: het plan van aanpak Schans 6 wordt opgesteld en is in concept gereed.

Financiën
Voor de uitvoering van het plan van aanpak is een investeringskrediet benodigd van € 467.000,- voor 2025/2026. Deze wordt bij de jaarafsluiting van 2025 van de grondexploitaties geactualiseerd. Gedurende de uitvoering van het project wordt een haalbaarheidsanalyse opgesteld, waarin verschillende varianten van de integrale gebiedsontwikkeling worden doorgerekend. Uitgangspunt voor de grondexploitatie is minimaal een budgettair neutraal resultaat.

Tijd (voortgang en planning)
Na vaststelling van het plan van aanpak in september kan het project Schans 6 officieel van start. De aankomende periode gaat het projectteam aan de slag met het participatieplan. En opvolgend het Integraal Programma van Eisen (IPvE). Deze vormen samen de basis voor een verdere uitwerking in een stedenbouwkundig plan. Het concept IPvE verwachten we in Q1 2026 gereed te hebben en besluitvorming in Q2 2026. Tussentijds gaan we aan de slag met participatie en informeren we de raad door middel van raadsinformatiebrieven en beeldvormende bijeenkomsten.

Omgeving (communicatie en participatie)
Het participatieplan wordt in de komende periode ontwikkeld. We vinden het belangrijk om de raad en de omgeving betrokken te houden gedurende het proces. Het participatieplan gaat ter besluitvorming langs het college en wordt middels een raadsinformatiebrief gedeeld met de gemeenteraad, in lijn zoals afgesproken in de participatievisie.

Scope en kwaliteit
Geen bijzonderheden.

Naam en portfolio	Schans 6	Economie
	Vorige periode	Huidige periode
U-nummer		n.t.b.
Fase		Definitiefase
Voorbereidingskrediet		€ 83.000 t/m 2025 resterend, aanvraag voor € 467.000 t/m 2026.
Uitvoeringskrediet		
Totaal krediet		
Prognose totale kosten		
Start datum		09-04-2025
Eindprognose (datum)		01-04-2028 – besluit start tender
Bestuurlijk opdrachtgever		Wethouder Dominique Hopmans
Ambtelijk opdrachtgever		Bart Kuijpers
Status		Groen